

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Podpora znevýhodněných skupin na trhu práce ve Zlínském kraji prostřednictvím
Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost

Support of Disadvantaged Groups in Zlín Region Labour Market through the Human
Resources and Employment Operational Programme

Student:	Bc. Kristýna Bogarová
Vedoucí diplomové práce:	Ing. Lukáš Melecký

Ostrava 2012

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně. Přílohy dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

Děkuji vedoucímu práce Ing. Lukášovi Meleckému za odbornou pomoc a čas věnovaný při zpracování diplomové práce.

16. dubna 2012

.....

Bc. Kristýna Bogarová

Obsah

1	ÚVOD	5
2	POLITIKA HOSPODÁŘSKÉ A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOSTI A PODPORA ZAMĚSTNANOSTI V EU.....	7
2.1	Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU v období 2007 – 2013	7
2.1.1	Vymezení základní terminologie	7
2.1.2	Cíle politiky HSS EU	8
2.1.3	Nástroje politiky HSS EU	9
2.1.4	Principy politiky HSS EU	12
2.1.5	Finanční rámec politiky HSS EU	13
2.2	Problematika zaměstnanosti v EU	14
2.2.1	Vymezení základní terminologie	15
2.2.2	Vývojové trendy zaměstnanosti v EU	20
2.2.3	Podpora zaměstnanosti v EU	23
2.2.4	Evropská strategie zaměstnanosti	24
2.2.5	Strategie Evropa 2020	27
3	OPERAČNÍ PROGRAM LIDSKÉ ZDROJE A ZAMĚSTNANOST JAKO KLÍČOVÝ NÁSTROJ PODPORY ZAMĚSTNANOSTI A LIDSKÝCH ZDROJŮ V ČR	29
3.1	Programové dokumenty ČR pro využití strukturální pomoci EU v období 2007 – 2013	29
3.1.1	Národní rozvojový plán ČR 2007 – 2013	29
3.1.2	Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013	30
3.1.3	Operační programy ČR 2007 – 2013	31
3.2	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost	36
3.2.1	Základní charakteristika operačního programu	36
3.2.2	Příprava a vznik operačního programu	36
3.2.3	Strategie operačního programu	37
3.2.4	Globální cíl a specifické cíle operačního programu	37
3.2.5	Prioritní osy operačního programu	39
3.2.6	Finanční rámec operačního programu	44
3.2.7	Implementace operačního programu	45
3.2.8	Typy projektů operačního programu	47
3.2.9	Aktuální stav čerpání operačního programu	48
4	VYUŽITÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ OPL ZZ VE ZLÍNSKÉM KRAJI PROSTŘEDNICTVÍM ÚŘADU PRÁCE VE VSETÍNĚ.....	49
4.1	Socioekonomická analýza Zlínského kraje	49
4.1.1	Základní charakteristika Zlínského kraje	49
4.1.2	Demografická charakteristika	50

4.1.3	Ekonomická charakteristika	51
4.1.4	Trh práce.....	54
4.1.5	Průmysl.....	55
4.1.6	Vzdělávání.....	56
4.1.7	Výzkum a vývoj	57
4.2	Úřad práce ve Vsetíně jako kontaktní pracoviště Úřadu práce ve Zlíně	59
4.2.1	Služby a činnosti Úřadu práce	59
4.2.2	Zapojení Úřadu práce ve Vsetíně v projektech spolufinancovaných ESF	61
4.3	Regionální individuální projekty realizované Úřadem práce ve Vsetíně.....	62
4.3.1	Základní informace o Regionálních individuálních projektech realizovaných Úřadem práce ve Vsetíně.....	65
4.3.2	Základní charakteristika Regionálních individuálních projektů.....	63
4.3.3	Podmínky pro vstup do Regionálního individuálního projektu.....	66
4.3.4	Účast v Regionálních individuálních projektech.....	66
4.3.5	Aktivity Regionálních individuálních projektů	67
4.3.6	Přímá podpora účastníků Regionálních individuálních projektů	69
4.3.7	Finanční alokace Regionálních individuálních projektů	69
4.3.8	Způsoby ukončení účasti v Regionálních individuálních projektech.....	70
4.3.9	Hodnocení realizace Regionálních individuálních projektů.....	72
4.3.10	Publicita Regionálních individuálních projektů	75
5	ZÁVĚR	76
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	79
	SEZNAM ZKRATEK	84
	SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ	88
	SEZNAM PŘÍLOH	90

1 Úvod

Vstupem České republiky do Evropské unie 1. května 2004 spolu s dalšími zeměmi, se nám otevřelo mnoho možností vyplývajících z tohoto integračního seskupení. Významným přínosem se stala možnost podílet se na využívání prostředků ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v rámci jedné z nejvýznamnějších politik EU, politiky hospodářské a sociální soudržnosti, jejímž hlavním cílem je snižování regionálních disparit a posilování hospodářské a sociální soudržnosti. Nejstarší z fondů je Evropský sociální fond, který byl založen Římskou smlouvou již v roce 1957. Jeho úkolem je rozvíjet příležitosti se zaměřením na rozvoj trhu práce a lidských zdrojů. V současném programovacím období je zaměřen na zajištění správného fungování institucí, veřejné správy a veřejných služeb.

Udržení vysoké míry zaměstnanosti je jedním ze strategických cílů Evropské Unie. Nejen udržitelný ekonomický růst je podmínkou pro zvýšení zaměstnanosti, ale také fungování vhodné politiky zaměstnanosti. K tomu je nezbytná kvalifikovaná, motivovaná a výkonná pracovní síla. Při uplatnění pracovní síly na trhu práce hraje důležitou roli řada charakteristik (např. věk, zdravotní stav, vzdělání, pohlaví, příslušnost k etnické skupině aj.). Na základě těchto údajů je možné vyčlenit skupiny lidí s větším rizikem ztráty práce a problémů při hledání zaměstnání.

Cílem diplomové práce je zhodnocení realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti v programovacím období 2007 – 2013 prostřednictvím Úřadu práce ve Vsetíně na základě analýzy Regionálních individuálních projektů při zapojování uchazečů o zaměstnání, kteří spadají mezi znevýhodněné skupiny, do pracovního poměru.

Hypotézou diplomové práce je předpoklad, že účast v Regionálních individuálních projektech přináší pozitivní efekt při zapojování znevýhodněných osob do pracovního poměru ve Zlínském kraji.

Strukturu diplomové práce odráží čtyři obsahové kapitoly, včetně úvodu a závěru. **Druhá kapitola** diplomové práce je rozdělena na dvě specifické části. První část se zaměřuje na teoretické vymezení politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU v současném programovacím období. Pozornost je věnována vymezení cílů, nástrojů, principů a finančního rámce politiky soudržnosti. Následující část druhé kapitoly ilustruje oblast zaměstnanosti v EU.

Pro bližší pochopení dané problematiky jsou na úvod vymezeny základní pojmy. Dále jsou stručně nastíněny vývojové trendy zaměstnanosti v EU, možnost podpory zaměstnanosti a popis dvou dílčích strategií na úrovni EU.

Stěžejní náplní **třetí kapitoly** je analýza Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Nedílnou součástí kapitoly je také vymezení Programových dokumentů ČR pro využití strukturální pomoci EU. Následuje podrobná charakteristika Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Na začátku je seznámení se základní charakteristikou programu, jeho přípravou a vznikem. Na vymezení globálního cíle a specifických cílů programu navazuje výčet prioritních os. Nechybí zde ani uvedení finančního rámce programu, implementační struktury a aktuální stav čerpání programu.

Čtvrtá kapitola odráží využití finančních prostředků podrobně analyzovaného operačního programu ve Zlínském kraji, konkrétně prostřednictvím Úřadu práce ve Vsetíně. Úvod kapitoly představuje socioekonomickou analýzu Zlínského kraje, a to především z toho důvodu, že Úřad práce ve Vsetíně nově působí jako kontaktní místo krajského pracoviště Úřadu práce ve Zlíně. Socioekonomická analýza zkoumá řadu oblastí, počínaje základní charakteristikou kraje, ekonomickou charakteristikou, charakteristikou trhu práce, průmyslu, vzdělávání, a v neposlední řadě také výzkumu a vývoje. Klíčovým úsekem nejen této kapitoly, ale také celé diplomové práce je analýza zapojení Úřadu práce ve Vsetíně v Regionálních individuálních projektech, jenž napomáhají znevýhodněným skupinám na trhu práce při zapojení se do pracovního poměru. Od teoretického vymezení jednotlivých Regionálních individuálních projektů, včetně definování podmínek účasti, nabízených aktivit, finanční alokace či publicity projektů, následuje nejvýznamnější část diplomové práce, a to vyhodnocení úspěšnosti projektů při zapojení jednotlivých znevýhodněných osob do pracovního života.

2 Politika hospodářské a sociální soudržnosti a podpora zaměstnanosti v EU

2.1 Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU v období 2007 – 2013

Na úplný úvod diplomové práce je třeba vymezit a rozlišit základní pojmy, které se vztahují k problematice hospodářské a sociální soudržnosti v EU. Mezi tyto pojmy, které se mnohdy vyskytují současně, avšak jsou prezentovány a vnímány často rozdílným způsobem patří Regionální politika EU, Strukturální politika EU a Politika hospodářské a sociální soudržnosti.

2.1.1 Vymezení základní terminologie

První ze zmíněných politik je *Regionální politika EU*, která patří mezi tzv. **komunitární (koordinované) politiky** EU, tzn., že její těžiště a naplňování spočívá v členských státech, zatímco orgány EU dbají na její koordinaci a správné provádění. Její počátky sahají do **50. let 20. století** a za kolébku jejího vzniku je považována **Velká Británie**. Smluvní kořeny lze zaznamenat již v *Římských smlouvách* z roku 1957 o založení *Evropského hospodářského společenství* (EHS) a *Evropského společenství pro atomovou energii* (Euratom). Hlavním cílem je snaha zamezit vzniku a narůstání regionálních rozdílů, které vedou ke snižování dynamika rozvoje země. Zaměřuje se na regiony, jež jsou hospodářsky slabé, zaostávající, a na regiony se sociálními problémy a poškozeným životním prostředím.

Ke konci 70. let 20. století v důsledku prohlubování evropské integrace a v průběhu 80. let 20. století došlo k formování *Strukturální politiky EU*. Jádrem fungování byly a jsou **strukturální fondy**. Ty nástroje, mezi které patří *Evropský fond regionálního rozvoje* (ERDF) a *Evropský sociální fond* (ESF), se přímo zaměřují na snižování rozdílů mezi regiony.

Politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) EU se zaměřuje na podporu celkového harmonického rozvoje regionů v EU. Jejím hlavním cílem je snižován rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů.

Dále podporuje harmonický, vyvážený a udržitelný rozvoj, vysokou úroveň zaměstnanosti, rovnost mužů a žen a vysokou úroveň ochrany a zlepšování životního prostředí. Její vznik spadá do 90. let 20. století, kdy došlo k podpisu *Maastrichtské smlouvy* z roku 1992 o založení EU. Patří tudíž mezi nejmladší politiku.¹

2.1.2 Cíle politiky HSS EU

V současném programovacím období přispívají fondy EU k naplňování tří základních cílů politiky HSS. Jedná se o cíl Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská území spolupráce.

Cíl Konvergence

První cíl je zaměřen na podporu růstu a zaměstnanosti v nejméně rozvinutých regionech. Důraz klade zejména na inovace a znalostní společnost, schopnost přizpůsobovat se hospodářským a sociálním změnám a zlepšování životního prostředí či výkonnosti správy. Financován je z ERDF a ESF, ale také z *Fondu soudržnosti* (FS) a týká se nejméně rozvinutých členských států a regionů.

V rámci tohoto cíle jsou za způsobilé regiony považovány regiony NUTS 2, jejichž **HDP na obyvatele** měřený paritou kupní síly je **nižší než 75 % průměru HDP EU 25**.

Pro financování z FS jsou způsobilé členské státy, jejichž **HNP na obyvatele** měřený paritou kupní síly je **nižší než 90 % průměru HNP EU 25**. Grafické zobrazení způsobilých regionů dokumentuje příloha č. 1a, která zobrazuje regiony způsobilé k čerpání z ERDF a ESF a příloha č. 1b ilustrující způsobilé státy k čerpání z FS.²

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

V pořadí druhý cíl pokrývá všechny oblasti EU, které nejsou způsobilé pro cíl Konvergence. Zaměřuje se na posílení konkurenceschopnosti a atraktivnosti regionů a zvýšení zaměstnanosti tím, že předjímá hospodářské a sociální změny. Financován je z ERFD a ESF. Přehled všech těchto regionů je součástí přílohy č. 2.

---

¹ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské Unie*. Praha: C.H.Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.

² NOVOTNÁ, Martina. *Regionální politika Evropské unie*. Ostrava: Ediční středisko VŠB – TU Ostrava, 2007. 207 s. ISBN 987-80-248-1413-1.

Cíl Evropská územní spolupráce

Poslední z cílů směřuje k posílení spolupráce na přeshraniční, nadnárodní a meziregionální úrovni a funguje jako doplněk obou předchozích cílů, neboť vhodné regiony jsou současně způsobilé i v rámci cíle Konvergence nebo Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Financuje jej ERDF.

Snahou je podporovat společná řešení v oblasti městského, venkovského a pobřežního rozvoje, rozvoje ekonomických vztahů a vytváření malých a středních podniků. Spolupráce se zaměřuje na výzkum, vývoj, informační společnost, životní prostředí, prevenci rizik aj.

Pro účely přeshraniční spolupráce jsou vhodné regiony NUTS 3, nacházející se podél všech vnitřních a některých vnějších pozemních hranic a hranic námořních, které jsou od sebe vzdáleny nejvýše 150 km. Nadnárodní spolupráce se mohou zúčastnit všechny regiony a pro účely meziregionální spolupráce jsou vhodné rovněž všechny regiony.³

2.1.3 Nástroje politiky HSS EU

V současném programovacím období jsou k dispozici tři základní nástroje. Patří mezi ně strukturální fondy *Evropský fond regionálního rozvoje* a *Evropský sociální fond*, třetím nástrojem je *Kohezní fond*. Mezi další nástroje politiky soudržnosti patří *Iniciativy Společenství* (INTERREG IV C a URBACT II), *Iniciativy politiky soudržnosti* (JASPERS, JEREMIE, JESSICA a JASMINE) a *Nástroj pro předvstupní pomoc* (IPA).

Evropský fond regionálního rozvoje

Nařízení o Evropském fondu regionálního rozvoje⁴ určuje jeho úlohu a oblast působnosti, do níž patří podpora veřejných a soukromých investic na pomoc odstranění rozdílů mezi regiony v celé Unii. ERDF byl založen v roce 1972, fungovat začal od roku 1975 a od roku 1988 je integrován do regionální politiky EU. Objemem peněžních prostředků je **největším ze strukturálních fondů EU**.⁵

---

³ EVROPSKÁ KOMISE. *Politika soudržnosti 2007 – 2013. Poznámky a úřední testy*. Lucembursko: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007. 160 s. ISBN 92-79-03801-X.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999.

⁵ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. 213 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

Úkolem ERDF je podporovat investice a přispívat ke snižování rozdílů mezi jednotlivými regiony Unie. Mezi priority při financování patří výzkum, inovace, ochrana životního prostředí a prevence rizik. Důležitou roli mají investice do infrastruktury, zejména v těch nejméně rozvinutých regionech.

ERDF financuje:

- Přímé podpory na investice do podniků (zejména MSP) s cílem vytvořit udržitelná pracovní místa;
- Infrastruktury související zejména s výzkumem a inovacemi, telekomunikacemi, životním prostředím, energetikou a dopravou;
- Finanční nástroje (fondy rizikového kapitálu, fondy místního rozvoje apod.) na podporu regionálního a místního rozvoje a spolupráce měst a regionů;
- Opatření technické pomoci.⁶

Evropský sociální fond

Evropský sociální fond je **nejstarším ze všech strukturálních fondů**. Je klíčovým finančním nástrojem pro realizaci *Evropské strategie zaměstnanosti*. Byl založen díky Římské smlouvě a v současnosti je **hlavním nástrojem sociální politiky a politiky zaměstnanosti EU**. Přispívá k posílení hospodářské a sociální politiky Unie zlepšováním zaměstnanosti a pracovních příležitostí. Řídí se nařízením o Evropském sociálním fondu⁷.

Hlavním posláním ESF je rozvíjení zaměstnanosti, snižování nezaměstnanosti, podpora sociálního začleňování a rozvoj lidských zdrojů na trhu práce. Finanční prostředky ESF jsou v ČR určeny pro čerpání podpory z *Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost* (OP LZZ), *Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost* (OP VK) a *Operačního programu Praha Adaptabilita* (OP PA).

---

⁶ EVROPSKÁ KOMISE, ref. 3.

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999.

Zaměření ESF:

- Zvýšení přizpůsobivosti pracovníků a podniků;
- Lepší přístup k zaměstnání a účast na trhu práce;
- Posílení začlenění znevýhodněných osob na trhu práce;
- Zvýšení a zlepšení lidského kapitálu;
- Zvýšení institucionální kapacity a výkonnosti veřejné správy a veřejných služeb.⁸

Fond soudržnosti

Fond soudržnosti, též Kohezní fond, byl zřízen v roce 1993 nařízením o FS⁹, podle něhož má přispívat k posilování hospodářské a sociální soudržnosti Společenství v zájmu podpory rozvoje, zejména v oblastech transevropských dopravních sítí a ochrany životního prostředí. Původně byl zaměřen na poskytování pomoci na národní úrovni vybraným zemím (např. Řecku, Portugalsku, Španělsku a Irsku), aby se připravily na vstup do hospodářské a měnové unie. Fond soudržnosti **nepatří mezi strukturální fondy**.

Poskytování pomoci j CF je podmíněno těmito faktory:

- Hrubý národní důchod (HND/obyvatele), měřený paritou kupní síly, nesmí u členského státu překročit 90 % průměru EU;
- Členský stát musí realizovat program „hospodářské konvergence“.¹⁰

Mezi Iniciativy Společenství patří:

- *INTERREG IV C* (Operační program meziregionální spolupráce);
- *URBACT II* (Program sítí pro rozvoj měst).

Iniciativy politiky soudržnosti zahrnují:

- *JASPERS*¹¹ (Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech);
- *JEREMIE*¹² (Společné evropské zdroje pro mikropodniky a střední podniky);

---

⁸ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 5.

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/1994.

¹⁰ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 5.

¹¹ Joint Assistance to Support Projects in European Regions.

¹² Joint European Resources for Micro to medium Enterprises.

- *JESSICA*¹³ (Společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí);
- *JASMINE*¹⁴ (Společná akce na podporu mikrofinančních institucí v Evropě).

Hlavním smyslem výše uvedených iniciativ je zvýšit investice, podpořit hospodářský růst a vytváření pracovních míst v regionech a městech EU.

Nástroj předvstupní pomoci (IPA) pomáhá kandidátským zemím a potencionálně kandidátským zemím. Vznikl v lednu 2007 sjednocením předchozích programů, jako byly *PHARE*¹⁵, *ISPA*¹⁶, *SAPARD*¹⁷ a *CARDS*¹⁸ a *finančního nástroje pro Turecko*.¹⁹

2.1.4 Principy politiky HSS EU

Politika HSS EU je založena na několika základních principech. Pro programovací období 2007 – 2013 se jedná především o těchto pět hlavních principů:

Princip programování

Strukturální fondy jsou alokovány na základě několikaletých (v současné době sedmiletých), multi-sektorálních plánů rozvoje. Záměrem tohoto principu je zajištění nejkomplexnějšího řešení regionálních problémů a nepřidělování prostředků bezkonceptně na jednotlivé dílčí projekty. Výsledkem by měl být ucelený, integrovaný program.

Princip koncentrace

Usiluje o cílení výdajů SF do oblastí, kde existují největší strukturální problémy. Tyto oblasti jsou vybrány na základě prioritních cílů, které jsou společně definovány Evropskou komisí a členskými státy.

---

¹³ Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas.

¹⁴ Joint Action to Support Micro-finance Institutions in Europe.

¹⁵ Poland and Hungary Aid for Restructuring of the Economy.

¹⁶ Instrument for Structural Policies for Pre-Accession.

¹⁷ Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development.

¹⁸ Předvstupní nástroj pro země západního Balkánu.

¹⁹ NOVOTNÁ, Martina, ref. 2.

Princip partnerství

Vyžaduje aktivní účast a participaci Evropské komise a odpovídajících regionálních a místních orgánů a kompetentních nevládních aktérů (včetně ekonomických a sociálních partnerů) na všech etapách administrace SF (plánování, implementace, řízení, monitorování a hodnocení). Mezi partnery patří např. příslušné regionální, místní, městské a jiné orgány veřejné moci, hospodářství a sociální partneři aj.

Princip adicionality (doplňkovosti)

Spočívá v tom, že prostředky poskytnuté z unijního rozpočtu mají pouze doplňovat výdaje ze strany příjemců pomoci. Neměly by nahrazovat národní zdroje, ale být jejich dodatkem. Zdroje Společenství tedy nepředstavují stoprocentní financování akcí členských států, ale jsou pouze doplňkem ke zdrojům národním či privátním.

Princip monitorování a vyhodnocování

Význam posledního principu se neustále zvyšuje. Jeho podstatou je snaha o co největší efektivitu při vynakládání finančních prostředků. Ta je průběžně sledována a vyhodnocována, a to třemi způsoby – **ex ante** (předběžné hodnocení), **interim** (střednědobé hodnocení) a **ex post** (následné hodnocení).²⁰

2.1.5 Finanční rámec politiky HSS EU

Finanční perspektiva představuje víceletý finanční rámec EU, který je přijímán ve formě tzv. **meziinstitucionální dohody** mezi Evropskou komisí, Evropským parlamentem a Radou EU. Sjednává se na časové období pěti až sedmi let.

První návrh Komise z roku 2004 doporučil výrazně zvýšit celkovou finanční alokaci na kohezní politiku až na **342 mld. EUR**. Z těchto zdrojů mělo na cíl Konvergence připadnout 78 %, na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost 18 % a zbylé 4 % prostředků byly určeny pro cíl Evropská územní spolupráce. Po více než dvouletém jednání došlo ke změnám původního návrhu Komise. Finanční alokace na kohezní politiku byla snížena na **308 mld. EUR**²¹.

---

²⁰ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, ref. 1.

²¹ Ve stálých cenách z roku 2004.

Jedná se o více než třetinu celkového rozpočtu. Téměř **82 % celkové sumy** (252 mld. EUR) směřuje na **cíl Konvergence**, přibližně **15,7 %** (48 mld. EUR) je určeno na **cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** a zbylých **2,4 %** (7,5 mld. EUR) se uplatní na **cíl Evropská územní spolupráce**. Finanční alokace za rok 2006 činí **347,4 mld. EUR**. Příloha č. 3 uvádí orientační rozdělení položek podle členských států v letech 2007 - 2013.

Co se rozdělení mezi členské státy týká, na **staré členské země** připadá **51,7 % prostředků**, zatímco **novým státům** (včetně Rumunska a Bulharska) plyne **48,3 %**. Tyto prostředky by za sedmileté období měly chudším regionům zajistit zvýšení jejich HDP v průměru o 10 % a podpořit vytvoření zhruba 2,5 milionu nových pracovních míst. Z absolutního hlediska připadaly nejvyšší podíly podpory na populačně silné země v čele s Polskem, Španělskem a Itálií, z realitního hlediska pak na ČR, Estonsko a Maďarsko. Čerpání finančních prostředků kohezní politiky ze strany nově přistoupivších zemí je téměř výhradě spojeno s cílem Konvergence, zatímco ze zemí původní evropské patnáctky zůstal tento cíl nejvíce relevantní pro Řecko a Portugalsko.

Naopak regiony zemí Lucemburska, Nizozemí a Irska v současném programovacím období nečerpají podporu v rámci cíle Konvergence.

Pro ČR na současné programovací období připadá **26,69 mld. EUR**, přičemž na strukturální fondy připadá asi 516 mld. Kč a na Fond soudržnosti 258 mld. Kč.²²

2.2 Problematika zaměstnanosti v EU

Krize na světových finančních trzích, která proběhla v letech 2008 a 2009 s sebou přinesla nejhlubší recesi od druhé světové války a měla negativní dopad na ekonomiku a trh práce po celém světě, tudíž ani EU nebyla výjimkou. Došlo především k oslabení hospodářského růstu, který začal v polovině roku 2008. Nejhlubší propad ekonomické výkonnosti proběhl na přelomu let 2008 a 2009. Následné oživení hospodářské výkonnosti nastalo ve druhé polovině roku 2009, kdy HDP vzrostlo v průměru o 0,2 % čtvrtletně. Krize se promítla také do poklesu průmyslové produkce a především poklesu zaměstnanosti.

---

²² HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. *Kohezní politika v širších souvislostech*. Žilina: GEORG, 2010. 216 s. ISBN 978-80-89401-19-2.

I když pracovní trhy v EU byly do značné míry ovlivněny krizí, situace nebyla tak vážná, jako tomu bylo např. v ostatních světových zemích. Hlavním důvodem byla zejména realizace velké části opatření zaměřených na zmírnění dopadů krize.

Dopad krize na trhu práce v EU se projevil v průběhu roku 2009, a to především velkými ztrátami pracovních míst v první polovině roku. Nicméně již ve druhém čtvrtletí 2010 se objevily známky stabilizace na trhu práce, a to hned v několika členských státech.

I přes přijetí řady **opatření ke zmírnění dopadů krize** ve většině členských států, pro pracovní trhy EU způsobila globální krize značný úder. Zejména pro pobaltské státy, Irsko a Španělsko, to vedlo k výraznému nárůstu nezaměstnanosti. Krize měla dopad také na některé segmenty populace. Ženy, mladí, osoby s nízkou kvalifikací či migranti byli nejvíce ovlivněni hospodářskou recesí a nárůstem nezaměstnanosti. Není se ani čemu divit, jelikož právě tyto skupiny se řadí mezi nejvíce znevýhodněné osoby na trhu práce obecně.

S nástupem ekonomické krize byla na trhu práce EU realizována řada opatření směřující ke zmírnění nepříznivých účinků. Jednalo se především o vytvoření tzv. *Plánu evropské hospodářské obnovy* (EERP) s alokací 200 mld. EUR pro komplexní, soudržný a koordinovaný stimulační balíček k vytvoření podmínek pro vzestup.²³

Jako ústřední součástí EERP byla strukturální reformní opatření ke snížení strukturální nezaměstnanosti, zvýšení účasti na trhu práce, rozvoj kvalifikované pracovní síly, opatření zaměřená na podporu fungování trhu práce a sociální politiky orientované na podporu kupní síly domácností, podporu specifických skupin na trhu práce (mladiství, starší pracovníci, ženy, osoby se zdravotním postižením, osoby se základním vzděláním, migranti aj.).

2.2.1 Vymezení základní terminologie

Podle metodiky *Českého statistického úřadu* (ČSÚ) lze v oblasti zaměstnanosti charakterizovat následující pojmy.

---

²³ EUROPEAN COMMISSION. *Employment in Europe 2010*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2010. 197 s. ISBN 978-92-79-16795-9.

Za **zaměstnané** se považují všechny **osoby 15leté a starší**, které v průběhu referenčního týdne pracovaly alespoň 1 hodinu za mzdu, plat nebo jinou odměnu, nebo sice nebyly v práci, ale měly formální vztah k zaměstnání. Hlavním kritériem pro zařazení mezi zaměstnané je tedy vyvíjení jakékoliv odměňované pracovní aktivity. Není proto rozhodující, zda pracovní aktivita těchto osob měla trvalý, dočasný, sezónní či příležitostný charakter a zda měly jen jedno nebo více souběžných zaměstnání, nebo zda současně studovaly, pobíraly nějaký důchod apod. Do kategorie zaměstnaných náležejí všichni placení zaměstnaní (zaměstnanci a členové produkčních družstev) a všichni zaměstnaní ve vlastním podniku (podnikatelé a pomáhající rodinní příslušníci).

Sebezaměstnaní, osoby klasifikované podle postavení v zaměstnání. Jedná se o podnikatele se zaměstnanci (tzv. zaměstnavatelé), podnikatelé bez zaměstnanců (tzv. osoby pracující „na vlastní účet“) a pomáhající rodinní příslušníci.

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo, tj. obyvatelstvo spadající do určité věkové skupiny patnáctileté a starší. Jedná se o osoby, které lze zařadit do kategorie zaměstnaní, nezaměstnaní nebo sebezaměstnaní.

Ekonomiky neaktivní obyvatelstvo jsou všechny osoby 15leté a starší, které nepatří do kategorie pracovních sil, tj. nemohou být klasifikována jako osoby zaměstnané nebo nezaměstnané. Jedná se např. o matky na mateřské dovolené, studenty, osoby v důchodu, osoby v domácnosti, a ty, kteří jsou dlouhodobě nemocní a nejsou praceschopní.

Míra ekonomické aktivity vyjadřuje podíl pracovní síly (zaměstnaných a nezaměstnaných) na počtu všech osob starších 15 let.

Míra zaměstnanosti vyjadřuje podíl počtu zaměstnaných osob na počtu všech osob 15letých a starších.²⁴

---

²⁴ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS. *Český statistický úřad* [online]. 2012a [8. 1. 2012]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zam_vsps.

Znevýhodněné skupiny na trhu práce

Podle *Zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti* se osobám, které jsou znevýhodněny na trhu práce, věnuje zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání. Mezi tyto rizikové skupiny jsou považovány především osoby se zdravotním postižením, mladiství uchazeči o zaměstnání, absolventi škol, po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku, uchazeči společensky nepřizpůsobiví, nekvalifikovaní uchazeči, osoby pečující o děti do věku 15 let, osoby starší 50 let a osoby dlouhodobě nezaměstnané. Následující teoretická část popisuje vybrané skupiny osob, které diplomová práce blíže specifikuje v kapitole 4.

▪ Osoby se zdravotním postižením

Zdravotní postižení, jako určitá funkční porucha zdravotního stavu, by měla být zohledněna tak, aby odpovídala mezinárodně uznávaným a používaným hlediskům zdravotně handicapovaných osob. Při přístupu k zaměstnání by měla být těmto osobám také poskytnuta zvýšená ochrana.

Zákon o zaměstnanosti za osoby se zdravotním postižením považuje všechny fyzické osoby, které byly orgánem sociálního zabezpečení uznány jako **plně invalidní, částečně invalidní** či **zdravotně znevýhodněné**.

Občané se zdravotním postižením mají v pracovním procesu stejná práva a povinnosti jako ostatní pracovníci.

Zákoník práce navíc tyto osoby vzhledem k jejich zdravotnímu stavu a sociálnímu postavení zvýhodňuje, jelikož velmi špatně nachází uplatnění na trhu práce. Jedná se zejména o:

- ✓ Příspěvek na společensky účelná pracovní místa;
- ✓ Příspěvek na nově zřízené místo;
- ✓ Příspěvek na zapracování;
- ✓ Chráněná pracovní místa a pracovní dílny;
- ✓ Pracovní rehabilitace;
- ✓ Speciální rekvalifikační kurzy aj.²⁵

---

²⁵ ČERVINKA, Tomáš a kol. *Zaměstnávání občanů se zdravotním postižením, důchodců, mladistvých a studentů, absolventů škol, žen a dalších kategorií*. 4. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 206 s. ISBN 987-80-7263-529-0.

▪ **Osoby pečující o děti ve věku do 15 let**

V registraci úřadu práce (ÚP) jsou tyto skupiny osob považovány za rizikové a na trhu práce obtížně zaměstnatelné. Zaměstnavatelé se této kategorii pracovní síly vyhýbají či je považují jako jakousi okrajovou a přechodnou pracovní sílu a nabízejí jim nízké mzdy za pracovní místa, která jsou jinými osobami odmítána.

Zejména ženy s malými dětmi, zvláště pak ženy samoživitelky, jsou zaměstnavateli brány jako nízce placená pracovní síla, protože předpokládají jejich zatížení péčí o domácnost a nemocné děti a také předpokládají, že ženy jsou méně ochotny pracovat přesčas nebo plnit pracovní povinnosti mimo pracoviště.

Obavy ze strany zaměstnavatelů jsou spojeny také s rizikem, že v souvislosti s mateřstvím dojde k přerušení pracovní činnosti a oni budou nuceni hledat novou náhradu, s čím jsou spojeny náklady. Z těchto důvodů patří ženy, pečující o děti, o jednu ze znevýhodněných skupin na trhu práce.²⁶

▪ **Osoby s nízkým vzděláním**

Základní vzdělání je v dnešní době z hlediska požadavků trhu práce považováno za zcela nedostatečné a většina absolventů, kteří ukončili vzdělání na této úrovni končí na ÚP jako nezaměstnaní. Tito lidé tvoří velkou rizikovou skupinu ohroženou především dlouhodobou nezaměstnaností.

Zaměstnavatelé dávají přednost zaměstnancům s vyšší úrovní kvalifikací, i když to pracovní místo nevyžaduje a teoreticky by mohlo být určeno pro zaměstnance s nižší kvalifikací, a to především z důvodu rostoucího technického a technologického pokroku, kdy osoba s nižší kvalifikací by tento posun kupředu nemusela zvládnout.

S touto skupinou existují i problémy spojené s jejich charakteristikou, sociálním zázemím, předčasnými odchody ze vzdělávání, lhostejnost a nezáměr k dalšímu vzdělávání. Projevuje se u nich nízká motivace a hrozí přijetí negativních postojů k hledání pracovního uplatnění či závislost na sociálních dávkách.²⁷

---

²⁶ ČERVINKA, Tomáš a kol., ref. 25.

²⁷ TRHLÍKOVÁ, Jana a VOJTĚCH Jiří. *Sociální aspekty nezaměstnanosti mladých lidí s nízkou úrovní vzdělání*. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2003. 22 s. ISBN 978-80-1383-3.

▪ Osoby starší 50 let

Nejčastějším handicapem těchto osob ze strany zaměstnavatele je nepružnost a neochota k dalšímu vzdělání. Horší vzdělanostní předpoklady starších pracovníků spočívají především v nižší míře počítačové gramotnosti a horší jazykové výbavě.

Další nevýhodou je také snížená vytrvalost, zvýšená nemocnost, větší výskyt zdravotních problémů či nízká flexibilita vůči změnám a novým požadavkům.

Na druhé straně mají starší zaměstnanci také řadu předností, které mohou zvyšovat jejich hodnotu na trhu práce. Jedná se především o jejich dlouholetou praxi, loajalita k firmě, stabilita, kdy si pracovník váží svého zaměstnání a má snahu vytrvat i přes případné překážky. Lidé na 50 let, a zejména ti, kteří ztrátu zaměstnání již zažili, jsou si vědomi, že patří mezi rizikovou skupinu.

Díky tomu jsou schopni snižovat své nároky na kvalitu zaměstnání, tak na finanční ohodnocení, což může představovat také pozitivum pro zaměstnavatele.

▪ Osoby dlouhodobě nezaměstnané

Za dlouhodobě nezaměstnané jsou na trhu práce označovány osoby, které jsou v evidenci uchazečů o zaměstnání **déle než 6 měsíců** (podle zákona), avšak experti ÚP analyzují především dlouhodobě nezaměstnané osoby, jež jsou v evidenci **12 měsíců a déle**.

Čím déle je jedinec bez práce, tím hůře ji opět získává. Mezi tyto osoby se řadí např. nepružná či nekvalifikovaná pracovní síla, příslušníci etnických menšin, imigranti, osoby se zdravotním postižením, mladiství aj.

Roli zde hraje především individuální zkušenosti jedince, míra jeho profesní pružnosti, motivace, sociální a emoční opora, regionální situace na trhu práce a řada dalších faktorů. Je však třeba také rozlišovat dlouhodobě nezaměstnané na osoby, které tento stav považují za nežádoucí a snaží se získat zaměstnání, a na osoby, kterým tento stav vyhovuje a neprojevují tak žádné snahy o hledání pracovního uplatnění.²⁸

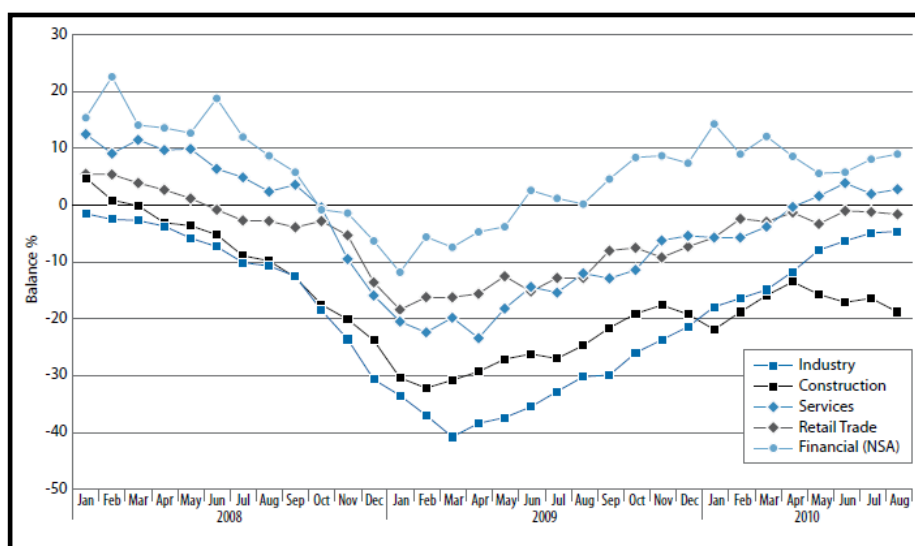
²⁸ KUCHAR, Pavel. *Trh práce: sociologická analýza*. Praha: Karolinum, 2007. 184 s. ISBN 987-80-246-3.

2.2.2 Vývojové trendy zaměstnanosti v EU

Situace na trhu práce v EU začala značně slábnout již ve druhém čtvrtletí roku 2008. Ve druhé polovině roku 2008, v reakci na zesílení finanční krize, se zaměstnanost zhoršila, od třetího čtvrtletí nabývala záporných hodnot. Z počátku roku 2009 zaměstnanost začíná nabírat rostoucí tendence, které přetrvávají i v roce 2010.

Situace v oblasti zaměstnanosti byla odlišná v rámci jednotlivých sektorů. Vývoj zaměstnanosti v EU v letech 2008 – 2010 ve vybraných sektorech²⁹ zachycuje graf 2.1.

Graf 2.1: Vývoj míry zaměstnanosti v EU v letech 2008 – 2010 dle sektorů

Zdroj: EUROPEAN COMMISSION [online], 2010

Ve sledovaném období se vývoj zaměstnanosti ve výše uvedených sektorech odvíjel podobným trendem. Nejlepší situace dosahoval sektor finančnictví, který z počátku roku 2008 zaznamenal více než 20 % míru zaměstnanosti.

V letech, kdy ostatní odvětví dosahovaly záporných hodnot míry zaměstnanosti, sektor finančnictví vykazoval naopak dynamiku růstu. Na druhou stranu sektor průmyslu během celého sledovaného období vykazoval záporných hodnot.³⁰

Situace ke 1. čtvrtletí roku 2012 ukazuje, že v rámci EU 27 je nejvyšší míra zaměstnanosti v **odvětví zpracovatelského průmyslu (15,8 %), velkoobchodu a maloobchodu (14 %) a zdravotní a sociální péče (10,4 %).**

²⁹ Průmysl, stavebnictví, služby, maloobchod, finančnictví.

³⁰ EUROPEAN COMMISSION, ref. 23.

Česká republika má nejvyšší podíl pracujících ve **zpracovatelském průmyslu** v rámci EU (26,5 %). V tomto výrobním sektoru se ČR blíží Slovensko, což svědčí o podobných ekonomických vazbách se zahraničím.

V sekci velkoobchodu a maloobchodu v podílu pracujících dominuje Řecko (18,7 %) a v odvětví zdravotní a sociální péče zaujímá prvenství Dánsko (19,2 %). Struktura dalších sekcí odvětví ekonomické činnosti dle vybraných zemí EU je součástí přílohy č. 4.³¹

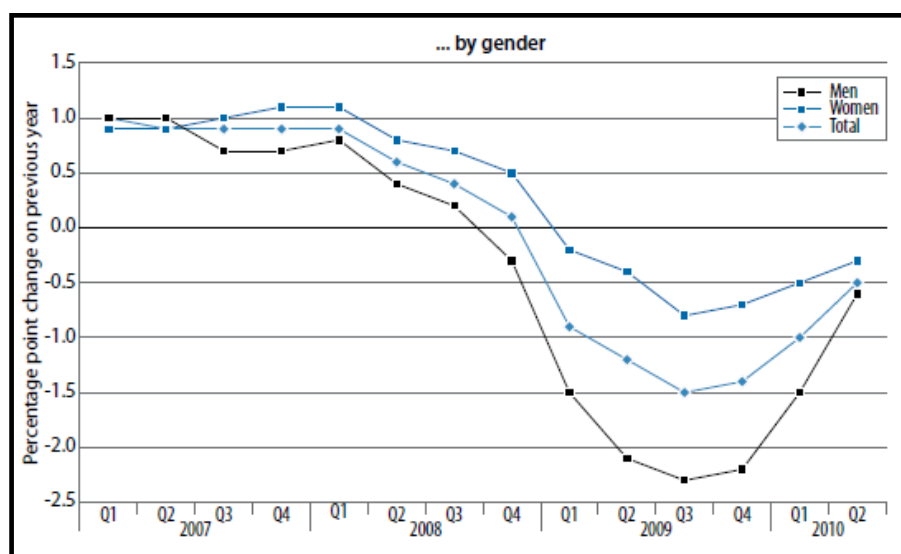
Na úrovni členských států, situace ve vývoji zaměstnanosti díky dopadu krize byla spíše nerovnoměrná, což odráží různé politické reakce na krizi, různé úrovně hospodářského poklesu a různé struktury ekonomik. Největším poklesem v míře zaměstnanosti zažilo především **Pobaltské státy, Irsko a Španělsko**.

Některé skupiny na evropském trhu práce byly ovlivněny recesí mnohem více než jiné. V porovnání míry zaměstnanosti od konce roku 2008 až do poloviny roku 2009 tempo poklesu bylo mnohem silnější u mužů než u žen. Míra zaměstnanosti mužů dosáhla záporných hodnot již v posledním čtvrtletí roku 2008, následoval prudký pokles v první polovině roku 2009. Téměř stejnou situaci v rámci míry zaměstnanosti vykazovaly ženy, avšak s tím rozdílem, že pokles nebyl tak dramatický. Již v první polovině roku 2010 u obou pohlaví nastává postupný návrat ke kladným hodnotám míry zaměstnanosti. Výše uvedené trendy vývoje znázorňuje graf 2.2.

---

³¹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Míra zaměstnanosti a nezaměstnanosti v ČR a jiných státech EU podle výsledků výběrového šetření pracovních sil za 2. čtvrtletí 2011. *Český statistický úřad* [online]. 2012b [13. 1. 2012]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/czam110411_analyza11.doc.

Graf 2.2: Vývoj míry zaměstnanosti v EU v letech 2008 – 2010 dle pohlaví

Zdroj: EUROPEAN COMMISSION [online], 2010

Podle údajů za 2. čtvrtletí roku 2011 dosáhla míra zaměstnanosti osob v produktivním věku³² za celou EU **64, 5 %**, v naší republice byla ve stejném období o 1,2 procentního bodu vyšší. V rámci téhož období více než v celé EU vzrostla zaměstnanost jak mužů, tak žen.

Mezi jednotlivými zeměmi EU přetrvávají rozdíly v úrovni zaměstnanosti. Na jedné straně jsou země, jejichž míra zaměstnanosti nejvíce převyšovala ve 2. čtvrtletí roku 2011 průměr EU patří Nizozemí, Dánsko, Německo a Rakousko. Česká republika náleží v rámci EU mezi země s mírně nadprůměrnou mírou zaměstnanosti. Míra zaměstnanosti je nízká zejména v zemích s ekonomickými problémy. Jedná se především o Řecko, Itálii, Španělsko, ale i v řadě zemí střední a východní Evropy, jako Maďarsko, Bulharsko, Rumunsko či Slovensko.

Proti 1. čtvrtletí roku 2011 se zaměstnanost sice zvýšila ve většině členských zemí, ale meziroční přírůstek činil v úhrnu pouze 0,2 procentní body. V některých zemích totiž zaměstnanost stále klesá (Řecko, Irsko, Rumunsko).

³² 15 – 64 let.

2.2.3 Podpora zaměstnanosti v EU

Pokud EU chce obstát v konkurenci s rozvíjejícími se ekonomikami, musí pro svou dynamickou společnost založenou na znalostech vytvořit pracovní místa. To vyžaduje nejen investice do školství a vědy, ale především do politiky zaměstnanosti. Odpovědnost za politiku zaměstnanosti, sociální věci a začleňování nese Evropská unie společně se svými členskými státy.

Finanční podporu pro oblast zaměstnanosti a sociální politiku poskytují následující programy spolufinancovány ESF:

- *Program PROGRESS*

Program podporuje rozvoj politik v oblasti zaměstnanosti, pracovních podmínek, sociálního začleňování a sociální ochrany, nediskriminace a rozmanitosti. Programu se mohou zúčastnit nejen členské státy EU, ale také země *Evropského sdružení volného obchodu* (ESVO)³³, *Evropského hospodářského prostoru* (EHP)³⁴, *kandidátské země*³⁵ a *potencionální kandidátské země*³⁶.

- *Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci* (EGF)

Cílem fondu se co nejrychleji najít nové zaměstnání pro pracovníky, kteří přišli o práci v důsledku změn ve struktuře světového obchodu. Z EGF se ročně vydá **500 milionů EUR** na podporu při hledání zaměstnání a na rekvalifikaci osob, které přišly o práci v důsledku měnících se celosvětových trendů na trhu práce, celosvětové finanční a hospodářské krize. Oproti ESF poskytuje jednorázovou, časově omezenou konkrétní pomoc.

- *Evropský nástroj mikrofinancování Progress*

Evropská unie zřídila nový nástroj mikrofinancování, který nabízí mikroúvěry malým podnikům a lidem, kteří přišli o zaměstnání a chtějí si založit malý podnik.

Rozšiřuje nabídku mikroúvěrů, tzn. půjček do **25 000 EUR**, jež lze použít na zahájení nebo rozvoj malého podnikání.

---

³³ Norsko, Island, Lichtenštejnsko a Švýcarsko.

³⁴ Norsko, Island a Lichtenštejnsko.

³⁵ Černá Hora, Chorvatsko, Island, Makedonie, Turecko a Srbsko.

³⁶ Albánie, Bosna a Hercegovina a Kosovo.

- *Nástroj předvstupní pomoci (IPA)*

Tento nástroj poskytuje finanční pomoc kandidátským zemím a potencionálním kandidátským zemím na provedení politických a institucionálních reforem, které jsou nutné pro jejich členství v EU. Složka IPA zaměřená na rozvoj lidských zdrojů připravuje země na plánování, řízení a uplatňování prostředků z ESF. Stejně jako ESF pomáhá i IPA zvyšovat kvalifikaci, vytvářet nová pracovní místa ve vyšším počtu i kvalitě a zvyšovat sociální začleňování a rovnost.³⁷

Dalším možností podpory zaměstnanosti jsou tzv. *Evropské služby zaměstnanosti* (European Employment Services – EURES). Nabízí veřejné služby zaměstnanosti všech 27 členských států EU a zemí EHP. Dohodu o účasti v síti EURES má i Švýcarsko.

Základním úkolem sítě je poskytovat služby, užitečné pracovníkům, uchazečům a zájemcům o práci i zaměstnavatelům, respektive všem občanům, kteří mají zájem využívat svého práva volného pohybu osob.

Poskytování služeb občanům a zaměstnavatelům je umožněno dvěma základními způsoby. Na jedné straně to jsou databáze zveřejněné na *EURES – evropském portálu pracovní mobility*, na druhé straně se jedná o informační a poradenské služby nabízené EURES poradci a kontaktními pracovníky.³⁸

2.2.4 Evropská strategie zaměstnanosti

Vytvoření *Evropské strategie zaměstnanosti* (European Employment Strategy, EES) byl dlouhý a poměrně složitý proces trvající řadu let. V prosinci 1994 se v *Essenu* uskutečnilo zasedání Evropské rady, jehož ústředním tématem bylo snížení nezaměstnanosti.

Členské státy se zavázaly, že společně připraví EES, která by byla zaměřena na **pět hlavních úkolů**:

- Zvýšení efektivnosti opatření na trhu práce a pružnější organizace práce;
- Podporu investic do odborného vzdělávání a zvyšování kvalifikace pracovních sil;
- Snížování vedlejších mzdových nákladů na pracovní sílu;
- Posilování ekonomického růstu spojeného s tvorbou pracovních míst.

---

³⁷ PORTÁL EVROPSKÉ UNIE. Zaměstnanost a sociální věci. *Europa.eu* [online]. 2012 [17. 1. 2012]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/socio/index_cs.htm.

³⁸ INTEGROVANÝ PORTÁL MPSV. Služba EURES v Evropské unii a Evropském hospodářském prostoru. *MPSV* [online]. 2012 [cit. 18. 1. 2012]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/eures/sit_eures.

V prosinci 1996 Rada EU a Evropská komise představili na zasedání Evropské rady v Dublinu společnou zprávu, která obsahovala konkrétní opatření na realizaci úkolů, jež byly definovány v Essenu. Na zasedání Evropské rady v Lucemburku v listopadu 1997 byla zahájena aplikace tzv. **otevřené metody koordinace**³⁹ v oblasti politiky zaměstnanosti.

V prosinci téhož roku členské státy EU poprvé schválily dokument nazvaný **Hlavní směry politiky zaměstnanosti**, který definoval hlavní cíle a priority politiky zaměstnanosti Unie.

Jednalo se o strategický dokument, který se stal východiskem pro formulaci základních úkolů v oblasti zaměstnanosti na národní úrovni členských států. Jednotlivé země přijaly vždy na určité období tzv. **Národní akční plány zaměstnanosti**, na základě nichž byly základní strategické cíle politiky zaměstnanosti EU převáděny na národní úroveň.

Amsterodamská smlouva z roku 1998 zavádí pojem Evropská strategie zaměstnanosti, která tak navazuje na integrovanou strategii zaměstnanosti vyhlášenou na zasedání Evropské rady v Essenu.

Cíle EES vycházejí ze čtyř priorit evropské politiky zaměstnanosti:

- **Zaměstnanost** – posílení způsobilosti k získání zaměstnání, posílení motivace a předpokladů pro návrat do zaměstnání. Klíčová je prevence dlouhodobé nezaměstnanosti a podpora aktivní spoluúčasti jednotlivce;
- **Soukromé podnikání** – vytváření vhodných podmínek pro rozvoj podnikání;
- **Adaptabilita** – posílení přizpůsobivosti zaměstnavatelů i zaměstnanců na měnící se podmínky, schopnost rychle a efektivně reagovat na strukturální změny;
- **Rovné příležitosti mužů a žen** – odstranění diskriminace v oblasti práce a odměňování, vytváření podmínek pro sladění pracovních povinností a péče o rodinu.

Evropská rada cíle každoročně upřesňuje, hovoříme o tzv. **lucemburském procesu**. Členské státy každoročně sestavují národní akční plány zaměstnanosti a Komise provádí následně jejich rozbor. Výsledky tohoto rozboru jsou pak zahrnuty do tzv. **Společné zprávy o zaměstnanosti**.

---

³⁹ Otevřená metoda koordinace (open method of coordination) znamená, že členské státy se dohodnou na formulaci základních strategických cílů či priorit a časovém horizontu jejich realizace. Pak záleží na konkrétních podmínkách daného státu, jaké nástroje či postupy použije k naplnění cílů či priorit.

Na svém zasedání v Lisabonu v roce 2000 schválila Evropská rada nový strategický cíl, podle kterého se má EU stát „**nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější znalostní ekonomikou na světě schopnou zajistit udržitelný růst a větší počet a kvalitu pracovních míst a sociální soudržnost**“. Rada zahrnula dosažení plné zaměstnanosti mezi hlavní cíle politiky zaměstnanosti a sociální politiky a stanovila konkrétní cíle, kterých by mělo být dosaženo do roku 2010, např. zvýšení celkové míry zaměstnanosti na 70 % a zvýšení míry zaměstnanosti žen na více než 60 %.

V roce 2001 byl stanoven další cíl týkající se dosažení 50% míry zaměstnanosti starších pracovníků (ve věku 55 až 64 let) do roku 2010. Mezi hlavní směry bylo zařazeno **pět nových horizontálních cílů**.

Jednalo se o dosažení plné zaměstnanosti, podpora celoživotního vzdělávání, podpora úlohy sociálních partnerů, zajištění vyváženosti politik mezi čtyřmi pilíři a vypracování společných indikátorů pro hodnocení pokroku. V roce 2002 bylo mezi cíle přidáno zlepšení kvality práce.

Pět let po zahájení, tj. v roce 2002, došlo k **revizi EES**. Z hodnocení Komise po pěti letech fungování strategie vyplynulo, že EES směřovala vnitrostátní politiky zaměstnanosti konvergenci s hlavními směry zaměstnanosti a podporovala novou proaktivní politiku pracovního trhu prostřednictvím preventivních opatření. Pracovní skupina pro zaměstnanost identifikovala ekonomické a sociální problémy související s nízkou mírou hospodského růstu a vysokou mírou nezaměstnanosti v době těsně před rozšířením a doporučila soustředit se na uplatňování strategie.

Nedostatečný pokrok a nenaplněné střednědobé cíle pro míru zaměstnanosti v roce 2005 byly důvodem k opětovnému zahájení *Lisabonské strategie* v roce 2005, a to se zaměřením na růst a zaměstnanost.

V roce 2010 byla přijata *Strategie Evropa 2020*. Mezi cíle Evropské strategie zaměstnanosti, která je součástí této nové strategie, je vytváření nových a lepších pracovních míst v celé EU. Kvantifikace hlavních cílů, jenž mají být dosaženy do roku 2020, jsou uvedeny níže.⁴⁰

---

⁴⁰ DVOŘÁKOVÁ, Zuzana a kol. *Management lidských zdrojů*. Praha: C.H.Beck, 2007. 485 s. ISBN 978-80-7179-4.

2.2.5 Strategie Evropa 2020

Strategie Evropa 2020 je strategie, jejímž cílem je v příštím desetiletí dosáhnout nového růstu. Přijetí nové *Strategie Evropa 2020: Inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění*, bylo reakcí na krizi. Tento plán, jenž by měl Unii dovést k hospodářství, které bude vykazovat vysokou úroveň zaměstnanosti, produktivity a sociální soudržnosti, je mnohdy reprezentován jako „Vize evropského sociálně tržního hospodářství pro 21. století“. Navázala na Lisabonskou strategii a byla vytvořena v roce 2010 s časovým horizontem deseti let.

Strategie Evropa 2020 předpokládá **tři vzájemně se posilující priority**:

1. **Inteligentní růst** – rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích;
2. **Udržitelný růst** – podporovat konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiku méně náročnou na zdroje;
3. **Růst podporující začlenění** – podporovat ekonomiku s vysokou zaměstnaností, jež se bude vyznačovat sociální a územní soudržností.

Unie potřebuje vymezit úrovně, které by chtěla dosáhnout do roku 2020. Za tímto účelem Komise navrhuje následující **hlavní cíle**:

- 75 % obyvatel ve věku od 20 do 64 let by mělo být zaměstnáno;
- 3 % HDP EU by měla být investována do výzkumu a vývoje;
- V oblasti klimatu a energie by mělo být dosaženo cílů „20-20-20“ (včetně zvýšení závazku na snížení emisí na 30 %, pokud budou podmínky příznivé);
- Podíl dětí, které předčasně ukončí školní docházku, by měl být pod hranicí 10 % a nejméně 40 % mladší generace by mělo dosáhnout terciární úrovně vzdělání;
- Počet osob ohrožených chudobou by měl klesnout o 20 milionů.

Komise navrhuje převést tyto cíle do podoby vnitrostátních cílů a směrů, a tím zaručit, že každý členský stát strategii přizpůsobí své konkrétní situaci.

Komise dále předložila **sedm stěžejních iniciativ**, které by se měly stát katalyzátorem pokroku v každém z prioritních témat:

- Inovace v Unii;
- Digitální program pro Evropu;
- Evropa méně náročná na zdroje;
- Průmyslová éra pro zónu globalizace;
- Program pro nové dovednosti a pracovní místa;
- Evropská platforma pro boj proti chudobě.

Tyto stěžejní iniciativy jsou závazné jako pro EU, tak členské státy.

K dosažení výsledků bude zapotřebí lepší řízení ekonomiky. Strategie vychází ze **dvou pilířů** – z výše uvedeného tematického přístupu, jež je kombinací priorit a hlavních cílů, a ze zpráv o jednotlivých zemích. Na úrovni EU byly přijaty integrované hlavní směry za účelem pokrytí oblasti působnosti priorit a cílů EU.⁴¹

---

⁴¹ EVROPSKÁ KOMISE. *Evropská komise: Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění* [online]. Evropská komise, 2010 [26. 1. 2012]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_CS_ACT_part1_v1.pdf.

3 Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost jako klíčový nástroj podpory zaměstnanosti a lidských zdrojů v ČR

3.1 Programové dokumenty ČR pro využití strukturální pomoci EU v období 2007 – 2013

Současné programovací období se vyznačuje snahou o zjednodušení struktury programových dokumentů. Mezi hlavní programové dokumenty patří *Národní rozvojový plán ČR* (NRP), *Národní strategický referenční rámec ČR* (NSRR) a *operační programy* (OP). Evropská komise nevyžadovala Národní rozvojový plán, ale na základě *usnesení Vlády ČR (245/2005)* byl aktualizován a následně v únoru 2006 schválen vládou.

Oba strategické dokumenty jsou základními dokumenty na národní úrovni a zastřešují tři cíle *politiky hospodářské a sociální soudržnosti* (HSS) EU. Vytyčují i hlavní oblasti zaměření strukturálních fondů a zdůvodňují počet a charakter operačních programů.⁴²

3.1.1 Národní rozvojový plán ČR 2007 – 2013

Národní rozvojový plán ČR 2007 – 2013 představuje **strategický dokument rozvoje ČR** pro současné období. Vychází z *Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006* ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti a z klíčových národních i evropských strategických dokumentů (např. *Strategické obecné zásady Společenství*, *Strategie udržitelného rozvoje*, *Strategie hospodářského růstu*, *Strategie regionálního rozvoje* aj.). Definiuje také nastavení systému koordinace politiky HSS EU, který je následně promítnut do Národního strategického referenčního rámce. Představuje tak hlavní východisko pro jeho tvorbu a podkladový materiál pro vyjednávání NSRR s Evropskou Komisí.

Přípravou tohoto dokumentu byl pověřen expertní tým pod vedením *Řídícího a koordinačního výboru* (ŘKV), který představoval nejvyšší institut pro koordinaci přípravy ČR na programovací období 2007 – 2013.⁴³

---

⁴² KOVÁRNÍK, Jaroslav a Jan STEJSKAL. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009. 216 s. ISBN 978-80-7367-588-2.

⁴³ FONDY EVROPSKÉ UNIE. Národní rozvojový plán ČR 2007 -2013. *Strukturalni - fondy.cz* [online]. 2011a [14. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/8f1552fc-d149-4a99-9638-2903d6e7dcc3/Narodni-rozvojovy-plan-Ceske-republiky-2007%E2%80%942013>.

Národní rozvojový plán ČR se skládá z následujících šesti kapitol:

1. Analytická část (analýza současné situace ČR);
2. SWOT analýza;
3. Cíle, strategie, priority NRP pro období 2007 – 2013;
4. Zaměření operačních programů;
5. Rozložení finančních zdrojů mezi prioritní oblasti;
6. Institucionální rámec politiky HSS EU v ČR;

Globálním cílem NRP je: „přeměna socioekonomického prostředí ČR v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby Česká republika byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Na základě trvalého posilování konkurenceschopnosti bude dosahováno udržitelného růstu, jehož tempo bude vyšší než průměrný růst EU 25. ČR bude usilovat o růst zaměstnanosti a o vyvážený a harmonický rozvoj regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva“.⁴⁴

Pro dosažení globálního cíle je zapotřebí také naplňování následujících **strategických cílů**:

- Konkurenceschopná česká ekonomika;
- Flexibilní, otevřená a soudržná společnost;
- Atraktivní prostředí;
- Vyvážený a harmonický rozvoj území.

Tyto čtyři strategické cíle vycházejí z analytické části NRP a navazují na ně jednotlivé prioritní osy, které se dále dělí na priority.⁴⁵

3.1.2 Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013

Národní strategický referenční rámec představuje další ze základních programových dokumentů ČR pro čerpání finančních prostředků z fondů EU v rámci probíhajícího programovacího období. Jedná se o **referenční dokument programování intervencí strukturálních fondů a Fondu soudržnosti**.⁴⁶

---

⁴⁴ Fondy Evropské unie [online], 2011a, ref. 43.

⁴⁵ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, ref. 5.

⁴⁶ FONDY EVROPSKÉ UNIE. Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013. *Strukturalni – fondy.cz* [online]. © 2011b [14. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/197f55c7-f5eb-4f5c-ab81-26237ef6eaf1/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007%E2%80%942013->

Každý členský stát vytvořil NSRR, ve kterém určuje strategii, kterou si zvolil v souvislosti s programováním. Měl by být v souladu s NRP spojeným s *Lisabonskou strategií pro růst a zaměstnanost*. Vychází z významných regionálních, národních i evropských strategických dokumentů.

Globální cíl, strategické cíle a priority ČR podle NSRR jsou totožné s NRP ČR.

NSRR udává seznam celostátních a regionálních operačních programů politiky HSS EU, které má každý členský stát v úmyslu realizovat. Součástí je také orientační finanční alokace jednotlivých OP.

Analytická část NSRR se zaměřuje na vymezení klíčových silných stránek a slabých stránek ČR, které jsou rozhodující pro posilování její konkurenceschopnosti či naopak omezování udržitelného růstu ekonomiky a společnosti.⁴⁷

3.1.3 Operační programy ČR 2007 – 2013

Operační program lze vymezit jako **základní strategický dokument** finanční a technické povahy, který se zaměřuje na konkrétní **tematickou oblast** (např. zaměstnanost, doprava, životní prostředí), nebo na **region** (např. Moravskoslezský). Návrh všech OP předkládá každý členský stát a následně schvaluje Evropská komise. Každý OP zahrnuje popis aktivit, v rámci nichž může členský stát čerpat finanční prostředky ze SF a také vymezuje subjekty, které mohou o tyto prostředky žádat⁴⁸.

Obecná struktura OP:

- Sociálně – ekonomická analýza⁴⁹;
- Strategie OP⁵⁰ (globální cíle a specifické cíle, které mají být dosaženy);
- Prioritní osy⁵¹;
- Oblasti podpory⁵².

---

⁴⁷ EVROPSKÁ KOMISE. Národní strategický referenční rámec 2011. *Europa.eu* [online]. 2011 [14. 6. 2011]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/regional_policy/glossary/national_strategic_reference_framework_cs.htm.

⁴⁸ FONDY EVROPSKÉ UNIE. Operační program. *Strukturalni – fondy.cz* [online]. 2011c [14. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/O/Operacni-program>.

⁴⁹ Situační analýza daného území či sektoru.

⁵⁰ Cíle, kterých má být dosaženo (globální cíl a specifické cíle OP).

⁵¹ Jedna z priorit strategie v OP, která se skládá ze skupiny operací, které jsou propojeny a mají konkrétní měřitelné cíle.

V programovacím období 2007 – 2013 je v ČR realizováno **26 operačních programů**, které byly přijaty vládou ČR na základě *Národního rozvojového plánu ČR a Národního strategického referenčního rámce ČR*. Celková částka na jejich realizaci činí **26,7 mld. EUR**. Rozdělení jednotlivých OP dle cílů politiky HSS EU 2007 - 2013 zobrazuje příloha č. 5.⁵³

Cíl Konvergence je v ČR realizován pomocí **osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů**.

Tematické operační programy (TOP) jsou primárně zaměřeny celorepublikově, ale respektují také regionální rozměr. Na současné období byla těmto OP přidělena finanční alokace ve výši **21,23 mld. EUR**, čímž se řadí mezi OP s nejvyšší finanční alokací. Nejvíce prostředků je pak určeno pro OP Doprava (5,77 mld. EUR), OP Životní prostředí (4,92 mld. EUR) a OP Podnikání a inovace (3,04 mld. EUR). Naopak nejméně prostředků se přiděluje na OP Technická pomoc (0,24 mld. EUR). Finanční alokace všech OP v ČR je součástí přílohy č. 2. Tematické operační programy jsou spolufinancovány prostřednictvím *Evropského fondu regionální rozvoje (European Regional Development Fund – ERDF)*, *Evropského sociálního fondu (European Social Fund - ESF)* a *Fondu soudržnosti (Cohesion Fund – CF)*. Řídicími orgány jsou zpravidla příslušná ministerstva.

Existují TOP, které mohou být financovány jak v rámci cíle Konvergence, tak z prostředků cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Jedná se o tzv. **víceúčelové operační programy**, mezi které patří OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Integrovaný OP a OP Technická pomoc.

Do cíle Konvergence spadají také *Regionální operační programy (ROP)*. Názvy těchto operačních programů jsou odvozeny podle příslušných regionů soudržnosti (NUTS II). Pro ilustraci slouží obrázek 3.1, ve kterém jsou graficky znázorněny oblasti NUTS II, které v sobě zahrnují nižší úroveň NUTS III (kraje).

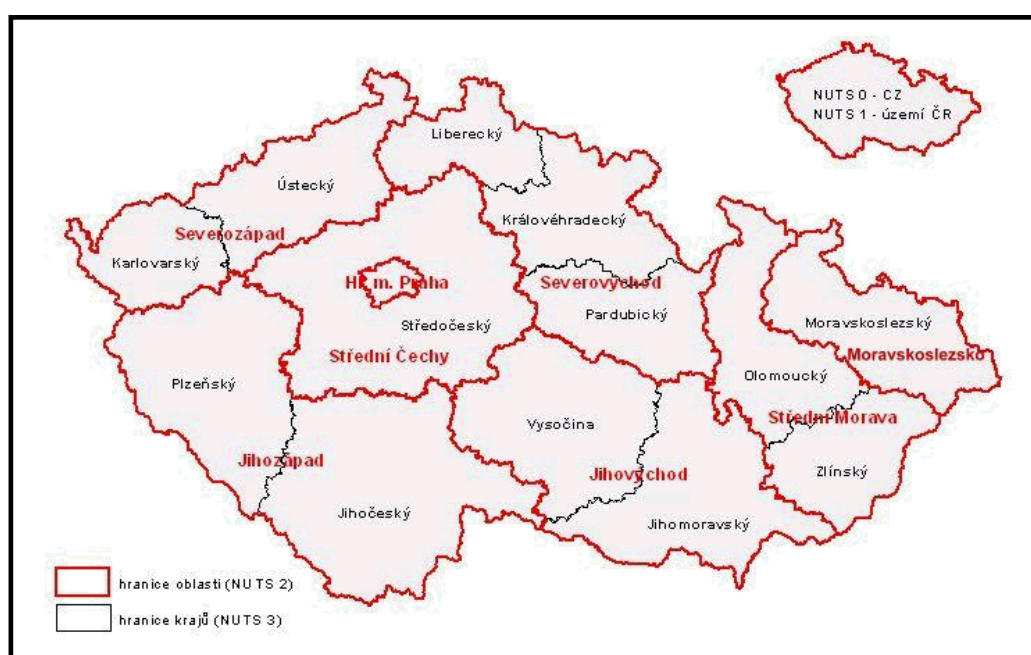
⁵² Nástroj realizace OP pomocí konkrétních projektů.

⁵³ VŠB – TU OSTRAVA. Programování strukturální pomoci v EU – Programové dokumenty strukturálních fondů v ČR 2007 – 2013. *Moodle.vsb.cz* [online]. 2011
[25. 6. 2011]. Dostupné z: <http://moodle.vsb.cz/vyuka/course/view.php?id=231>.

ROP se zaměřují na modernizaci infrastruktury, zlepšení prostředí pro malé a střední podniky, zvýšení podílu cestovního ruchu a zlepšení životních podmínek obyvatel žijících na venkově i ve městech. Těmto ROP bylo přiděleno **4,66 mld. EUR**. Nejvyšší finanční alokaci má ROP Severozápad (0,746 mld. EUR), nejnižší pak ROP Střední Čechy (0,559 mld. EUR).

Další finanční alokace jednotlivých ROP udává příloha č. 6. Všechny sedm ROPů je spolufinancováno z *ERDF* a funkci řídicího orgánu zastávají *Regionální rady* jednotlivých regionů soudržnosti ČR.

Obrázek 3.1: Regiony NUTS II a NUTS II v České republice

Zdroj: Český statistický úřad [online], 2011c

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je reprezentován **dvěma operačními programy pro Prahu**, pro něž bylo vyčleněno celkem **0,34 mld. EUR**. *Operační program Praha Konkurenceschopnost* (OPPK) a *Operační program Praha Adaptabilita* (OPPA) odráží specifické postavení Prahy jako metropole a významné oblasti rozvoje. Poukazují na zvýšení konkurenceschopnosti a adaptability Prahy pomocí zkvalitnění městského prostředí, zlepšení dostupnosti dopravních a telekomunikačních služeb a rozvinutím inovačního potenciálu.

Cílem je především zvýšení zaměstnanosti a hospodářského růstu pražské ekonomiky. OP Praha Konkurenceschopnost je spolufinancován z *ERDF* a OP Praha Adaptabilita z *ESF*.

Úlohu řídicího orgánu u obou programů provádí *Magistrát hlavního města Prahy*, odbor fondů Evropské unie.⁵⁴

Cíl Evropská územní spolupráce umožňuje ČR podporovat přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráci na základě **devíti operačních programů**, pro které bylo z prostředků EU poskytnuto **0,39 mld. EUR**.

V současném období se ČR stala součástí pěti bilaterálních *operačních programů Přeshraniční spolupráce*. Hlavním cílem těchto OP je podpora hospodářské a sociální integrace příhraničních území prostřednictvím odstraňování překážek a podporování jejich rozvojového potenciálu. Jedná se o programy, které podporují spolupráci především neziskových subjektů, které spadají pod území NUTS III (kraje) přiléhajících ke státní hranici s příbuznými subjekty z druhé strany hranice. Územní vymezení přeshraniční spolupráce v současném období zachycuje obrázek 3.2.

Další skupinu programů tvoří *operační programy Meziregionální a Nadnárodní spolupráce*. OP Meziregionální spolupráce⁵⁵ je společný pro všechny členské státy EU-27 + Norsko a Švýcarsko. Program je zaměřen na zvýšení efektivity politiky regionálního rozvoje pomocí výměny zkušeností a společným rozvojem nástrojů regionální politiky.

Program Nadnárodní spolupráce se obecně dělí do několika zón. ČR, společně s ostatními regiony Rakouska, Německa, Maďarska, Itálie, Polska, Slovenska, Slovinska a Ukrajiny, spadá do zóny *Střední a Východní Evropa*.

Program podporuje přenos zkušeností zejména v oblasti inovací, dopravní dostupnosti, životního prostředí a zvyšování přitažlivosti měst a regionu.⁵⁶

Součástí třetího cíle politiky HSS EU 2007 – 2013 jsou rovněž dva **síťové operační programy**. Síťový program *ESPON 2013*⁵⁷ zajišťuje výzkum v oblasti územního plánování a regionálního rozvoje.

---

⁵⁴ KOVÁRNÍK, Jaroslav a Jan STEJSKAL, ref.42.

⁵⁵ INTERREG IVC.

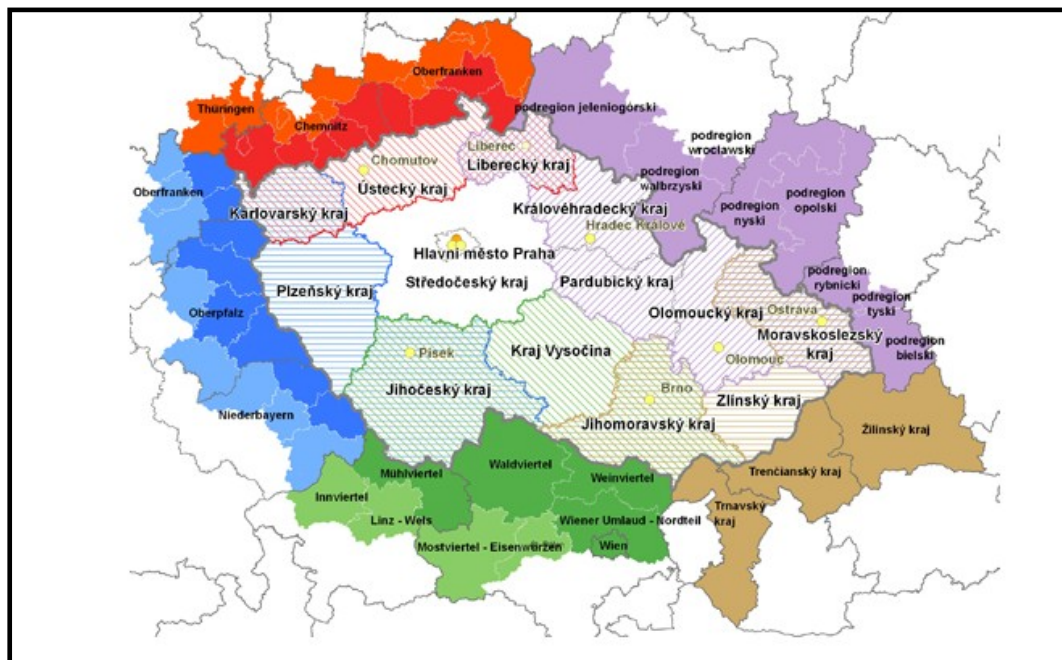
⁵⁶ CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Evropská územní spolupráce 2007 - 2013. *CRR ČR* [online]. 2011[23. 6. 2011]. Dostupné z: http://www.cil3.cz/evropska_uzemni_spoluprace.htm#o3.

⁵⁷ EUOpen Spatial Planning Observation Network.

Úkolem je poskytovat informace, analýzy, mapy, databáze, indikátory aj., které se podílejí na rozvoji regionů, oblastí či větších územních celků. Program umožňuje rozvíjení a vytváření kontaktů a zkušenostní mezi odborníky v rámci vědecké společnosti. Jeho účastníci jsou subjekty ze všech členských států EU + Norska, Švýcarska, Lichtenštejnska a Islandu.⁵⁸

Síťový program *INTERACT II* lze chápat jako servisní program pro řídicí struktury operačních programů cíle Evropská územní spolupráce. Zaměřuje se především na rozvoj a výměnu zkušeností územní spolupráce, přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce.⁵⁹

Obrázek 3.2: Územní vymezení přeshraniční spolupráce v letech 2007 – 2013

Zdroj: Centrum pro regionální rozvoj ČR [online], 2011

⁵⁸ ESPON. ESPON 2013 Programme. *Espn.eu* [online]. 2011 [17. 6. 2011]. Dostupné z: http://www.espon.eu/main/Menu_Programme/.

⁵⁹ BUSINESSINFO. INTERACT II. *Businessinfo.cz* [online]. 2011 [23. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/interact-ii/1001573/42454/>.

3.2 Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) je jedním ze tří programů⁶⁰ pro realizaci podpory lidských zdrojů a zaměstnanosti v ČR z Evropského sociálního fondu pro období 2007 – 2013. Zaměřuje se na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky trhu práce, profesního vzdělávání, začleňování sociálně vyloučených skupin obyvatel do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráci ve výše uvedených oblastech.

3.2.1 Základní charakteristika operačního programu

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost patří mezi **vícecílové tematické operační programy**. To znamená, že je financován především z prostředků cíle Konvergence, ale oblasti aktivní politiky trhu práce, modernizace veřejné správy a veřejných služeb a mezinárodní spolupráce jsou podporovány též z prostředků cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Mezi způsobilé území pro tyto oblasti tudíž řadíme i hlavní město Prahu.

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost navazuje na program z minulého programovacího období 2004 – 2006, který nesl název *Operační program Rozvoj lidských zdrojů* (OP RLZ).⁶¹

3.2.2 Příprava a vznik operačního programu

Řídícím orgánem operačního programu je na základě usnesení vlády č. 175/2006 ze dne 22. února 2006 *Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)*. Na přípravě a vypracování programu byla zapojena celá řada subjektů. Byla založena *Pracovní skupina pro přípravu programových dokumentů MPSV k využívání ESF*. Tvořili ji zástupci jednotlivých resortů, regionů, nestátních neziskových organizací a sociálních partnerů. Na tvorbě OP LZZ se podílela také *Pracovní skupina MPSV pro tvorbu strategií ESF programů*. **Operační program byl schválen 16. října 2007 Evropskou komisí.**

---

⁶⁰ Dále OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a OP Praha – Adaptabilita.

⁶¹ EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND V ČR. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. *ESF* [online]. 2011 [cit. 17. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/07-13/oplzz>.

3.2.3 Strategie operačního programu

Strategie operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost vychází ze strategie, jež je součástí Národního strategického referenčního rámce ČR.

Respektuje následující základní strategické dokumenty vlády ČR:

- Strategie regionálního rozvoje ČR;
- Strategie hospodářského růstu ČR;
- Národní program reformy ČR 2005 – 2008;
- Strategie podpory dostupnosti a kvality veřejných služeb;
- Národní akční plán sociálního začleňování 2004 – 2006;
- Národní akční plán zaměstnanosti 2004 – 2006;
- Postup a hlavní směry reformy a modernizace ústřední státní správy;
- Strategie udržitelného rozvoje ČR aj.

Zohledněny jsou dále relevantní dokumenty EU:

- Sdělení komise „Politika soudržnosti pro podporu růstu a zaměstnanosti“;
- Strategické obecné zásady Společenství 2007 – 2013;
- Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu „Integrované směry pro růst a zaměstnanost“ aj.

Strategie operačního programu odráží analýzu současného stavu v sektoru a navrhuje způsob řešení zjištěných problémů, nedostatků a potřeb, oblastí a cílových skupin. Zaměřuje se především na řešení vybraných slabých stránek a příležitostí stanovených ve SWOT analýze.

3.2.4 Globální cíl a specifické cíle operačního programu

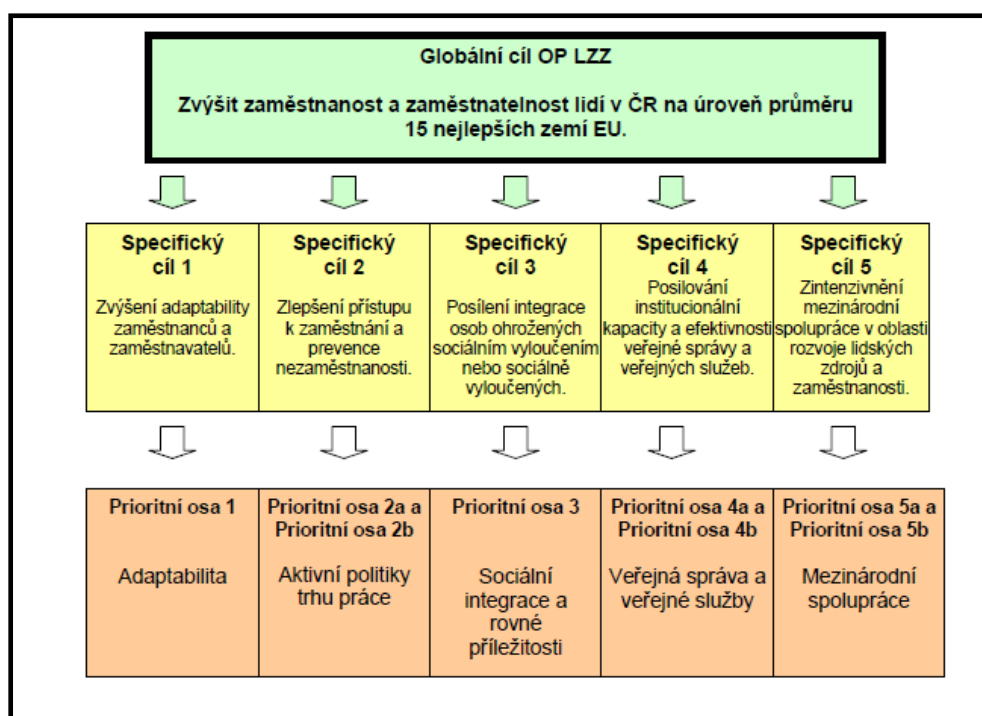
Globálním cílem OP LZZ pro současné období je „Zvýšit zaměstnanost a zaměstnatelnost lidí v ČR na úroveň průměru 15 nejlepších zemí EU“. Globální cíl zajišťuje uskutečňování Strategických cílů Národního strategického referenčního rámce ČR „Otevřená, flexibilní a soudržná společnost“ a „Konkurenceschopná česká ekonomika“.

K naplňování globálního cíle jsou stanoveny specifická cíle OP LZZ:

- Zvýšení adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů;
- Zlepšení přístupu k zaměstnání a prevence nezaměstnanosti;
- Posílení integrace osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených;
- Posilování institucionální kapacity a efektivnosti veřejné správy a veřejných služeb;
- Zintenzivnění mezinárodní spolupráce v oblasti rozvoje lidských zdrojů a zaměstnanosti.⁶²

Specifické cíle jsou rozvíjeny prostřednictvím jednotlivých prioritních os operačního programu. Výše uvedené cíle operačního programu a prioritní osy jsou graficky znázorněny v Obrázku 3.3.

Obrázek 3.3: Globální a specifické cíle OP LZZ

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí [online], 2007a

⁶² MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost 2007 – 2013. Praha: MPSV, 2007. 184 s.

3.2.5 Prioritní osy operačního programu

Operační program vymezuje **deset prioritních os**,⁶³ které rozdělují program na tematické logické celky a jsou dále konkretizovány pomocí tzv. **oblastí podpor**. Oblasti podpor vymezují, jaké typy aktivit mohou být podpořeny v rámci příslušné prioritní osy.

Přehledný souhrn prioritních os OP LZZ a přiřazený cíl, v rámci něhož jsou financovány je obsažen v níže uvedené tabulce 3.1. Rozpočet jednotlivých prioritních os operačního programu je uveden v tabulce 3, která je součástí přílohy č. 7.⁶⁴

Tabulka 3.1: Zdroj financování prioritních os OP LZZ

Prioritní osa	Zdroj financování
PO 1 - Adaptabilita	Konvergence
PO 2a - Aktivní politiky trhu práce	Konvergence
PO 2b - Aktivní politiky trhu práce	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost
PO 3 – Soc. integrace a rovné příležitosti	Konvergence
PO 4a - Veřejná správa a veřejné služby	Konvergence
PO 4b - Veřejná správa a veřejné služby	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost
PO 5a - Mezinárodní spolupráce	Konvergence
PO 5b - Mezinárodní spolupráce	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost
PO 6a - Technická pomoc	Konvergence
PO 6b - Technická pomoc	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

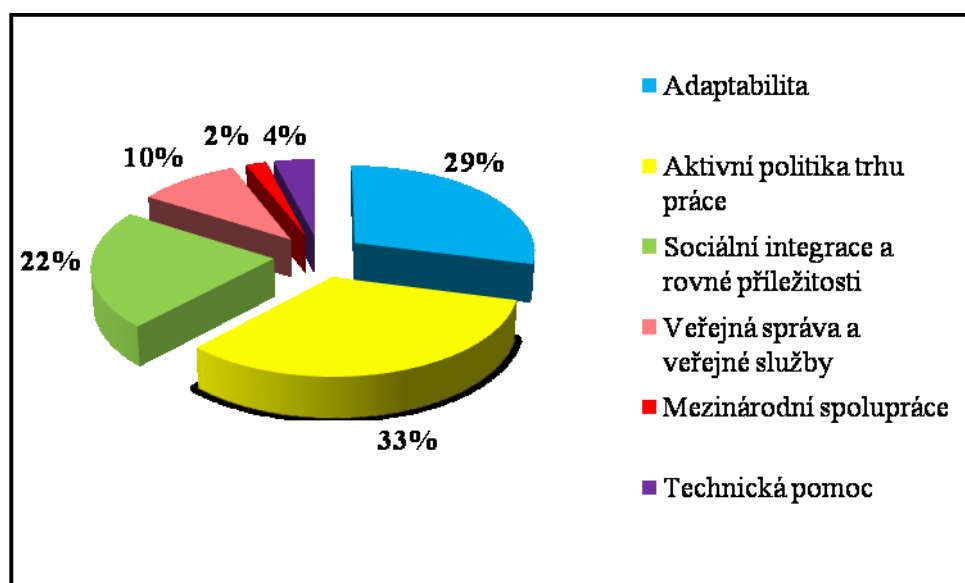
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí [online], 2011; vlastní zpracování

Z následujícího grafu 3.1 je patrné, že největší podíl na OP LZZ zauímají prioritní osy Aktivní politika trhu práce, Adaptabilita a Sociální integrace a rovné příležitosti. Naopak nejnižší podíl připadá na prioritní osu Mezinárodní spolupráce a Technická pomoc.

⁶³ Z toho šest v rámci cíle Konvergence a čtyři v cíli Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

⁶⁴ FONDY EVROPSKÉ UNIE. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. *Strukturalni - fondy.cz* [online]. 2011d [17. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d26c8d6a-821b-45df-9c9c-29a8a55f7e1e/OP-Lidske-zdroje-a-zamestnanost>.

Graf 3.1: Podíl jednotlivých prioritních os na OP LZZ

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2011c; vlastní zpracování

Prioritní osa 1 – Adaptabilita

Projekty podporované v rámci první prioritní osy přispívají k naplňování prvního specifického cíle OP LZZ. Zaměřuje se na předcházení nezaměstnanosti prostřednictvím podpory investic do rozvoje lidských zdrojů ze strany podniků a organizací, rozvoje odborných znalostí, kvalifikací a kompetencí zaměstnanců a zaměstnavatelů, vytváření a zavádění moderních systémů řízení a rozvoje lidských zdrojů a rozvoje specifických služeb v oblasti zaměstnanosti v souvislosti s restrukturalizací podniků a odvětví. Na prioritní osu 1 je z fondů EU vyčleněno **525,4 mil. EUR, tj. 29 % alokace určeno pro OP LZZ**. Prioritní osa je naplňována prostřednictvím dvou oblastí podpory.

Oblast podpory 1.1 – Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopnosti podniků

Tato oblast podpory má za cíl přispět ke zvýšení úrovně odborných znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců a zaměstnavatelů. Mezi cílové skupiny patří zaměstnavatelé a zaměstnanci podniků, kteří mají perspektivu dalšího rozvoje.

Oblast podpory 1.2 – Zvýšení adaptability zaměstnanců restrukturalizovaných podniků

Druhá oblast podpory se zaměřuje na zvýšení adaptability zaměstnanců ohrožených nezaměstnaností a zaměstnavatelů restrukturalizovaných podniků. Cílovými skupinami jsou zaměstnanci podniků působících v oborech a odvětvích, které procházejí strukturálními změnami a jejichž zaměstnanci jsou ohroženi nezaměstnaností.

Prioritní osy 2a⁶⁵ a 2b⁶⁶ – Aktivní politiky trhu práce

Tyto dvě prioritní osy slouží pro naplňování druhého specifického cíle OP LZZ a jsou zaměřeny na zlepšování přístupu k zaměstnání a na trvalé začlenění osob hledajících zaměstnání, na prevenci nezaměstnanosti (zejména dlouhodobé nezaměstnanosti a nezaměstnanosti skupin znevýhodněných na trhu práce). Dále by mělo dojít k podpoře intervencí zaměřených na zvýšení kvality poradenských, vzdělávacích a zaměstnaneckých služeb na trhu práce. Na prioritní osu 2 je z fondů EU vyčleněno nejvíce prostředků, a to **605,8 mil. EUR, tj. 33 % alokace určeno pro OP LZZ**. Prioritní osa je implementována prostřednictvím dvou oblastí podpory.⁶⁷

Oblast podpory 2.1 – Posílení aktivních politik zaměstnanosti

Realizace této oblasti podpory má přispět ke zvýšení zaměstnatelnosti nezaměstnaných osob nebo osob ohrožených na trhu práce pomocí efektivního a cíleného využití nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Cílovými skupiny jsou pak uchazeči a zájemci o zaměstnání. Podpora bude uplatněna zejména na osoby, kterým se věnuje zvýšená pozornost při zprostředkování zaměstnání, a jsou ohroženy dlouhodobou nezaměstnaností nebo jsou již dlouhodobě nezaměstnané.

Oblast podpory 2.2 – Modernizace institucí a zavedení systému kvality služeb zaměstnanosti a jejich rozvoj

Tato oblast podpory se zaměřuje na zvýšení kapacity, komplexnosti a kvality služeb, které jsou poskytovány institucemi služeb zaměstnanosti. Cílovými skupinami jsou zejména instituce veřejných služeb zaměstnanosti a jejich pracovníci a spolupracující organizace.

Prioritní osa 3 – Sociální integrace a rovné příležitosti

Třetí prioritní osa se věnuje především pomoci osobám ohroženým sociálním vyloučením nebo osobám sociálně vyloučených. Podpora může být jak přímá, tak formou zvyšování kvality a dostupnosti sociálních služeb pro tyto osoby. Pozornost je věnována také opatřením vedoucím ke zvyšování zaměstnatelnosti těchto osob a zlepšování rodinného a profesního života.

---

⁶⁵ Prioritní osa 2a zahrnuje podíl aktivit programu podporovaných v regionech cíle Konvergence.

⁶⁶ Prioritní osa 2b zahrnuje podíl aktivit programu podporovaných v regionech cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

⁶⁷ Fondy Evropské unie [online], 2011c, vlastní zpracování, ref. 48.

Důraz je kladen také na prosazování rovných příležitostí mužů a žen na trhu práce a zvláštní pozornost směřuje k příslušníkům romských komunit a migrantům. Z fondů EU je poskytnuto **398,6 mil. EUR, tj. 22 % zdrojů určeno pro OP LZZ.**

V rámci prioritní osy 3 mohou být realizovány projekty prostřednictvím čtyř oblastí podpory.

Oblast podpory 3.1 – Podpora sociální integrace a sociálních služeb

Jedná se o oblast podpory, která by měla přispět k sociálnímu začlenění sociálně vyloučených osob a osob ohrožených sociálním vyloučením a odstraňování překážek v jejich přístupu ke vzdělávání a k zaměstnání. Cílovými skupinami jsou na jedné straně osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, na druhé straně organizace a subjekty poskytující sociální služby.

Oblast podpory 3.2 – Podpora sociální integrace příslušníků romských lokalit

Jak již z názvu vyplývá, cílem této oblasti podpory je sociální začlenění příslušníků romských komunit a to pomocí zajištění dostupnosti, kvality a kontroly služeb, včetně usnadnění přístupu ke vzdělávání, zaměstnání a investiční podpoře. Cílovými skupinami jsou již zmínění příslušníci romských lokalit a poskytovatelé sociálních služeb.

Oblast podpory 3.3 – Integrace sociálně vyloučených skupin na trhu práce

Smyslem této oblasti podpory je posílení pracovní integrace osob ohrožených sociálním vyloučením, odstraňování bariér, které znemožňují jejich rovnocenný vstup na trhu práce. Cílovou skupinou jsou osoby dlouhodobě vyčleněné z trhu práce.

Oblast podpory 3.4 – Rovné příležitosti žen a mužů na trhu práce a sladění pracovního a rodinného života

Poslední oblast podpory prioritní osy 3 prosazuje naplňování principu rovných příležitostí žen a mužů na trhu práce a vytváření příznivých podmínek pro soulad rodinného a pracovního života. Cílovými skupinami jsou především ženy ohrožené na trhu práce, muži v obdobné situaci jako ženy s malými dětmi, rodiče s dětmi, rodiče samoživitelé a osoby pečující o další členy rodiny. Dále zde patří zaměstnavatelé a organizace prosazující rovnost mužů a žen.

Prioritní osa 4a⁶⁸ a 4b⁶⁹ – Veřejná správa a veřejné služby

Tyto prioritní osy směřují k realizaci čtvrtého specifického cíle OP LZZ a budou naplňovány prostřednictvím opatření zaměřených na zvyšování institucionální kapacity, kvality, efektivnosti a transparentnosti veřejné správy a veřejných služeb. Intervence jsou orientovány na modernizaci orgánů ústřední státní správy a územní veřejné správy. Pozornost bude věnována také podpoře dostupnosti a kvality veřejných služeb občanům. Na prioritní osu je z fondů EU vyčleněno **195,1 mil. EUR, tj. přes 10 % prostředků určeno pro OP LZZ.**

Prioritní osa 4 je naplňována jednou oblastí podpory.

Oblast podpory 4.1 – Posilování institucionální kapacity a efektivnosti státní správy

Cílem je zlepšení kvality řízení správních úřadů a zefektivnění vzdělávání úředníků státní správy. Cílovými skupinami jsou správní úřady, zaměstnanci těchto úřadů a organizace a organizační složky zřizované těmito úřady a jejich zaměstnanci.

Prioritní osa 5a⁷⁰ a 5b⁷¹ – Mezinárodní spolupráce

Slouží k naplňování pátého specifického cíle OP LZZ. Mezinárodní spolupráce je zaměřena na podporu inovací prostřednictvím mezinárodní výměny zkušeností a dovedností mezi státy EU.

Umožňuje zvýšení dopadu realizovaných projektů a zefektivňuje implementaci ESF. Cílem je pak podpora mezinárodní spolupráce v rámci rozvoje lidských zdrojů. EU pro tuto prioritní osu vyčlenila **39 mil. EUR, tj. 2, % alokace určeno pro OP LZZ.**

Prioritní osa 5 je realizována pouze jednou oblastí podpory.

Oblast podpory 5.1 – Mezinárodní spolupráce

Přispívá k zintenzivnění mezinárodní spolupráce a rozvoji partnerství v oblasti rozvoje lidských zdrojů a zaměstnanosti.

---

⁶⁸ Prioritní osa 4a zahrnuje podíl aktivit programu podporovaných v regionech cíle Konvergence.

⁶⁹ Prioritní osa 4b zahrnuje podíl aktivit programu podporovaných v regionech cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

⁷⁰ Prioritní osa 5a zahrnuje podíl aktivit programu podporovaných v regionech cíle Konvergence.

⁷¹ Prioritní osa 5b zahrnuje podíl aktivit programu podporovaných v regionech cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

Cílovými skupinami jsou instituce, které nesou odpovědnost za příslušné politiky a dále např. ústřední orgány státní správy, úřady práce, kraje, obce, svazky obcí, nestátní neziskové organizace, výzkumné a vzdělávací instituce aj.⁷²

Prioritní osa 6a⁷³ 6b⁷⁴ – Technická pomoc

Tyto poslední prioritní osy jsou v souladu s legislativním rámcem pro strukturální fondy. Jsou určeny na podporu řízení a implementaci OP LZZ. Na základě nich budou financovány akce pro podporu řízení, implementace, kontroly, monitorování, hodnocení a publicity operačního programu.

3.2.6 Finanční rámec operačního programu

Finanční rámec OP LZZ vychází z **finančního rámce NSRR**, který určuje rozdělení prostředků ze SF a FS na jednotlivé operační programy. Na základě principu monofondovosti je operační program financován pouze z *Evropského sociálního fondu*. Investice do infrastruktury menšího rozsahu, které jsou nutné pro dosažení cílů programu, jsou financovány prostřednictvím tzv. **institutu křížového financování** v rámci prioritních os.

Z fondů EU je pro program vyčleněno celkem **1,84 mld. EUR**, což představuje **6,8 %** veškeré finanční alokace z fondů EU určené pro Českou republiku⁷⁵.

Z národních zdrojů plyne na podporu programu dalších **0,32 mld. EUR**. Rozpočet operačního programu podle jednotlivých let a cílů v milionech EUR uvádí tabulka 3.2.⁷⁶

Míra spolufinancování z ESF je stanovena na 85 %, zbývajících 15 % je hrazeno z veřejných národních zdrojů.

---

⁷² MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR, ref. 62.

⁷³ Prioritní osa 6a zahrnuje podíl aktivit programu podporovaných v regionech cíle Konvergence.

⁷⁴ Prioritní osa 6b zahrnuje podíl aktivit programu podporovaných v regionech cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

⁷⁵ Finanční podpora, kterou může ČR čerpat v letech 2007 – 2013 ze SF a FS činí 26,7 mld. EUR.

⁷⁶ Ministerstvo práce a sociálních věcí [online], 2007b, ref. 62.

Hlavním zdrojem veřejného spolufinancování je převážně rozpočtová kapitola *Ministerstva práce a sociálních věcí* (MPSV), *Ministerstva vnitra* (MV) a *Ministerstva průmyslu a obchodu* (MPO), případně rozpočty krajů, měst a obcí. Prostředky bude možné čerpat do konce roku 2015.⁷⁷

Tabulka 3.2: Finanční plán OP LZZ podle jednotlivých let (v Kč)

Rok	Cíl Konvergence	Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	Celkem
2007	224 801 428	3 440 228	228 241 656
2008	235 859 105	3 509 033	239 368 138
2009	246 965 120	3 579 214	250 544 334
2010	258 590 464	3 650 798	262 241 262
2011	270 221 113	3 723 814	273 944 927
2012	281 809 486	3 798 290	285 607 776
2013	293 599 056	3 874 256	297 473 312
Celkem	1 811 845 772	25 575 633	1 837 421 405

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2011c; vlastní zpracování

3.2.7 Implementace operačního programu

Řízení programu zajišťují subjekty na různých stupních řízení a tvoří tak tzv. **implementační strukturu**. Implementace operačního programu včetně uspořádání a struktury hlavních orgánů je plně v souladu s článkem 59 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006⁷⁸ a také s právními normami České republiky.

Vychází také ze zkušeností s implementací předcházejícího programu z období 2004 – 2006. Pro přehlednost je implementační struktura operačního programu zobrazena v příloze č. 8.

⁷⁷ V souladu s pravidlem n+2.

⁷⁸ Ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999.

Řídící orgán

Na základě *Usnesení vlády č. 175/2006 ze dne 22. února 2006* funkci řídicího orgánu OP LZZ vykonává *Ministerstvo práce a sociálních věcí*. Jeho hlavním úkolem je zodpovídat za správné a efektivní řízení programu a provádění pomoci z OP LZZ. Může také delegovat část svých pravomocí na Zprostředkující subjekty.⁷⁹

Řídící orgán je zodpovědný např. za:

- Přípravu a projednání programu a jeho předložení Evropské komisi;
- Zavedení systému pro shromažďování statistických údajů pro finanční řízení, monitorování, ověřování, audit a hodnocení programu;
- Zajištění, že operace byly pro financování vybírány podle kritérií programu a že byly v souladu se stanovenými předpisy;
- Ověření dodání výrobků a služeb a skutečně vynaložené výdaje na operace doložené příjemci a jejich soulad se stanovenými předpisy;
- Vypracování výroční a závěrečné zprávy o provádění pomoci ze SF;
- Zajištění funkce a činnosti Monitorovacího výboru;
- Rozhodnutí o financování projektu (akce);
- Zajištění nápravných opatření v případě vzniklých nedostatků aj.

Zprostředkující subjekty

Jedná se o veřejný nebo soukromý subjekt, na který Řídící orgán převedl výkon některých ze svých pravomocí. Řídící orgán deleguje na zprostředkující subjekty především zajištění procesu výběru projektů, monitorování, kontrolu projektů, ověřování žádostí o platby a zajištění publicity. Roli zprostředkujících subjektů programu plní zejména útvary *Ministerstva práce a sociálních věcí*, *Ministerstva vnitra*, *Ministerstva průmyslu a obchodu*, a jimi zřízené organizace či kraje.

Platební a certifikační orgán

V ČR je pro účely implementace pomoci ze SF a FS zřízen na základě usnesení vlády č. 198 ze dne 22. února 2006 jeden Platební a certifikační orgán, a to Ministerstvo financí. Výkonem funkce Platebního a certifikačního orgánu byl pověřen *odbor Národního fondu Ministerstva financí*.

---

⁷⁹ Fondy Evropské unie [online], 2011c, vlastní zpracování, ref. 48.

Auditní orgán

Výkonem funkce auditního orgánu je na základě usnesení vlády č. 198 ze dne 22. února 2006 pověřeno Ministerstvo financí, konkrétně útvar *Centrální harmonizační jednotka pro finanční kontrolu (CHJ)*. Tento subjekt je funkčně závislý na Řídícím orgánu a na Platebním a certifikačním orgánu.

3.2.8 Typy projektů operačního programu

Finanční prostředky plynoucí z OPL ZZ, doplněny národním rozpočtem, jsou zaměřeny na financování tří typů projektů. Jedná se o *Regionální individuální projekty (RIP)*, *Národní individuální projekty* a *Grantové projekty*.

Pro účely diplomové práce následující část je zaměřena na specifikaci Regionálních individuálních projektů.

Regionální individuální projekty

Regionální individuální projekty realizují úřady práce na základě výzvy vyhlášené MPSV, konkrétně se jedná o *Výzvu č. 70 pro předkládání regionálních individuálních projektů v rámci oblasti podpory 2.1 – Posílení aktivních politik zaměstnanosti*. Celková finanční alokace pro tuto výzvu činí 1 466 251 624 Kč. Minimální výše podpory na jeden projekt činí 10 000 000 Kč a maximální výše podpory na jeden projekt není stanovena.

Projekty se zaměřují na komplexní řešení situace určité skupiny uchazečů o zaměstnání na trhu práce v regionu. Mají jasně stanovený regionální rámec a jsou zaměřeny na cílové skupiny jednotlivců. Regionální proto, že jsou realizovány vždy v konkrétním regionu a individuální proto, že každému, kdo se účastní projektu, je zajištěn individuální přístup pro řešení nezaměstnanosti. Každá aktivita pomáhá zvýšit šanci pro úspěšné nalezení zaměstnání.

Příjemcem RIP je *Úřad práce ČR*, který zajišťuje koordinaci účasti krajských poboček při realizaci projektů. Krajské pobočky spolupracují při zabezpečování realizace RIP s kontaktními pracovišti.

Mezi cílové skupiny projektů patří uchazeči o zaměstnání a zájemci o zaměstnání, přičemž důraz je kladen zejména na osoby, kterým se věnuje zvýšená pozornost při zprostředkování zaměstnání, a jsou ohroženy dlouhodobou nezaměstnaností.

Projekty musí splňovat **princip adicionality**, tzn., že finanční prostředky z ESF pouze doplňují národní zdroje, nikoliv nahrazují, a **kritérium přidané hodnoty**, tzn., že projekty musí rozšířit stávající programy a nástroje politiky (např. Aktivní politiku zaměstnanosti), rozšířit okruh cílových skupin nebo zvýšit počet klientů služeb.⁸⁰

3.2.9 Aktuální stav čerpání operačního programu

Podané žádosti

Od počátku programovacího období k 7. březnu 2012 bylo podáno celkem 724 žádostí na *individuální projekty* (IP) s finančním požadavkem 41,0 mld. Kč. Počet podaných žádostí na *globální granty* (GG) ve sledovaném období činil 15 žádostí v hodnotě 22,0 mld. Kč.

Projekty s vydaným Rozhodnutím o poskytnutí dotace

Od počátku programovacího období k 7. březnu 2012 bylo vydáno celkem 506 Rozhodnutí na IP v hodnotě 29,5 mld. Kč a 14 Rozhodnutí na GG v hodnotě 19,3 mld. Kč.

Proplacené prostředky příjemcům

V únoru 2012 byly vyplaceny finanční prostředky (IP a GG) na účty příjemců ve výši 518,0 mil. Kč, tj. meziměsíční nárůst o 2,9 %. Hodnota všech vyplacených prostředků (IP a GG) k 7. březnu 2012 dosahuje 18,5 mld. Kč, což představuje 34,1 % z alokace OP LZZ a zároveň 43,7 % prostředků krytých Rozhodnutím o poskytnutí dotace (IP a GG). V programu je evidováno 164 finančně ukončených projektů (IP a GG) v hodnotě 780,1 mld. Kč.

Certifikované výdaje předložené Evropskou Komisí

Certifikované výdaje předložené Evropskou Komisí k 7. březnu 2012 dosahují 12,4 mld. Kč, což představuje 23,0 % z celkové alokace programu.⁸¹

---

⁸⁰ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. MPSV: *Výzva k předkládání regionálních individuálních projektů – Posílení aktivních politik zaměstnanosti v rámci OPLZZ*. [online]. MPSV, 2010 [20. 12. 2011]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/file/8068/pdf>.

⁸¹ MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. MMR: *Měsíční monitorovací zpráva Únor 2012*. MMR. [online]. MMR, 2012 [29. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/38ea521e-bf2c-40fe-9701-7d0a8d845167/Mesicni-monitorovaci-zprava---unor-2012pdf>.

4 Využití finančních prostředků OPL ZZ ve Zlínském kraji prostřednictvím Úřadu práce ve Vsetíně

4.1 Socioekonomická analýza Zlínského kraje

Socioekonomická analýza se zaměřuje na charakteristiku současného stavu a vývoje vybraných socioekonomických oblastí Zlínského kraje.

4.1.1 Základní charakteristika Zlínského kraje

Zlínský kraj byl až do zrušení okresů jako správních celků rozdělen do čtyř okresů: Zlín, Kroměříž, Uherské Hradiště a Vsetín. Kraj byl zřízen **1. ledna 2000** na základě *Ústavního zákona č. 347/1997 ze dne 3. prosince 1997 o vytvoření vyšších územních samosprávních celků*. Zlínský kraj spolu s Olomouckým krajem tvoří region soudržnosti NUTS 2 Střední Morava.

V současné době se jedná o region čtyř území: *Kroměřížsko, Vsetínsko, Uhersko – Hradištsko* a *Zlínsko*. Základní údaje o jednotlivých územích znázorňuje tabulka 4.1 a geografické rozmístění pak obrázek 4.1.

Tabulka 4.1 Území Zlínského kraje (k 30. 6. 2011)

Území	Počet obyvatel	Rozloha (m ²)	Počet obcí
Kroměřížsko	102 746	992	80
Uhersko -Hradištsko	145 188	799	78
Vsetínsko	146 898	1 143	59
Zlínsko	97 081	1 030	87
Zlínský kraj	591 913	3 964	304

Zdroj: Zlínský kraj[online], 2011; vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že z hlediska počtu obyvatel a počtu obcí dominuje území Zlínsko, na druhou stranu podle rozlohy je největší Vsetínsko. Celkové území Zlínského kraje činí **3 964 m²** a součástí jeho území je **304 obcí**. Díky své rozloze je Zlínský kraj považován za čtvrtý nejmenší kraj v České republice.

Obrázek 4.1: Území Zlínského kraje

Zdroj: Zlínský kraj [online], 2011

Zlínský kraj se nachází ve východní části České republiky a hraničí se Slovenskem. Co se týče ostatních krajů, sousedí s *Jihomoravským*, *Olomouckým* a *Moravskoslezským krajem*. Na území kraje se prolínají tři etnografické a geografické oblasti, mezi které patří *Valašsko*, *Haná* a *Slovácko*, a vytváří tak přírodní a kulturní romanisto kraje.⁸²

4.1.2 Demografická charakteristika

Celkový počet obyvatel k 30. 6. 2011 ve Zlínském kraji byl **591 913 obyvatel**. V první polovině roku 2011 vykazoval přirozený přírůstek záporné hodnoty. Znamená to, že v kraji se narodilo méně dětí, než kolik obyvatel zemřelo. V tabulce 4.2 je zobrazen vývoj obyvatelstva podle pohlaví a věku v období 2005 – 2010.

---

⁸² ZLÍNSKÝ KRAJ. Charakteristika Zlínského kraje. *Krzlinsky.cz* [online]. 2011 [5. 11. 2011]. Dostupné z: <http://www.krzlinsky.cz/docDetail.aspx?nid=3581&docid=27939&doctype=ART&did=358>.

Tabulka 4.2: Demografický vývoj dle pohlaví a věku v letech 2005 – 2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Počet obyvatel celkem	590 142	589 839	590 780	591 412	591 042	590 361
Muži	287 433	287 339	288 136	288 609	288 372	287 984
Ženy	302 709	302 500	302 644	302 803	302 670	302 377
0 - 14 let	86 595	84 493	83 323	82 609	82 375	82 751
15 - 64 let	417 475	417 721	418 108	417 291	415 061	411 904
65 a více let	86 072	87 625	89 349	91 512	93 606	95 706

Zdroj: Český statistický úřad – Zlínský kraj [online], 2011a; vlastní zpracování

Z předchozí tabulky vyplývá, že vývoj počtu obyvatel ve sledovaném období nezaznamenal výrazné změny. V roce 2011 došlo oproti roku předchozímu k nárůstu počtu obyvatel zhruba o 1500 obyvatel. Z hlediska pohlaví ve Zlínském kraji dominují ženy. Věková skupina je nejpočetněji zastoupena obyvateli v aktivním věku (15 – 64 let) následovaná obyvateli ve věku 65 let a více. Z tabulky lze také vysledovat stárnutí obyvatelstva, a to především u věkové kategorie 65 let a starší, kde došlo od roku 2005 do roku 2010 k nárůstu o cca 9 600 obyvatel.⁸³

Predikce do budoucna počítá s trvalým snižováním počtu obyvatel ve Zlínském kraji. Během let 2009 – 2065 se počet obyvatel sníží až o 19,8 % z 591 412 obyvatel na 474 469 obyvatel.

4.1.3 Ekonomická charakteristika

V minulosti byl Zlínský kraj považován za ekonomicky silnou oblast s výraznou koncentrací velkých průmyslových podniků, které se zaměřovaly především na výrobu **obuvi, pneumatik, strojů a letadel**. Od poloviny 90. let 20. století se hospodářská situace Zlínského kraje začala kvůli privatizaci a restrukturalizaci průmyslu měnit. Negativní vliv měla také špatná dopravní obslužnost, odtržení od Slovenska a rozpad většiny vědeckovýzkumných pracovišť, které do té doby fungovaly.

---

⁸³ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD – ZLÍNSKÝ KRAJ. Obyvatelstvo Zlínského kraje. *Český statistický úřad Zlínský kraj* [online]. 2011a [5. 11. 2011]. Dostupné z: <http://www.zlin.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/obyvatelstvo-xz>.

Následující tabulka 4.3 uvádí vývoj vybraných makroekonomických údajů Zlínského kraje.

Tabulka 4.3: Vývoj vybraných makroekonomických údajů v letech 2005 - 2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
HDP v běžných cenách (mil. Kč)	138 911	150 827	165 157	177 083	169 690	17 812
HDP ve stálých cenách¹⁾	108,8	108,8	106,6	107,1	92,5	104,5
HDP na 1 obyvatele v PPS²⁾	N/A	N/A	65,2	68	66,7	67,8
Vývoz (mil. Kč)	94 310	103 270	120 726	118 418	98 324	114 755
Vývoz do EU (%)	81,3	82,4	82,8	83	82,5	85,8

Pozn.: N/A= data nejsou k dispozici

¹⁾Předchozí rok = 100

²⁾EU 27 = 100

Zdroj: Český statistický úřad [online], 2011a; vlastní zpracování

Z předchozí tabulky 4.3 vyplývá, že na ekonomiku Zlínského kraje v roce 2009, která se v uplynulých letech vyznačovala trvalým růstem, měla **hospodářská krize** významný dopad.

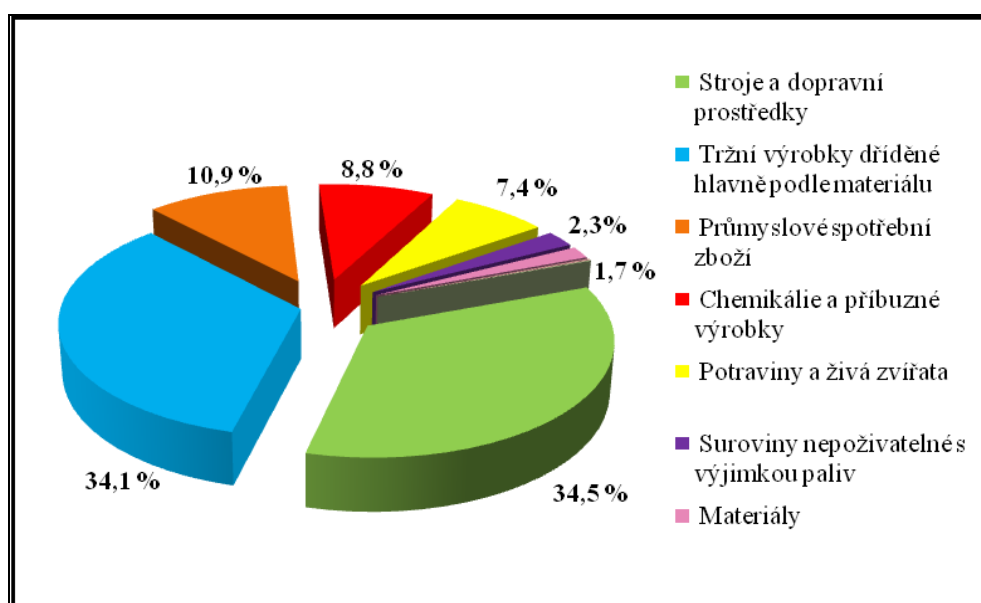
Krize se projevila ve snížení hodnoty vytvořeného **HDP v běžných cenách** v roce 2009 oproti roku 2008 o 7,4 mld. Kč, což představuje 4,2 %. Stejná situace odpovídá i vývoji **HDP ve stálých cenách**, do jehož vývoje se hospodářská recese také promítla. V tvorbě HDP se Zlínský kraj řadí na **9. místo** mezi kraji v ČR. V roce 2010 ekonomika opět nabírá na růstu HDP.

Na základě **HDP na 1 obyvatele v PPS** Zlínský kraj v porovnání s ostatními kraji zaujímal v roce 2010 **6. místo** s hodnotou 66,7. Postavení Zlínského kraje mezi ostatními kraji ČR v HDP na 1 obyvatele v PPS zachycuje příloha č. 9. Obecně nejvyšší hodnoty tvorby HDP nejen v běžných cenách, ale i na obyvatele vykazuje Hlavní město Praha.

Po výrazném propadu se vývoz v roce 2010 zvýšil o 17,2 % na 115 mld. Kč. Podíl kraje na celkovém vývozu ČR zůstal oproti roku 2009 nezměněn (4,6 %).

Následující graf 4.1 zachycuje vývozní položky podle *Standardní mezinárodní obchodní klasifikace* (SITC) za rok 2010 ve Zlínském kraji.

Graf 4.1: Vývoz podle tříd SITC ve Zlínském kraji v roce 2010

Zdroj: Český statistický úřad [online], 2011a; vlastní zpracování

V rámci vývozu Zlínského kraje v roce 2010 dosahovaly nejvyššího podílu dvě skupiny produktů, jednalo se o **stroje a dopravní prostředky** (34,5 %) a **tržní výrobky třídění hlavně podle materiálu** (34,1 %). Rozhodující část vývozu tvořily především pneumatiky, díly a příslušenství do motorových vozidel, či pryžové výrobky.

Na druhou stranu nejnižší podíl vývozu představovaly **živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky**, jejichž podíl nedosáhl ani 1 % a tudíž nejsou zobrazeny v grafu.

Tabulka 4.4: Teritoriální struktura vývozu ve Zlínském kraji v roce 2010

Země	Hodnota vývozu (%)
Německo	36,1
Slovensko	11,0
Polsko	5,8
Itálie	4,3
Francie	4,1
Rakousko	3,5

Zdroj: Český statistický úřad [online], 2011a; vlastní zpracování

V roce 2010 zhruba 83 % vývozu směřovalo do zemí **Evropské unie**. Stejnou situaci lze vykázat i následující rok, kdy se tento podíl zvýšil o necelé 3 %. Z pohledu jednotlivých zemí je na prvním místě **Německo** a druhé místo zaujímají vývozu do sousedního **Slovenska**.

4.1.4 Trh práce

Podle výběrového šetření pracovních sil prováděného Českým statistickým úřadem dosáhla **míra ekonomické aktivity**⁸⁴ ve Zlínském kraji v roce 2011 hodnotu **57,2 %**, a proti roku 2010 klesla o 0,4 procentního bodu. Mezi ostatními kraji ČR byla třetí nejnižší. Počet zaměstnaných v hlavním zaměstnání byl 265 800 osob a představoval tak 5,4 % celorepublikového počtu. Podnikatelé tvořili 16,6 % z celkového počtu zaměstnaných osob v hlavním zaměstnání.

Snižování míry nezaměstnanosti v prvním pololetí roku 2011 se projevilo na úrovni ČR i ve Zlínském kraji. Ke konci června 2011 klesla **míra registrované nezaměstnanosti**⁸⁵ v kraji na **8,8 %**. V prázdninových měsících se mírně zvýšila na 8,9 % a ve srovnání s hodnotou za celou republiku byla vyšší o 0,8 procentního bodu. Míra nezaměstnanosti žen (10,8 %) byla vyšší než u mužů (7,5 %). Celkem bylo v kraji ke konci srpna 2011 evidováno **27 822 uchazečů o zaměstnání**. Nárok na příspěvek v nezaměstnanosti mělo 6 515 uchazečů. V evidenci bylo **1 791 volných pracovních míst** a na jedno volné pracovní místo připadalo **15,5 uchazečů**, zatímco v celé ČR to bylo 11,8 uchazečů.

Při srovnání registrované míry nezaměstnanosti všech okresů ČR se z okresů Zlínského kraje umístily na nejvyšších místech (19. a 20. místo) okres Kroměříž a Vsetín s hodnotami 10,1 % a 9,8 %. Z hlediska volných pracovních míst a počtu uchazečů je nejméně příznivá situace v okresech Kroměříž a Uherské Hradiště, kde je 26,7 resp. 20,4 uchazečů na jedno volné pracovní místo.

Následující tabulka 4.5 vykazuje vývoj míry nezaměstnanosti a dále porovnává počet neumístěných uchazečů o zaměstnání s počtem volných pracovních míst ve Zlínském kraji.

---

⁸⁴ Podíl počtu zaměstnaných a nezaměstnaných k počtu všech osob starších 15 let.

⁸⁵ Od roku 2004 se používá nová metodika (výpočet z dosažitelných uchazečů, pracovní síla včetně cizinců).

Lze vypořádat nepoměr těchto dvou ukazatelů, z něhož počet neumístěných uchazečů o zaměstnání přesahuje počet volných pracovních míst. U počtu pracovních míst od roku 2007 jejich výraznému poklesu.

Tabulka 4.5: Vývoj vybraných charakteristik trhu práce ve Zlínském kraji v letech 2007 – 2010

	2007	2008	2009	2010
Míra registrované nezaměstnanosti (%)	6,02	6,13	10,83	10,74
Neumístění uchazeči o zaměstnání	20 171	20 048	33 836	33 386
Volná pracovní místa	6 683	4 272	1 252	1 245

Zdroj: Český statistický úřad [online], 2011b; vlastní zpracování

Míru nezaměstnanosti podle jednotlivých obcí ve Zlínském kraji ilustruje příloha č. 10. Nejlépe si vede město Zlín, jehož míra nezaměstnanosti je nejnižší.

Vývoj míry nezaměstnanosti v měsících let 2008 – 2011 je zachycen v příloze č. 11. Z přílohy vyplývá, že ve sledovaném období míra nezaměstnanosti ve Zlínském kraji ve srovnání s průměrem České republiky dosahovala vyšších hodnot. Trend vývoje sledovaného ukazatele je jak u kraje, tak i u ČR stejný – v průběhu roku 2008 klesající a z počátku roku 2009 rostoucí. Nejvyšší míra nezaměstnanosti ve Zlínském kraji byla zaznamenána v únoru 2010.

4.1.5 Průmysl

Dosavadní průmyslový potenciál kraje je založen na existenci strojírenských výrobních podniků, které byly klíčové především v minulosti. Významné jsou závody zpracovatelského průmyslu, zejména obuvnického, dřevozpracujícího, kožedělného. Důležité postavení má také průmysl chemický, gumárenský a potravinářský.

V prvním pololetí roku 2011 sídlilo ve Zlínském kraji **175 průmyslových podniků** se 100 a více zaměstnanci. Průměrný počet zaměstnanců v těchto podnicích činil 46 229 osob. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2010 vzrostl průměrný počet zaměstnanců o 5,9 %. Na úhrnu ČR se kraj podílí 7,6 % počtem podniků a 6 % počtem zaměstnanců. Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance v těchto podnicích dosáhla výše 23 239 Kč a proti stejnému období roku 2010 vzrostla o 6,1 %, zatímco na republikové úrovni byl nárůst nižší, a to o 4 %. Vyšší průměrné hrubé mzdy, která je proti republikovému průměru nižší o 2 535 Kč, se kraj řadí na 9. místo mezi ostatními kraji v ČR.

Nejvyšší mzdy byly tradičně v Hlavním městě Praha, a to 33 435 Kč.⁸⁶ Hodnoty průměrné hrubé měsíční mzdy v průmyslových podnicích u ostatních krajů jsou uvedeny v příloze č. 12.

Shrnutí vývoje ukazatelů v předchozích letech, charakterizující průmysl v kraji uvádí následující tabulka 4.6.

Tabulka 4.6: Vývoj průmyslových ukazatelů v letech 2007 – 2010 ve Zlínském kraji

	2007	2008	2009	2010
Počet průmyslových podniků	181	194	198	170
Průměrný počet zaměstnanců	51 629	53 916	46 988	44 396
Průměrná hrubá měsíční mzda (Kč)	19 782	21 369	21 529	22 638

Zdroj: Český statistický úřad – Zlínský kraj [online], 2011b; vlastní zpracování

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v kraji za rok 2011 přesáhly částku 133 miliard Kč a tvořily 5 % republikového celku.⁸⁷ Ve srovnání s předchozími roky tržby zaznamenaly rostoucí tendenci.

Mezi významné průmyslové zóny ve Zlínském kraji patří průmyslová zóny Lešná, Toma Otrokovice, Chropyně, Holešov, Vsetín – Bobrky a Nivnice – Kluka.

4.1.6 Vzdělávání

Zlínský kraj, co se týče vzdělávací struktury, je zastoupen všemi druhy škol. Nachází se zde mateřské školy, základní školy, základní umělecké školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a vysoká škola.

Strukturu škol Zlínského kraje podle jednotlivých školních let znázorňuje tabulka 4.7.

⁸⁶ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD - ODDĚLENÍ REGIONÁLNÍCH ANALÝZ A INFORMAČNÍCH SLUŽEB ZLÍN. ČSÚ: *Hospodářský vývoj Zlínského kraje v prvním pololetí roku 2011* [online]. ČSÚ, 2011b [13. 11. 2011]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/5a4e457837c01ec4c125792500468d9b/\\$FILE/info_pro_zastupitelstvo_3.pdf](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/5a4e457837c01ec4c125792500468d9b/$FILE/info_pro_zastupitelstvo_3.pdf).

⁸⁷ Český statistický úřad [online], 2011b, ref. 86.

Tabulka 4.7: Struktura škol ve Zlínském kraji

	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Mateřské školy	309	309	309
Základní školy	256	256	256
Střední školy	82	78	79
Konzervatoře	2	2	1
Vyšší odborné školy	11	12	12
Vysoké školy	2	2	2

Zdroj: Český statistický úřad [online], 2011a; vlastní zpracování

Ve školním roce 2009/2010 na území Zlínského kraje působilo celkem **659 škol**. Nejvíce z nich bylo škol mateřských (309). Další úroveň vzdělávací struktury Zlínského kraje tvoří 256 základních škol, 79 středních škol, 1 konzervatoř a 12 vyšších odborných škol. V současné době jsou v kraji situovány také 2 vysoké školy. Jedná se o *Univerzitu Tomáše Bati ve Zlíně*, která poskytuje bakalářské a magisterské studium v rámci šesti fakult a *Evropský polytechnický institut v Kunovicích*, který poskytuje vzdělání v oborech managementu a marketingu zahraničního obchodu, informační technologie, ekonomická informatika a finance a daně.⁸⁸

4.1.7 Výzkum a vývoj

Významný podíl na výzkumu a vývoji ve Zlínském kraji má již zmiňovaná *Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně*, která je vnímána jako vrcholná vzdělávací a vědecko-výzkumná instituce v kraji. Lze ji charakterizovat rychlým rozvojem, otevřeností světu, důrazem na vědu a výzkum a na spolupráci s praxí. Univerzita si v kraji vybudovala významné postavení jako instituce poskytující nejvyšší stupeň vzdělávání, ale i jako subjekt, který významně přispívá k rozvoji regionu a jeho zaměstnanosti.

Dalším významným subjektem na poli výzkumu a vývoje je *Technologické a inovační centrum*. Jedná se o společný projekt Univerzity Tomáše Bati a Zlínského kraje.

---

⁸⁸ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD – ODDĚLENÍ REGIONÁLNÍCH ANALÝZ A INFORMAČNÍCH SLUŽEB ZLÍN. ČSÚ: *Statistická ročenka Zlínského kraje 2011. Statistical Yearbook of the Zlínský Region 2011* [online]. ČSÚ, 2011a [7. 12. 2011]. Dostupné z: [http://www.zlin.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/60003506E6/\\$File/72101111.pdf](http://www.zlin.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/60003506E6/$File/72101111.pdf).

Hlavním cílem společnosti je naplňovat strategii ekonomického rozvoje kraje, vytvářet podmínky pro rozvoj inovačního podnikání v regionu, pro využívání výsledků výzkumu v podnikatelské praxi s důrazem na high-tech technologie a pro rozvíjení nových oborů, technologií a služeb.

Na území kraje funguje také **obuvnický a plastikářský klastr, Podnikatelský inkubátor Vsetín a Podnikatelský inkubátor Slavičín**. Inkubátory vytváří centra pro transfer technologií a poskytují služby spojené s rozvojem jak domácích malých a středních firem, tak i pro nově vznikající zahraniční společnosti přinášející nové technologie.⁸⁹

Následující tabulka obsahuje údaje o výdajích na vědu a výzkum, počtu pracovníků a výzkumných pracovišť ve Zlínském kraji.

Tabulka 4.8: Vývoj vybraných ukazatelů výzkumu a vývoje v letech 2007 – 2010 ve Zlínském kraji

	2007	2008	2009	2010
Výdaje na výzkum a vývoj (mil. Kč)	1 646	1 720	1 633	1 583
Počet výzkumných pracovníků	1 614	1 625	1 837	1 807
Počet výzkumných pracovišť	132	132	134	140
Počet udělených patentů	8	6	9	10

Zdroj: Český statistický úřad [online], 2011a; vlastní zpracování

Do roku 2007 vykazovaly výdaje na výzkum a vývoj v kraji rostoucí trend, který byl v roce 2009 vystřídán poklesem. V současné době lze zaznamenat mírný nárůst výdajů na vědu a výzkum, avšak i tak Zlínský kraj zaujímá 8. místo mezi ostatními kraji ČR.

Z hlediska počtu vědeckovýzkumných pracovníků si Zlínský kraj v umístění vede o trochu lépe, zaujímá 5. místo v porovnání s ostatními kraji. Téměř většina z nich pracuje v podnikatelském sektoru, následně ve vysokoškolském sektoru a nejméně pracovníků je zaměstnáno ve vládním sektoru. Nejvíce pracovníků ve výzkumu a vývoji pracuje v Hlavním městě Praha (cca 4 000), nejméně pak v Karlovarském kraji.

⁸⁹ CZECH INVEST. Zlínský region. *CzechInvest.org* [online]. 2011 [16. 11. 2011]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/zlinsky-kraj-464.pdf>.

Počet výzkumných pracovišť se od roku 2007 zvyšuje. K roku 2010 bylo evidováno celkem **140 výzkumných pracovišť** na území Zlínského kraje.

V letech 2007 – 2010 bylo ve Zlínském kraji vydáno celkem **33 patentů**. Ve stejném období bylo v ČR celkem vydáno 751 patentů.

4.2 Úřad práce ve Vsetíně jako kontaktní pracoviště Úřadu práce ve Zlíně

Datem účinnosti *Zákona č. 73/2011 Sb. ze dne 1. dubna 2011 o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů*, došlo ke zrušení původních (okresních) úřadů práce, které byly zřízeny podle *Zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti*. Veškeré úkoly v oblasti zaměstnanosti, ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, státní sociální podpory a dalších tak od tohoto dne přebírá *Úřad práce České republiky*⁹⁰.

Od tohoto okamžiku *Úřad práce ve Vsetíně* představuje jedno z **kontaktních pracovišť** krajské pobočky *Úřadu práce ve Zlíně*. Kontaktní pracoviště vznikla reorganizací původních úřadů práce a jejich kontaktních míst⁹¹.

V souvislosti s touto organizační změnou Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV) neruší žádné pracoviště, ani neomezuje rozsah poskytovaných služeb. Důvodem pro tuto změnu je zejména zefektivnění řízení výkonu státní správy v oblasti zaměstnanosti a státní sociální podpory a rovněž také snížení nákladů na provoz jednotlivých pracovišť, která zabezpečují výkon státní správy v těchto oblastech.

4.2.1 Služby a činnosti Úřadu práce

Úřad práce je správním úřadem, který v rámci své působnosti zpracovává koncepci vývoje zaměstnanosti, soustavně sleduje a vyhodnocuje situaci na trhu práce a přijímá opatření na ovlivnění poptávky a nabídky práce ve svém správním obvodu.

Všem občanům poskytuje informační služby v oblasti pracovních příležitostí, zejména informace o volných pracovních místech v ČR i v zemích EU, situaci na trhu práce v ČR i v zemích EU, podmínkách zaměstnávání v zahraničí či možnostech dalšího vzdělávání.

---

⁹⁰ Dále jen Úřad práce.

⁹¹ Zákon č. 73 ze dne 9. února 2011 o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 29. Dostupný také z: <http://portal.mpsv.cz/upcr/oup/sb0029-2011-73-2011.pdf>. ISSN 1211-1244.

Poskytuje také řadu poradenských služeb (např. pro volbu povolání, volbu rekvalifikace, zprostředkování vhodného zaměstnání, volbu vhodných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti aj.).

Osobám se zdravotním postižením zabezpečuje pracovní rehabilitaci zaměřenou na získání a udržení vhodného zaměstnání. Může také poskytnout příspěvek na vytvoření a provoz chráněného pracovního místa, pokud se tyto osoby rozhodnou vykonávat samostatnou výdělečnou činnost.

Další činnosti ÚP jsou určeny **uchazečům o zaměstnání**⁹². ÚP především poskytuje služby spojené se zprostředkováním vhodného zaměstnání, vyplácí podporu v nezaměstnanosti či podporu při rekvalifikaci. Poskytuje také příspěvky na zřízení společensky účelného pracovního místa za účelem samostatně výdělečné činnosti osob se zdravotním postižením aj.

Zájemcům o zaměstnání⁹³ rovněž poskytuje služby spojené se zprostředkováním vhodného zaměstnání a vyžaduje – li to jejich uplatnění na trhu práce, může zabezpečit rekvalifikaci.

Řada služeb ze strany ÚP je nabízena také **zaměstnavatelům**. Jedná se zejména o poskytování poradenství a informačních služeb v oblasti pracovních příležitostí. ÚP také vyhledává na volná pracovní místa zaměstnavatele vhodné uchazeče a zájemce o zaměstnání. Informuje a nabízí poradenství v otázkách spojených se zaměstnáváním osob se zdravotním postižením a následně poskytuje příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením a spolupracuje při vytváření a přizpůsobování pracovních míst a pracovních podmínek pro tyto osoby.

V rámci získání zaměstnanců ze zahraničí na volná pracovní místa vydává potřebná povolení. V souvislosti s aktivní politikou zaměstnanosti poskytuje řadu příspěvků (např. příspěvek na vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací, příspěvek na společensky účelná pracovní místa, příspěvek na dopravu zaměstnanců aj.).

---

⁹² Uchazeč o zaměstnání je osoba, která osobně požádá o zprostředkování vhodného zaměstnání úřad práce, v jehož správním obvodu má bydliště, a při splnění zákonem stanovených podmínek je úřadem práce zařazena do evidence uchazečů o zaměstnání.

⁹³ Zájemcem o zaměstnání je osoba, která má zájem o zprostředkování zaměstnání a za tím účelem požádá o zařazení do evidence zájemců o zaměstnání kterýkoliv úřad práce na území České republiky.

Cizincům⁹⁴ úřad práce uděluje povolení k zaměstnávání v České republice.

Mezi ostatní činnosti úřadu práce patří především zabezpečování a podpora projektů a opatření v oblasti trhu práce, včetně účasti na mezinárodních programech a projektech, vykonávání kontrolní činnosti na úseku zaměstnanosti aj.⁹⁵

4.2.2 Zapojení Úřadu práce ve Vsetíně v projektech spolufinancovaných ESF

Základ pro čerpání podpory z Evropského sociálního fondu v oblasti zvýšení zaměstnanosti v České republice na období 2007 – 2013 tvoří *Operační program lidské zdroje a zaměstnanost*, který je blíže specifikován v předchozí kapitole.

ÚP ve Vsetíně se v současném programovacím období zapojil do následujících Národních individuálních projektů (NIP):

- *Poradenské činnosti a rekvalifikace podporující zvýšení zaměstnanosti;*
- *Společensky účelná pracovní místa;*
- *Veřejně prospěšné práce.*

Tyto projekty jsou z 85 % financovány z prostředků ESF prostřednictvím OPLZZ a z 15 % ze státního rozpočtu ČR.

Úřad práce ve Vsetíně spolupracuje také s mnoha předkladateli *Grantových projektů EU*. Jedná se především o projekty z oblasti sociální integrace, rovných příležitostí a vzdělávání pro zaměstnání. Mezi nejvýznamnější grantové projekty ÚP ve Vsetíně se řadí např. projekt „*Narovnat se*“ a „*DELTA*“.

V současném programovacím období 2007 – 2013 ÚP ve Vsetíně realizuje celkem pět *Regionálních individuálních projektů*. Jejich stručný popis ilustruje následující kapitola.

---

⁹⁴ Cizincem se pro účely zaměstnávání rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, občanem Evropské unie ani jeho rodinným příslušníkem.

⁹⁵ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Služby a činnosti Úřadu práce. *MPSV* [online]. 2012 [23. 1. 2012]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/obecne/cinnosti_up.

4.3 Regionální individuální projekty realizované Úřadem práce ve Vsetíně

Úřad práce ve Vsetíně spolupracuje s krajskou pobočkou ÚP ve Zlíně na přípravě a tvorbě projektů. Jeho zapojení v projektech spočívá především v informovanosti klientů, průběžným zařazováním osob z cílových skupin do aktivit projektů a také se podílí na řízení, realizaci a monitoringu projektů v okrese Vsetín.

4.3.1 Základní informace o Regionálních individuálních projektech realizovaných Úřadem práce ve Vsetíně

Regionální individuální projekty se zaměřují na vybranou cílovou skupinu uchazečů s bydlištěm na území Zlínského kraje. Projekty nabízí svým účastníkům poradenství při hledání a zprostředkování zaměstnání, ale také možnost absolvovat celou řadu aktivit, např. rekvalifikační kurzy, odbornou jazykovou výuku či praxi u zaměstnavatele aj. Všechny tyto projekty mají podobný průběh, ale každý má své specifika. Doplnují činnost aktivní politiky zaměstnanosti při uplatňování uchazečů o zaměstnání.

Hlavním cílem projektů je účastníky motivovat, poskytnout jim poradenství a dle individuálních potřeb nabídnout možnost doplnění či obnovení znalostí. Úkolem je také zprostředkovat jim vhodné zaměstnání a podporovat je při jeho udržení.

Zaměstnání účastníků a jejich znovu zapojení do pracovního procesu je konečným cílem projektů. Existují však klienti, kteří v rámci absolvování vybraného projektu zaměstnání nenašli.

Maximální délka trvání projektu je **36 měsíců** (3 roky) a jeho realizace musí být ukončena nejpozději do 30. srpna 2015.

Zadavatelem (příjemcem) projektů je Úřad práce ČR. Realizaci projektů má na starosti Krajská pobočka ve Zlíně ve spolupráci s ÚP ve Vsetíně. **Dodavatelem** projektů je firma MARLIN, s. r. o. a Počítačová služba, s. r. o.⁹⁶

---

⁹⁶ Interní materiály ÚP ve Vsetíně.

4.3.2 Základní charakteristika Regionálních individuálních projektů

Úřad práce ve Vsetíně realizuje v programovacím období 2007 – 2013, ve spolupráci se svou krajskou pobočkou ve Zlíně, celkem **pět Regionálních individuálních projektů (RIP)**:

- **Znovu do práce**

Tento regionální individuální projekt je orientován na uchazeče o zaměstnání s bydlištěm na území Zlínského kraje, kteří jsou **evidováni na ÚP déle než 5 měsíců**, a díky tomu postupně ztrácejí motivaci k návratu na trh práce. Cílem je zvýšit jejich kvalifikaci a orientaci na trhu práce a nalezení zaměstnání.

Počtem účastníků a finanční alokací je tento RIP největší ze všech pěti projektů. V rámci osmi dosud realizovaných skupin účastníků se do RIP zapojilo k 31. 12. 2011 celkem **111 klientů ÚP ve Vsetíně**.

Projekt je de facto zaměřen na nejširší cílovou skupinu uchazečů. S tím souvisí fakt, že účastníci se mezi sebou značně liší (např. kvalifikace, délka praxe aj.).⁹⁷

S ohledem na tuto skutečnost projekt nabízí široké spektrum aktivit, které mohou jeho účastníci absolvovat. V rámci projektu mají účastníci možnost výběru z celkem 26 rekvalifikačních kurzů.

Aktivita projektu budou ukončeny v dubnu 2012.

- **Příležitost pro zkušené**

Mezi cílové skupiny projektu patří **uchazeči o zaměstnání starší 50 let** s bydlištěm na území Zlínského kraje, kteří jsou evidováni na ÚP. Osoby spadající do této cílové skupiny se při ztrátě zaměstnání dostávají do velmi složité životní situace a často se setkávají s malým zájmem zaměstnavatelů. U těchto osob se objevují také další omezení jako je např. zdravotní stav, negativní sociální faktory, nedostatečné vzdělání či dlouhodobá nezaměstnanost.

Smyslem tohoto projektu je pomoci jeho účastníkům orientovat se na trhu práce, získat či rozšířit potřebné znalosti a dovednosti a především najít zaměstnání.

---

⁹⁷ Interní materiály ÚP ve Vsetíně, ref. 95.

K 31. 12. 2011 se do projektu zapojilo **35 klientů ÚP ve Vsetíně**, přičemž plán počítal s účastí celkem 120 osob.

Situace uchazečů starších 50 let lze z dlouhodobého hlediska charakterizovat jako poměrně nepříznivou a návrat těchto osob zpět do pracovního poměru je obtížný. Proto je třeba vyzdvihnout fakt, že díky projektu našla polovina z celkového počtu účastníků znovu pracovní uplatnění.

Ukončení aktivit projektu se předpokládá na duben 2012.

▪ **Šance pro rodiče**

Projekt „Šance pro rodiče“ je určen pro uchazeče a zájemce o zaměstnání evidované na ÚP, kteří **pečují o děti do 15 let** a chystají se vrátit na trh práce. Tato cílová skupina se vyznačuje zhoršenou orientací na trhu práce, nedostatečnou sebe prezentací a komunikačními dovednostmi.

Prioritou projektu je poskytnout daným osobám možnost obnovení, doplnění nebo získání nových znalostí, které jim pomohou najít trvalý pracovní poměr nebo začít s vlastním podnikáním.

V rámci dosud realizovaných sedmi skupin se ke dni 31. 10. 2011⁹⁸ do projektu zapojilo **62 klientů ÚP ve Vsetíně** z celkového plánovaného počtu 70 klientů.

Ze strany uchazečů o zaměstnání se projevil velký zájem, především v podobě velké motivace a úspěšnosti při absolvování rekvalifikace nabízených v rámci projektu.

▪ **Život bez bariér**

Uchazeči o zaměstnání, kteří jsou **osobami se zdravotním postižením** a jsou evidováni na ÚP, mají možnost absolvovat tento projekt.

Projekt se zaměřuje na osvojení vědomostí či pracovních návyků, které účastníkům umožní získat a udržet si pracovní místo. Účast na projektových aktivitách by měla také přispět ke zvýšení jejich sebevědomí, soběstačnosti a lepšímu sociálnímu začleňování.

O účast v projektu z celkového plánovaného počtu 36 osob ke dni 31. 12. 2011 projevilo zájem **35 klientů ÚP ve Vsetíně**.

---

⁹⁸ Datum ukončení všech aktivit projektu.

Uplatnění občanů se zdravotním handicapem na trhu práce je zejména v současnosti, díky vysoké nezaměstnanosti, o to obtížnější. Proto každý z klientů, kterému účast v projektu napomohla k návratu do pracovního procesu, je z tohoto pohledu považován za úspěch.

Aktivita projektu byly ukončeny v lednu 2012.

▪ **Klíč k zaměstnání**

Poslední z projektů RIP je určen pro uchazeče o zaměstnání, kteří mají **základní vzdělání**, s cílem poskytnout jim možnost doplnění či obnovení znalostí a dovedností, zvýšit jejich motivaci, sebevědomí a zprostředkovat jim vhodné zaměstnání.

K 31. 12. 2011 se do projektu zapojilo **77 uchazečů ÚP ve Vsetíně** z celkového počtu 84 plánovaných účastníků.

Osoby se základním vzděláním patří mezi nejvíce ohrožené skupiny na trhu práce. Přestože ÚP eviduje volná pracovní místa pro tyto vzdělanostní kategorie osob, jedná se často o místa s nízkou úrovní mezd. Adaptabilita těchto uchazečů o zaměstnání je ve srovnání s ostatními nižší a neumožňuje pružné přizpůsobování potřebám trhu práce.⁹⁹

Absolvování pouze devíti tříd základní školy je téměř jistým „poukazem na nezaměstnanost“. Zájem zaměstnavatelů o mladé lidi se základním vzděláním je na trhu práce velmi malý. Proto se od uchazečů se základní úrovní vzdělání očekává, že projeví svůj zájem o účasti v projektu. Opak je však pravdou.

Ze všech pěti zmiňovaných projektů se projekt „Klíč k zaměstnání“ potýká s nejmenším počtem zájemců ze strany uchazečů a s tím spojenou nižší motivací a snahou o úspěšné absolvování aktivit.

Díky tomuto projektu má být dosaženo odstranění výše uvedených bariér a nalezení pracovního uplatnění pro osoby z cílové skupiny.

V průběhu roku 2012 bude pokračovat realizace projektů „Znovu do práce“ a „Příležitost pro zkušené“. Navíc je v plánu zahájení projektu „**Startujeme**“, jehož aktivity budou ukončeny k 30. listopadu 2013. Tento plánovaný projekt se zaměří na absolventy, kteří mají ukončeno minimálně středoškolské vzdělání s maturitou do dvou let po ukončení studia, s absencí praxe či praxí maximálně do 6 měsíců.

---

⁹⁹ Interní materiály ÚP ve Vsetíně, ref. 95.

4.3.3 Podmínky pro vstup do Regionálního individuálního projektu

Pro vstup do projektu je nutné splnit základní podmínky, mezi něž patří **evidence na ÚP ve Vsetíně a bydliště na území Zlínského kraje**. Tyto podmínky jsou stejné pro všechny projekty. Každý projekt má pak dále určeno, na jako cílovou skupinu je zaměřen. Některé skupiny jsou specifické velkým množstvím zájemců (např. Šance pro rodiče), jiné bohužel méně (např. Příležitost pro zkušené). Další rozhodující podmínkou pro vstup do projektu je samotný zájem uchazeče. Účast v projektu je považována jako dobrovolná aktivita, ale jen do chvíle, než je účastník do projektu vybrán a je s ním podepsána dohoda o účasti v projektu.

4.3.4 Účast v Regionálních individuálních projektech

Výběr účastníků do projektů je plně v kompetenci Úřadu práce ve Vsetíně. Uchazeč o zaměstnání se stává účastníkem vybraného projektu na základě **Dohody o účasti v projektu**. Maximální délka účasti v projektu je **12 měsíců**, nejdéle však do konce realizace projektu.

Plánovaný počet účastníků a skutečný zájem o účasti v projektech znázorňuje následující tabulka 4.9.

Tabulka 4.9: Účast v Regionálních individuálních projektech (k 31. 12. 2011)

Název projektu	Počet účastníků		% vyjádření
	plán	skutečnost	
Znovu do práce	200	111	55,5
Příležitost pro zkušené	120	35	29,2
Klíč k zaměstnání	84	77	91,7
Šance pro rodiče	70	62	88,6
Život bez bariér	36	35	97,2
Celkem	510	320	-

Zdroj: Interní materiály ÚP ve Vsetíně; vlastní zpracování

K 31. 12. 2011 se všech pěti projektů účastnilo celkem **320 uchazečů** z plánovaného počtu **510 uchazečů**. Téměř 63 % účast v projektech je hodnocena velmi pozitivně.

Nejvíce klientů ÚP ve Vsetíně se zúčastnilo projektu „Znovu do práce“, naopak nejmenší zájem vzbudily projekty „Příležitost pro zkušené“ a „Život bez bariér“.

Na druhou stranu v případě projektu „Život bez bariér“ se plánovaný počet účastníků téměř 100 % naplnil. Snaha o zapojení se do pracovního procesu osob se zdravotním postižením je hodnocen velmi pozitivně.

4.3.5 Aktivita Regionálních individuálních projektů

Každý projekt obsahuje **aktivity**, které musí účastník **povinně absolvovat** (Motivační a Neprofesní školení) a **aktivity výběrové** (tzv. modulové), do kterých je uchazeč zařazen na základě plánu aktivit. Každý účastník je povinen zapojit se minimálně do jedné modulové aktivity, maximální počet výběrových aktivit není omezen.

Obsah projektů je zaměřen na tři části. Jedná se o:

- **Motivační část**

Tato část je pro účastníky povinná. Motivace je obsahem každého projektu vždy na jeho začátku. V rámci této části je uchazeč seznámen s programem, informacemi o konkrétním projektu, základními pravidly, se svými právy a povinnostmi aj.

- **Neprofesní školení**

Nepovinná část, v rámci níž probíhá tzv. *Job club*. Účastníci se zde seznámí se situací na trhu práce, nacházejí zdroje pro hledání zaměstnání, učí se, jak psát životopis, motivační dopis a jak se připravit na pohovor či výběrové řízení.

- **Modulová část**

V této části si účastníci vybírají minimálně jeden modul.

- ✓ *Bilanční diagnostika* – znamená zhodnocení schopností, dovedností, profesní kariéry a vlastností osobnosti.
- ✓ *Odborná jazyková výuka* – je to specifická výuka pro uplatnění cizího jazyka v zaměstnání. Pro výběr tohoto modulu je zapotřebí určitá úroveň znalosti daného jazyka.
- ✓ *Rekvalifikace* – účastník má možnost vybrat si z široké nabídky rekvalifikačních kurzů, které se vztahují vždy ke konkrétnímu projektu.
- ✓ *Praxe u zaměstnavatele* – účastníci budou vykonávat praxi u vybraných zaměstnavatelů, kde si mohou vyzkoušet prostředí a pracovní kolektiv.¹⁰⁰

---

¹⁰⁰ Interní materiály ÚP ve Vsetíně, ref. 95.

Závěrečnou aktivitou v projektu se rozumí získání a udržení zaměstnání nebo zahájení a provozování samostatné výdělečné činnosti.

Využití nabízených volitelných aktivit v rámci jednotlivých projektů jejich účastníky je obsaženo v následující tabulce 4.10.

Tabulka 4.10: Využití volitelných aktivit účastníků projektů (k 31. 12. 2011)

Název projektu	Volitelné aktivity				
	Bilanční diagnostika	Job club	Rekvalifikace	Jazyková výuka	Praxe
Znovu do práce	22	16	71	2	6
Příležitost pro zkušené	1	35*	29	0	N/A
Klíč k zaměstnání	8	N/A	43	N/A	8
Šance pro rodiče	1	62*	59	0	13
Život bez bariér	0	35*	31	0	2
Celkem	32	148	233	2	29

Pozn.: *V projektech „Příležitost pro zkušené“, „Šance pro rodiče“ a „Život bez bariér“ prochází aktivitou Job club všichni účastníci, zatímco v projektech „Klíč k zaměstnání“ a „Znovu do práce“ je tato aktivita volitelná

N/A= data nejsou k dispozici

Zdroj: Interní materiály ÚP ve Vsetíně; vlastní zpracování

V rámci realizace všech regionálních projektů lze usoudit, že uchazeči projevili největší zájem o **rekvalifikace**. Téměř 73 % uchazečů se v rámci výběrových aktivit účastnilo této aktivity. Jedním z důvodů zvýšeného zájmu je skutečnost, že rekvalifikace jako nástroj aktivní politiky zaměstnanosti, patří obecně mezi uchazeči o zaměstnání žádaný. Také široká nabídka rekvalifikačních kurzů v rámci každého projektu byla důvodem, proč uchazeči nejčastěji volili právě tuto aktivitu.

Zanedbatelný zájem uchazeči projevili u **jazykové výuky**. Této aktivity se zúčastnili celkem 2 klienti, a to v rámci projektu „Znovu do práce“.

Také praxe u zaměstnavatele patřila mezi ty méně vyhledávané aktivity. Z celkového počtu 29 účastníků absolvujících praxi u zaměstnavatele jich téměř 45 % spadalo pod projekt „Šance pro rodiče“.

4.3.6 Přímá podpora účastníků Regionálních individuálních projektů

Při splnění podmínek mohou účastníci využít některých z nabízených příspěvků. Poskytování těchto příspěvků však podléhá určitým pravidlům.

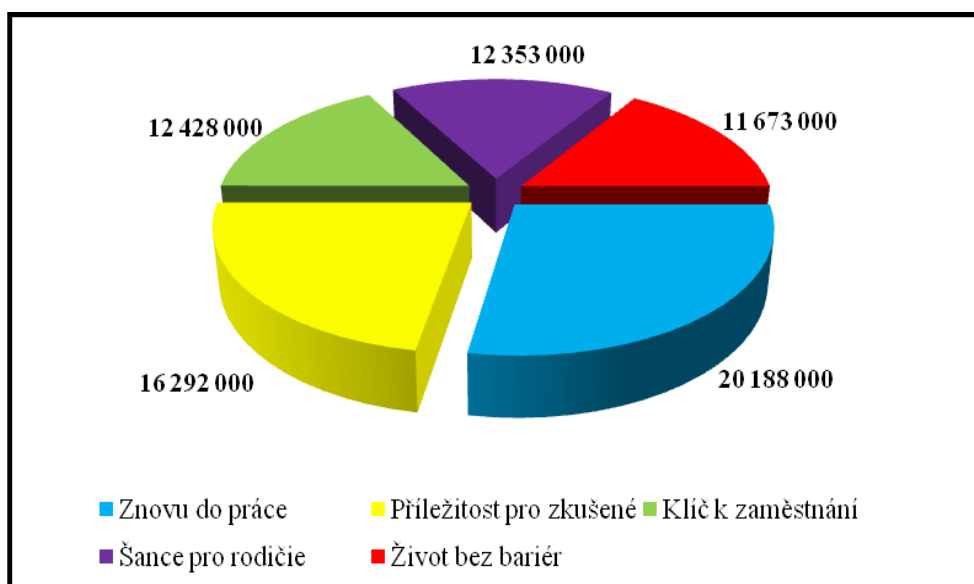
Mezi základní příspěvky patří:

- Příspěvek na dopravu;
- Příspěvek na ubytování;
- Příspěvek na stravné;
- Mzdový příspěvek;
- Náhrada za rodičovský příspěvek;
- Příspěvek na péči o dítě a další závislé osoby;
- Příspěvek na úhradu zkoušky odborné způsobilosti u řidičů;
- Příspěvek na úhradu zdravotní prohlídky a očkování u specifických rekvalifikací.

4.3.7 Finanční alokace Regionálních individuálních projektů

Celkové finanční prostředky na realizaci projektů činí **72 934 000 Kč**. Alokace na jednotlivé projekty je znázorněna v následujícím grafu 4.2.

Graf 4.2: Finanční alokace Regionálních individuálních projektů v Kč

Zdroj: Interní materiály ÚP ve Vsetíně; vlastní zpracování

Jak vyplývá z grafu, nejvíce finančních zdrojů je určeno na projekt „**Znovu do práce**“, nejméně pak zabírá projekt „**Život bez bariér**“.¹⁰¹

4.3.8 Způsoby ukončení účasti v Regionálních individuálních projektech

Dohodu o účasti klienta v projektech lze předčasně vypovědět buď **z vážných důvodů** (např. vážné rodinné důvody, zahájení samostatné výdělečné činnosti, nástup do zaměstnání) nebo **bez vážných důvodů** (např. klient bez uvedení vážných důvodů odmítne nastoupit na některou z aktivit projektu).

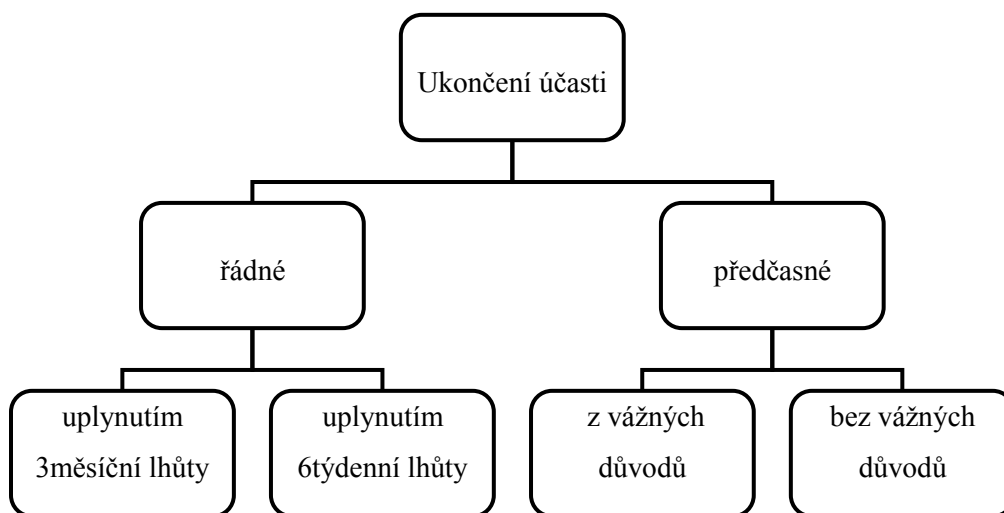
Mimo předčasnou výpověď dohody o účasti v projektu, je účast klienta ukončena tehdy, pokud uplyne lhůta 6 týdnů od ukončení poslední aktivity v projektu. Tato 6týdenní lhůta slouží k nalezení zaměstnání, a což se snaží především sám klient, tak ÚP.

Úřad práce klientovi vystaví **Protokol o ukončení účasti v projektu**. Pokud během účasti v projektu nastoupí některý z účastníků do zaměstnání, zaniká jeho účast až po uplynutí 3měsíční lhůty od nástupu do pracovního poměru.

Z hlediska jednotlivých způsobů ukončení účasti v projektech je možno konstatovat, že k 31. 12. 2011 byly u všech projektů využity téměř všechny možnosti pro ukončení účasti.

Základní způsoby ukončení účasti v RIP znázorňuje následující schéma.¹⁰²

Obrázek 4.2: Základní způsoby ukončení účasti v projektech

Zdroj: Interní materiály ÚP ve Vsetíně; vlastní zpracování

¹⁰¹ Interní materiály ÚP ve Vsetíně, ref. 95.

¹⁰² Interní materiály ÚP ve Vsetíně, ref. 95.

Zaměstnání účastníků a jejich znovu zapojení do pracovního poměru je konečným cílem jednotlivých projektů. Přehled klientů ÚP ve Vsetíně, kteří se účastnili RIP a kteří se tak znovu zapojili do pracovního procesu, je obsažen v následující tabulce 4.11.

Tabulka 4.11: Počet zaměstnaných účastníků projektů (k 31. 12. 2011)

Název projektu	Počet účastníků		Počet zaměstnaných účastníků
	plán	skutečnost	
Znovu do práce	200	111	56
Příležitost pro zkušené	120	35	16
Klíč k zaměstnání	84	77	32
Šance pro rodiče	70	62	38
Život bez bariér	36	35	15
Celkem	510	320	157

Zdroj: Interní materiály ÚP ve Vsetíně; vlastní zpracování

Z celkového počtu účastníků si zaměstnání našlo celkem **157 uchazečů**. Téměř 50 % úspěšnost při hledání zaměstnání účastníků lze považovat, u těchto rizikových skupin, za velmi příznivý výsledek. Největší úspěch zaznamenal projekt „Šance pro rodiče“, jehož aktivity napomohly najít si zaměstnání více než 60 % jeho účastníkům. Již před zahájením účasti v projektu se předpokládalo, že právě tato skupina bude patřit mezi ty, kterým účast v projektu přispěje k návratu na pracovní trh.

Za povšimnutí stojí také téměř 43 % úspěšnost zapojení se do pracovního poměru u klientů se zdravotním postižením. Jelikož tyto osoby se neustále potýkají s problémy při hledání zaměstnání, tak tuto hodnotu lze považovat za velký úspěch.

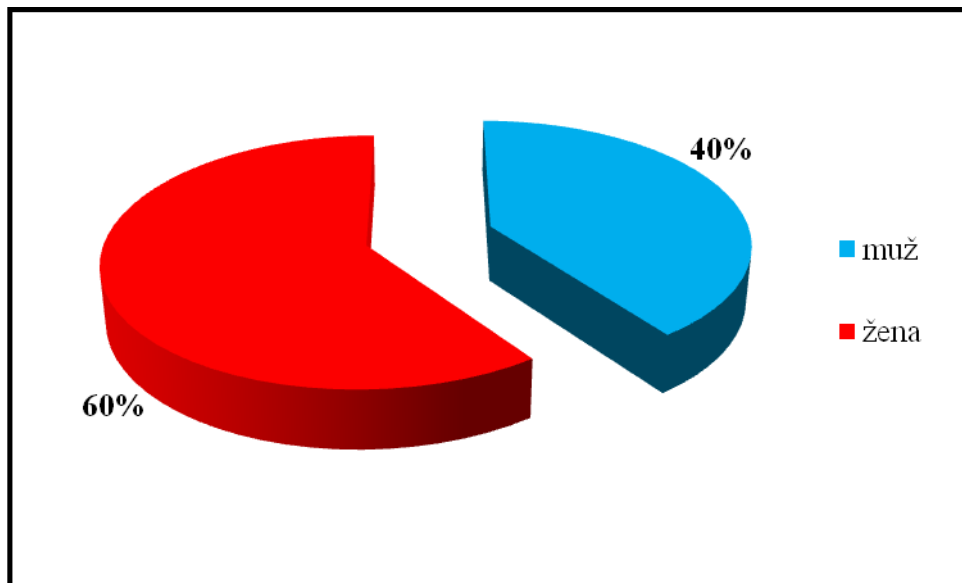
Zbýlých **163 účastníků** si vhodné zaměstnání nenašlo. Do této skupiny patří klienti, kteří řádně absolvovali jeden z pěti projektů, avšak neměli to štěstí a práci nenašli. Avšak ve srovnání s uchazeči ÚP, kteří projekty neabsolvovali, mají větší šanci při uplatnění se na trhu práce. Do této skupiny 163 účastníků patří také klienti, kteří projekt ukončili předčasně, a to buď z vážných či bez vážných důvodů.¹⁰³

¹⁰³ Interní materiály ÚP ve Vsetíně, ref. 95.

4.3.9 Hodnocení realizace Regionálních individuálních projektů

Na základě údajů a průběhu realizace projektů lze vyvodit několik stručných závěrů. Z hlediska pohlaví účastníků, jež ilustruje graf 4.3, je **větší účast žen**, a to 60 %. Hlavním důvodem je především skutečnost, že ženy se potýkají s většími obtížemi při umístění na trhu práce než muži, a proto většina z nich hledá pomoc právě ze strany ÚP.

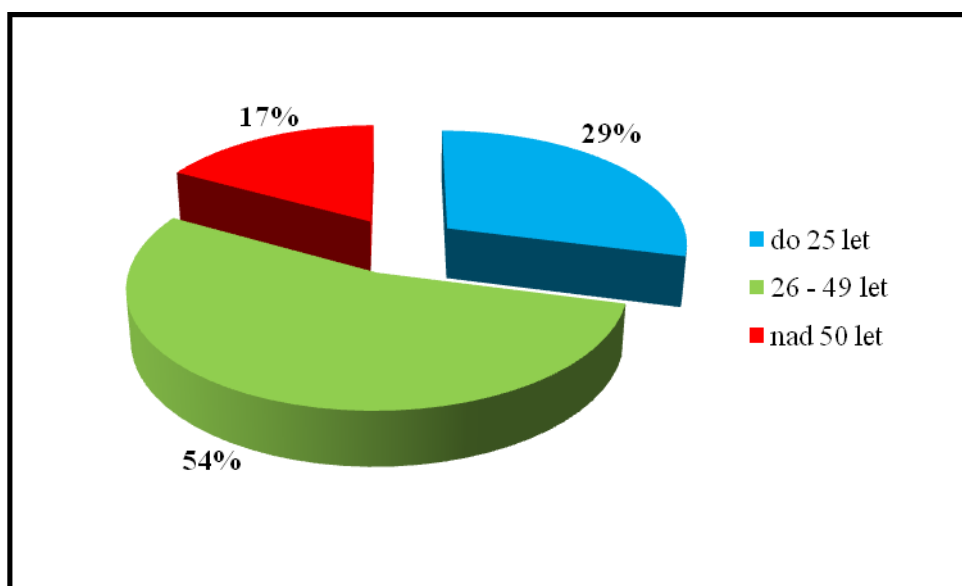
Graf 4.3: Účastníci projektů podle pohlaví

Zdroj: Interní materiály ÚP ve Vsetíně; vlastní zpracování

Podle věkové struktury byla největší účast **ve věku od 26 – 49 let**. Jednak je to hlavně z toho důvodu, že uchazeči jsou v tomto věku nejvíce aktivní a ochotni se učit nové věci. Nejmenší část tvořili účastníci ve věku nad 50 let. U této cílové skupiny uchazečů se neprojevuje velký zájem osvojit si nové schopnosti a dovednosti, převažuje u nich strach a obavy z nových věcí. Procentuální vyjádření účastníků dle věku je uvedeno v grafu 4.4.

Graf 4.4: Věkové rozložení účastníků projektů

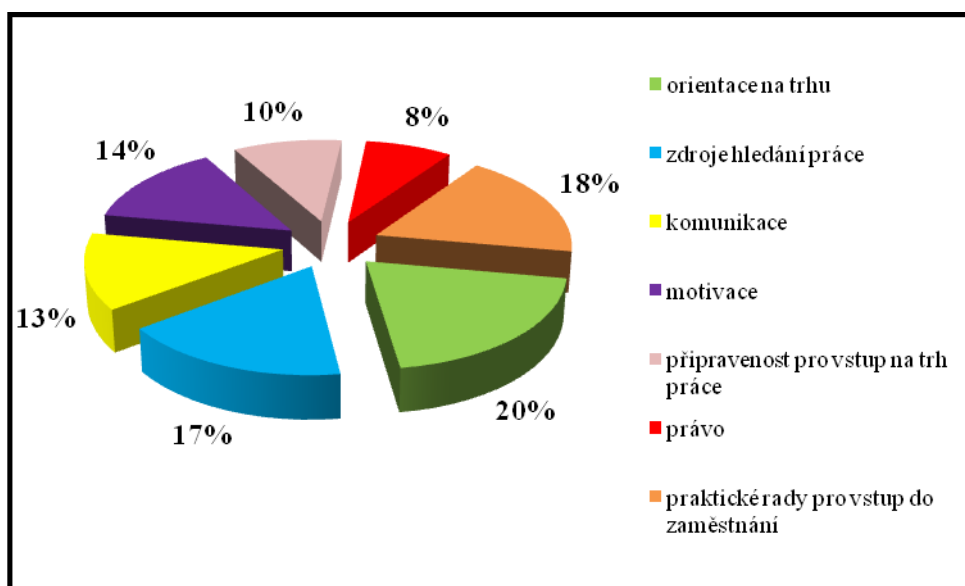
Zdroj: Interní materiály ÚP ve Vsetíně; vlastní zpracování

Realizaci projektů lze také vyhodnotit podle spokojenosti účastníků, která byla 86 %. Na spokojenosti v účasti se nejvíce projevilo získání nových informací, jak v motivační části, tak v neprofesním vzdělání. Hlavním přínosem pro většinu účastníků, jak již bylo zmíněno, byla účast v rekvalifikačních kurzech, konkrétně největší zájem klienti projeví o rekvalifikační kurz zaměřený na výuku výpočetní techniky. Téměř 100 % byla také spokojenost s poradcem, který byl klientům k dispozici po celou dobu účasti v projektech.

Velká část uchazečů (60 %) ocenila v rámci projektu přístup na internet, kde si mohli vyhledávat volná pracovní místa, ale i další potřebné informace např. o firmě, ve které se chtěli ucházet o zaměstnání.

Mezi největší přínosy účastníků projektů patří zlepšení orientace na trhu práce, získání nových informací o zdrojích při hledání práce, komunikace a motivace, lepší připravenost pro vstup na trh práce, znalost práva v oblasti zaměstnávání pracovníků a v neposlední řadě praktické rady pro vstup do zaměstnání. Následující graf 4.5 znázorňuje výše uvedené přínosy projektů včetně procentního vyjádření.

Graf 4.5: Nejpřínosnější témata pro účastníky projektů

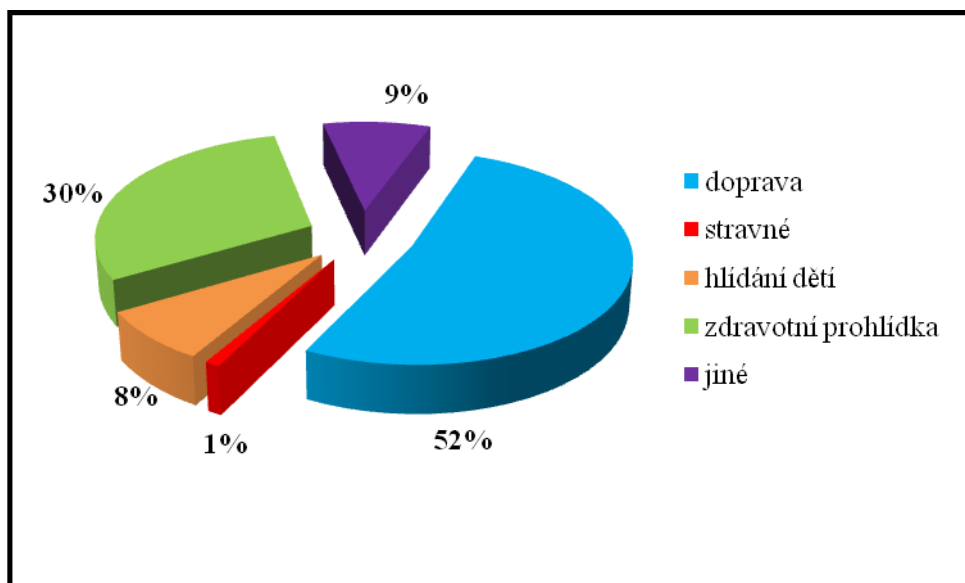

Zdroj: Interní materiály ÚP ve Vsetíně; vlastní zpracování

Klienty nejvíce zaujalo téma **orientace na trhu práce**, ostatní oblasti měla téměř vyrovnaný zájem

Jak ukazuje následující graf 4. 6, nejvíce účastníků projektu, a to 52 %, si během účasti v projektech nechalo proplácet jízdné na veškeré aktivity, které souvisely s projektem.

Graf 4.6: Využití přímé podpory účastníků projektů

Zdroj: Interní materiály ÚP ve Vsetíně; vlastní zpracování

Druhou nejvíce proplácenou přímou formou podpory byla zdravotní prohlídka (30 %), které byla nutná k odsouhlasení rekvalifikačních kurzů např. u řidičského průkazu skupiny B, C, skladník, svářečský průkaz aj. Správní poplatky k řidičskému průkazu skupiny B tvořily 9 % přímé podpory. Další z možností v rámci projektu bylo hlídání nemocného dítěte blízkou osobou za finanční odměnu. Tato forma byla v projektech žádána 8 % účastníky.

4.3.10 Publicita Regionálních individuálních projektů

Publicita projektů je zajišťována po celou dobu trvání projektů. Cílem prováděných informačních a propagačních opatření je zvýšení povědomí veřejnosti o pomoci poskytované z ESF, konkrétně při spolufinancování RIP.

Všechny dokumenty (prezentační listiny účastníků, protokoly, certifikáty, osvědčení, učební materiály aj.) a další doklady související s projekty musí být označeny plným názvem projektu, názvem operačního programu a loga zadavatele (Úřadu práce).

Mezi základní nástroje publicity patří webové stránky dodavatele, letáky, plakáty, inzerce v tisku s regionální působností a propagační předměty.¹⁰⁴

---

¹⁰⁴ Interní materiály ÚP ve Vsetíně, ref. 95.

5 Závěr

Je to už více než půl století, co Evropská komise spolupracuje s členskými státy, aby lidem poskytla možnost zlepšit pracovní vyhlídky. K tomuto účelu byl v roce 1957 zřízen Evropský sociální fond a od té doby pomáhá milionům lidí k získání pracovních příležitostí. Fond se stal trvalou součástí zaměstnanecké strategie Evropské unie a od roku 1970 vzrostl z přibližně 1 % celkového rozpočtu Společenství na současných 10 %. Nejenže obstál ve zkoušce času, ale prokazuje také, že má schopnost přizpůsobovat se měnícím se sociálním a zaměstnaneckým podmínkám.

V současnosti Evropský sociální fond umožňuje členským státům uskutečňovat aktivní politiku trhu práce, politiku, z níž mají prospěch lidé všech vrstev. Fond pomáhá lidem rekvalifikovat se pro novou práci nebo jim umožňuje najít první zaměstnání. Rovněž pátrá po těch, kdo jsou ve společnosti zranitelnější či společensky znevýhodňováni.

Mít zaměstnání může být klíčové pro to, aby člověk měl v životě pocit uspokojení. To platí jak u mužů, tak u žen. Ke šťastným příběhům fondu patří pomoc ženám najít jejich první zaměstnání nebo se vrátit do práce po přerušení pracovní činnosti a dosáhnout rovného postavení s muži.

Evropská unie v současné době čelí řadě výzev. Ty plynou především z nedávné globální hospodářské krize, současné krize eurozóny, rozšiřování procesu globalizace, technologické revoluce, stárnutí populace či rozvoje ekonomik založených na znalostech. K jejich zvládnutí je zapotřebí vysoce kvalifikovaná pracovní síla, a klíčem k tomu je Evropský sociální fond, který pomáhá přizpůsobovat se novým požadavkům měnícího se trhu práce. Každý člověk by měl mít příležitost přispět k prosperující Evropské unii – ženy a muži, mladí a staří, lidé různého původu a etnických skupin, lidé zdravotně postižení či lidé z jiných znevýhodněných skupin.

Evropská komise bude i nadále spolupracovat s členskými státy, aby zajistila růst ekonomiky celé unie a počet pracovních míst v ní, a bude udržovat Evropský sociální fond jakožto fond, který investuje do lidí. Pokud chce EU obstát v konkurenci s rozvíjejícími se ekonomikami, musí pro svou dynamickou společnost založenou na znalostech vytvořit pracovní místa.

Stěžejní část diplomové práce představuje analýzu Regionálních individuálních projektů realizovaných Úřadem práce ve Vsetíně v současném programovacím období. Tyto projekty se zaměřují na vybranou cílovou skupinu uchazečů o zaměstnání s cílem motivovat je, poskytnout jim poradenství a dle individuálních potřeb nabídnout možnost doplnění či obnovení znalostí. Hlavním úkolem je zprostředkování vhodného zaměstnání a podporovat je při jeho udržení. Úřad práce ve Vsetíně ve spolupráci s krajskou pobočkou ve Zlíně se podílí na realizaci pěti Regionálních individuálních projektů. Jedná se o projekty *Znovu do práce*, *Příležitost pro zkušené*, *Šance pro rodiče*, *Život bez bariér* a *Klíč k zaměstnání*.

Samotná účast v jednotlivých projektech nasvědčuje o tom, že uchazeči o zaměstnání mají o projekty velký zájem. K 31. 12. 2011 se všech pěti projektů účastnilo téměř 63 % uchazečů z plánovaného počtu. Nejvíce klientů se zúčastnilo projektu *Znovu do práce*, jenž se zaměřuje na uchazeče, kteří jsou na Úřadu práce evidováni déle než 5 měsíců.

V průběhu absolvování projektu se klienti účastní aktivit, které jsou buď povinné, nebo volitelné. V rámci realizace všech projektů lze usoudit, že uchazeči projeví největší zájem o rekvalifikace. Zhruba 73 % uchazečů se v souvislosti s výběrovými aktivitami účastnilo této aktivity. Jedním z důvodů zvýšeného zájmu je fakt, že rekvalifikace jako nástroj aktivní politiky zaměstnanosti, patří obecně mezi uchazeči o zaměstnání velice žádaný. Rovněž i široká nabídka rekvalifikačních kurzů byla důvodem pro nejčastější volbu této aktivity.

Zaměstnání účastníků a jejich znovu zapojení do pracovního života je konečným cílem projektů. Z celkového počtu osob, jenž byli součástí jednotlivých projektů, si zaměstnání našlo celkem 157 uchazečů. Jedná se o téměř 50 % úspěšnost při hledání zaměstnání, a proto lze tento výsledek u těchto rizikových skupin brát za velmi příznivý. Největší úspěch zaznamenal projekt *Šance pro rodiče*, který pomáhá osobám pečující o děti do 15 let, a chystají se vrátit na trh práce. Jeho aktivity napomohly najít si práci více než 60 % jeho účastníkům. Již před zahájením účasti v projektu se předpokládalo, že právě tato skupina bude patřit mezi ty, kterým účast v projektu přispěje k návratu na pracovní trh. Za povšimnutí stojí také zhruba 43 % úspěšnost zapojení se do pracovního poměru u klientů se zdravotním postižením. Jelikož tyto osoby se neustále potýkají s problémy při hledání zaměstnání, tak tuto hodnotu lze vnímat jako velký úspěch.

Ze závěrečného hodnocení dále vyplývá, že z hlediska pohlaví účastníků vévodí ženy, a to z 60 %. Je to zejména z toho důvodu, že ženy se potýkají s většími úskalími při umístnění na trhu práce ve srovnání s muži.

Účastníci v projektech byli nejvíce zastoupeni osobami ve věku od 26 – 49 let a to z toho důvodu, že v tomto věku jsou lidé nejvíce aktivní a ochotni učit se nové věci.

Na závěr lze podotknout, že spokojenost účastníků v projektech byla vysoká. Na spokojenosti se nejvíce projevil získání nových informací a možnost účastnit se rekvalifikačních kurzů. Velká část uchazečů ocenila v rámci projektu přístup na internet, kde si mohli vyhledávat volná pracovní místa, ale i další potřebné informace např. o firmě, ve které se chtěli ucházet o zaměstnání. Mezi největší přínosy účastníků projektů patří zlepšení orientace na trhu práce, získání nových informací o zdrojích při hledání práce, komunikace a motivace, lepší připravenost pro vstup na trh práce, znalost práva v oblasti zaměstnávání pracovníků a v neposlední řadě praktické rady pro vstup do zaměstnání.

Cílem diplomové práce bylo zhodnocení realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti v programovacím období 2007 – 2013 prostřednictvím Regionálních individuálních projektů při zapojování uchazečů o zaměstnání, kteří spadají mezi znevýhodněné skupiny, do pracovního poměru. Z hlediska struktury a obsahu diplomové práce došlo k naplnění vytyčeného cíle.

Podle mého názoru, ale i výsledků analýzy čtvrté kapitoly, přináší realizace Regionálních individuálních projektů pozitivní přínosy pro znevýhodněné uchazeče o zaměstnání, jenž jsou do projektů zapojení. Tímto může být hypotéza, stanovená v úvodu diplomové práce, potvrzena.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

- [1] BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C.H.Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.
- [2] DVOŘÁKOVÁ, Zuzana a kol. *Management lidských zdrojů*. Praha: C.H.Beck, 2007. 485 s. ISBN 978-80-7179-4.
- [3] EUROPEAN COMMISSION. *Employment in Europe 2010*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2010. 197 s. ISBN 978-92-79-16795-9.
- [4] ČERVINKA, Tomáš a kol. *Zaměstnávání občanů se zdravotním postižením, důchodců, mladistvých a studentů, absolventů škol, žen a dalších kategorií*. 4. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 206 s. ISBN 987-80-7263-529-0.
- [5] EVROPSKÁ KOMISE. *Politika soudržnosti 2007 – 2013. Poznámky a úřední testy*. Lucembursko: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007. 160 s. ISBN 92-79-03801-X.
- [6] HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. *Kohezní politika v širších souvislostech*. Žilina: GEORG, 2010. 216 s. ISBN 978-80-89401-19-2.
- [7] MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009. 213 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
- [8] KOVÁRNÍK, Jaroslav a Jan STEJSKAL. *Regionální politika a její nástroje*. Praha: Portál, 2009. 216 s. ISBN 978-80-7367-588-2.
- [9] KUCHAR, Pavel. *Trh práce: sociologická analýza*. Praha: Karolinum, 2007. 184 s. ISBN 987-80-246-3.
- [10] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR. *Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost 2007 – 2013*. Praha: MPSV, 2007. 184 s.
- [11] NOVOTNÁ, Martina. *Regionální politika Evropské unie*. Ostrava: Ediční středisko VŠB – TU Ostrava, 2007. 207 s. ISBN 987-80-248-1413-1.

- [12] TRHLÍKOVÁ, Jana a VOJTĚCH Jiří. *Sociální aspekty nezaměstnanosti mladých lidí s nízkou úrovní vzdělání*. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2003. 22 s. ISBN 978-80-1383-3.

Elektronické publikace

- [13] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD – ODDĚLENÍ REGIONÁLNÍCH ANALÝZ A INFORMAČNÍCH SLUŽEB ZLÍN. ČSÚ: *Statistická ročenka Zlínského kraje 2011. Statistical Yearbook of the Zlín Region 2011* [online]. ČSÚ, 2011a [7. 12. 2011]. Dostupné z: [http://www.zlin.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/60003506E6/\\$File/72101111.pdf](http://www.zlin.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/60003506E6/$File/72101111.pdf).
- [14] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD - ODDĚLENÍ REGIONÁLNÍCH ANALÝZ A INFORMAČNÍCH SLUŽEB ZLÍN. ČSÚ: *Hospodářský vývoj Zlínského kraje v prvním pololetí roku 2011* [online]. ČSÚ, 2011b [13. 11. 2011]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/5a4e457837c01ec4c125792500468d9b/\\$FILE/info_pro_zastupitelstvo_3.pdf](http://www.czso.cz/xz/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/5a4e457837c01ec4c125792500468d9b/$FILE/info_pro_zastupitelstvo_3.pdf).
- [15] EVROPSKÁ KOMISE. *Evropská komise: Evropa 2020 – Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění* [online]. Evropská komise, 2010 [26. 1. 2012]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_CS_ACT_part1_v1.pdf.
- [16] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. MPSV: *ESF: Nové operační programy klíčovou dírkou* [online]. MPSV, 2007a [17. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/d7/d7a7c75f-a4e6-4748-bfac-557754a11273.pdf>.
- [17] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. MPSV: *Příručka pro žadatele o finanční podporu z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost* [online]. MPSV, 2011 [17. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/file/7993/pdf>.
- [18] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. MPSV: *Výzva k předkládání regionálních individuálních projektů – Posílení aktivních politik zaměstnanosti v rámci OPLZZ*. [online]. MPSV, 2010 [20. 12. 2011]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/file/8068/pdf>.

- [19] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *MMR: Měsíční monitorovací zpráva Únor 2012*. MMR. [online]. MMR, 2012 [29. 3. 2012]. Dostupné z: <http://www.strukturalfondy.cz/getdoc/38ea521e-bf2c-40fe-9701-7d0a8d845167/Mesicni-monitorovaci-zprava---unor-2012pdf>.

Internetové stránky

- [20] BUSINESSINFO. INTERACT II. *Businessinfo.cz* [online]. 2011 [23. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu-2007-2013/interact-ii/1001573/42454/>.
- [21] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR. Evropská územní spolupráce 2007 – 2013. *CRR ČR* [online]. 2011 [23. 6. 2011]. Dostupné z: http://www.cil3.cz/evropska_uzemni_spoluprace.htm#o3.
- [22] CZECH INVEST. Zlínský region. *CzechInvest.org* [online]. 2011 [16. 11. 2011]. Dostupné z: <http://www.czechinvest.org/data/files/zlinsky-kraj-464.pdf>.
- [23] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vymezení územních jednotek NUTS v ČR. *Český statistický úřad* [online]. 2011c [7. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.czso.cz/cz/cislakartog/nuts/nuts.htm>.
- [24] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Zaměstnanost a nezaměstnanost podle výsledků VŠPS. *Český statistický úřad* [online]. 2012a [8. 1. 2012]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/zam_vsps.
- [25] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Míra zaměstnanosti a nezaměstnanosti v ČR a jiných státech EU podle výsledků výběrového šetření pracovních sil za 2. čtvrtletí 2011. *Český statistický úřad* [online]. 2012b [13. 1. 2012]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/czam110411_analyza11.doc.
- [26] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD – ZLÍNSKÝ KRAJ. Obyvatelstvo Zlínského kraje. *Český statistický úřad – Zlínský kraj* [online]. 2011a [5. 11. 2011]. Dostupné z: <http://www.zlin.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/obyvatelstvo-xz>.
- [27] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD – ZLÍNSKÝ KRAJ. Průmysl a energetika Zlínského kraje. *Český statistický úřad – Zlínský kraj* [online]. 2011b [12. 11. 2011]. Dostupné z: <http://www.zlin.czso.cz/x/krajedata.nsf/oblast2/prumysl-xz>.

- [28] ESPON. ESPON 2013 Programme. *Espan.eu* [online]. 2011 [17. 6. 2011].
Dostupné z: http://www.espon.eu/main/Menu_Programme/.
- [29] EVROPSKÁ KOMISE. Národní strategický referenční rámec 2011. *Europa.eu* [online]. 2011 [14. 6. 2011]. Dostupné z: http://ec.EURopa.eu/regional_policy/glossary/national_strategic_reference_framework_cs.htm.
- [30] EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND V ČR. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. *ESF* [online]. 2011 [cit. 17. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.esfcr.cz/07-13/oplzz>.
- [31] INTEGROVANÝ PORTÁL MPSV. Služba EURES v Evropské unii a Evropském hospodářském prostoru. *MPSV* [online]. 2012 [cit. 18. 1. 2012]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/eures/sit_eures.
- [32] PORTÁL EVROPSKÉ UNIE. Zaměstnanost a sociální věci. *Europa.eu* [online]. 2012 [17. 1. 2012]. Dostupné z: http://europa.eu/pol/socio/index_cs.htm.
- [33] FONDY EVROPSKÉ UNIE. Národní rozvojový plán ČR 2007 - 2013. *Strukturalni - fondy.cz* [online]. 2011a [14. 6. 2011].
Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/8f1552fc-d149-4a99-9638-2903d6e7dcc3/Narodni-rozvojovy-plan-Ceske-republiky-2007%E2%80%942013>.
- [34] FONDY EVROPSKÉ UNIE. Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013. *Strukturalni – fondy.cz* [online]. 2011b [14. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/197f55c7-ffeb-4f5c-ab81-26237ef6eaf1/Narodni-strategicky-referencni-ramec-CR-2007%E2%80%942013>.
- [35] FONDY EVROPSKÉ UNIE. Operační program. *Strukturalni – fondy.cz* [online]. 2011c [14. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Glosar/O/Operacni-program>.
- [36] FONDY EVROPSKÉ UNIE. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. *Strukturalni - fondy.cz* [online]. 2011d [17. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/d26c8d6a-821b-45df-9c9c-29a8a55f7e1e/OP-Lidske-zdroje-a-zamestnanost>.

- [37] FONDY EVROPSKÉ UNIE. Konečná alokace zdrojů fondů EU pro ČR. *Strukturalni – fondy.cz* [online]. 2011d [20. 6. 2011]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU/Novinky/Konecna-alokace-zdroju-fondu-EU-pro-Ceskou-republiku>.
- [38] MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Služby a činnosti Úřadu práce. *MPSV* [online]. 2012 [23. 1. 2012]. Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/sz/obecne/cinnosti_up.
- [39] ZLÍNSKÝ KRAJ. Charakteristika Zlínského kraje. *Krzlinsky.cz* [online]. 2011 [5. 11. 2011]. Dostupné z: <http://www.krzlinsky.cz/docDetail.aspx?nid=3581&docid=27939&doctype=ART&did=358>.

Ostatní

- [40] VŠB – TU OSTRAVA. Programování strukturální pomoci v EU – Programové dokumenty strukturálních fondů v ČR 2007 – 2013. *Moodle.vsb.cz* [online]. 2011 [25. 6. 2011]. Dostupné z: <http://moodle.vsb.cz/vyuka/course/view.php?id=231>.
- [41] Zákon č. 73 ze dne 9. února 2011 o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, částka 29. Dostupný také z: <http://portal.mpsv.cz/upcr/oup/sb0029-2011-73-2011.pdf>. ISSN 1211-1244.
- [42] Interní zdroje Úřadu práce Vsetín.

Seznam zkratek

CF	Cohesion Fund Fond soudržnosti
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EERP	European Economic Recovery Plan Plán evropské hospodářské obnovy
EES	European Employment Strategy Evropská strategie zaměstnanosti
EGF	European Globalization Fund Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci
EHP	Evropský hospodářský prostor
EHS	Evropské hospodářské společenství
ES	Evropská společenství
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu
EU	Evropská unie
EURATOM	Evropské společenství pro atomovou energii
EURES	Evropský portál pracovní mobility
ERDF	European Regional Development Fund Evropský fond regionálního rozvoje
ESF	European Social Fund Evropský sociální fond
EUR	Jednotná měna EURO
GG	Globální grant
HDP	Hrubý domácí produkt
HND	Hrubý národní důchod
HNP	Hrubý národní produkt
HSS	Hospodářská a sociální soudržnost
IP	Individuální projekt
IPA	Nástroj předvstupní pomoci
JASPERS	Joint Assistance to Support Projects in European Regions Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech

JEREMIE	Joint European Resources for Micro to medium Enterprises Společné evropské zdroje pro nejmenší a střední podniky
JESSICA	Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas Společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí
JASMINE	Joint Action to Support Micro-finance Institutions in Europe Společná akce na podporu mikrofinančních institucí v Evropě
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MSP	Malý a střední podnik
MV	Ministerstvo vnitra
NRP	Národní rozvojový plán ČR
NSRR	Národní strategický referenční rámec ČR
NUTS	Nomenclature des Unites Territoriales Statistique Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační program
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OPPK	Operační program Praha Konkurenceschopnost
OPPA	Operační program Praha Adaptabilita
OP RLZ	Operační program Rozvoj lidských zdrojů
RIP	Regionální individuální projekt
SF	Strukturální fondy
ŘKV	Řídící a koordinační výbor
ROP	Regionální operační program
TOP	Tematický operační program
ÚP	Úřad práce

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB – TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 16. dubna 2012

.....
Bc. Kristýna Bogarová

Seznam tabulek, grafů a obrázků

Seznam tabulek

Tabulka 3.1: Zdroj financování prioritních os OP LZZ	39
Tabulka 3.2: Finanční plán OP LZZ podle jednotlivých let (v Kč)	45
Tabulka 4.1 Území Zlínského kraje (k 30. 6. 2011).....	49
Tabulka 4.2: Demografický vývoj dle pohlaví a věku v letech 2005 – 2010.....	51
Tabulka 4.3: Vývoj vybraných makroekonomických údajů v letech 2005 - 2010	52
Tabulka 4.4: Teritoriální struktura vývozu ve Zlínském kraji v roce 2010.....	53
Tabulka 4.5: Vývoj vybraných charakteristik trhu práce ve Zlínském kraji v letech 2007 – 2010.....	55
Tabulka 4.6: Vývoj průmyslových ukazatelů v letech 2007 – 2010 ve Zlínském kraji	56
Tabulka 4.7: Struktura škol ve Zlínském kraji	57
Tabulka 4.8: Vývoj vybraných ukazatelů výzkumu a vývoje v letech 2007 – 2010 ve Zlínském kraji	58
Tabulka 4.9: Účast v Regionálních individuálních projektech (k 31. 12. 2011).....	66
Tabulka 4.10: Využití volitelných aktivit účastníků projektů (k 31. 12. 2011)	68
Tabulka 4.11: Počet zaměstnaných účastníků projektů (k 31. 12. 2011)	71

Seznam grafů

Graf 2.1: Vývoj míry zaměstnanosti v EU v letech 2008 – 2010 dle sektorů.....	20
Graf 2.2: Vývoj míry zaměstnanosti v EU v letech 2008 – 2010 dle pohlaví.....	22
Graf 3.1: Podíl jednotlivých prioritních os na OP LZZ.....	40
Graf 4.1: Vývoz podle tříd SITC ve Zlínském kraji v roce 2010.....	53
Graf 4.2: Finanční alokace Regionálních individuálních projektů v KČ.....	69
Graf 4.3: Účastníci projektů podle pohlaví.....	72
Graf 4.4: Věkové rozložení účastníků projektů.....	73
Graf 4.5: Nejprínosnější témata pro účastníky projektů.....	74
Graf 4.6: Využití přímé podpory účastníků projektů.....	74

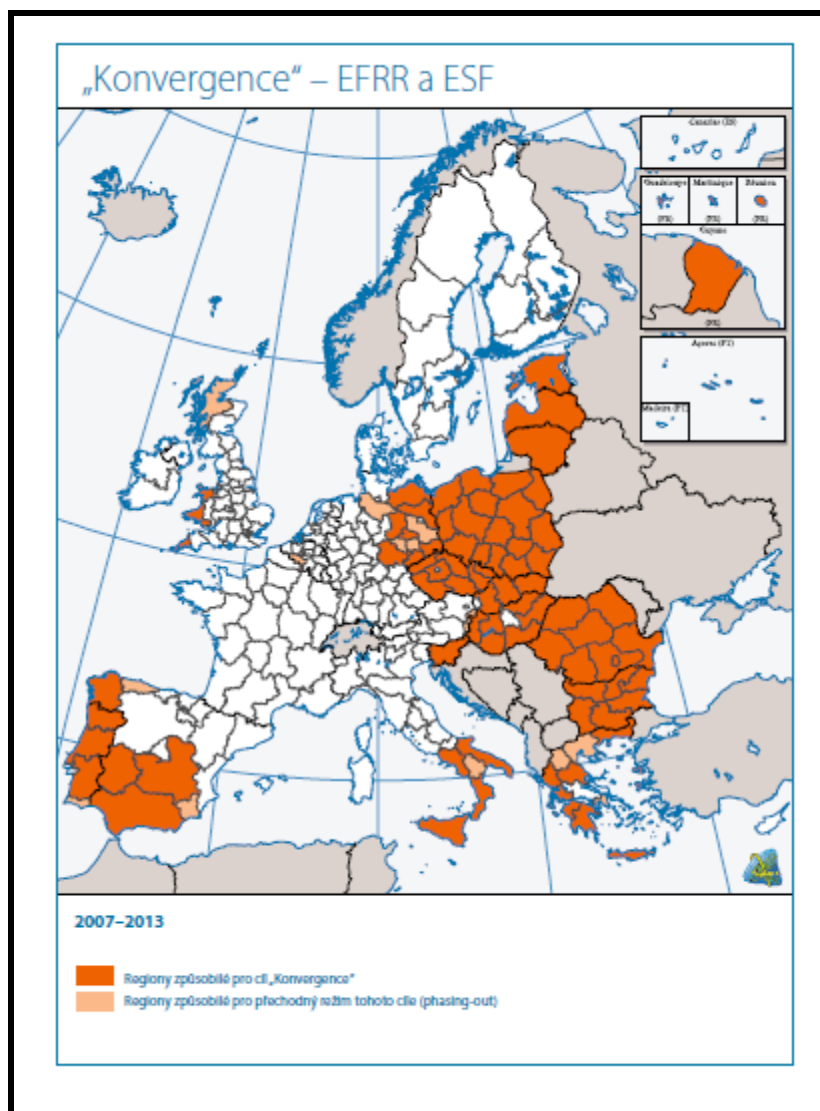
Seznam obrázků

Obrázek 3.1: Regiony NUTS II a NUTS II v České republice.....	33
Obrázek 3.2: Územní vymezení přeshraniční spolupráce v letech 2007 – 2013.....	35
Obrázek 3.3: Globální a specifické cíle OP LZZ.....	38
Obrázek 4.1: Území Zlínského kraje	50
Obrázek 4.2: Základní způsoby ukončení účasti v projektech.....	70

Seznam příloh

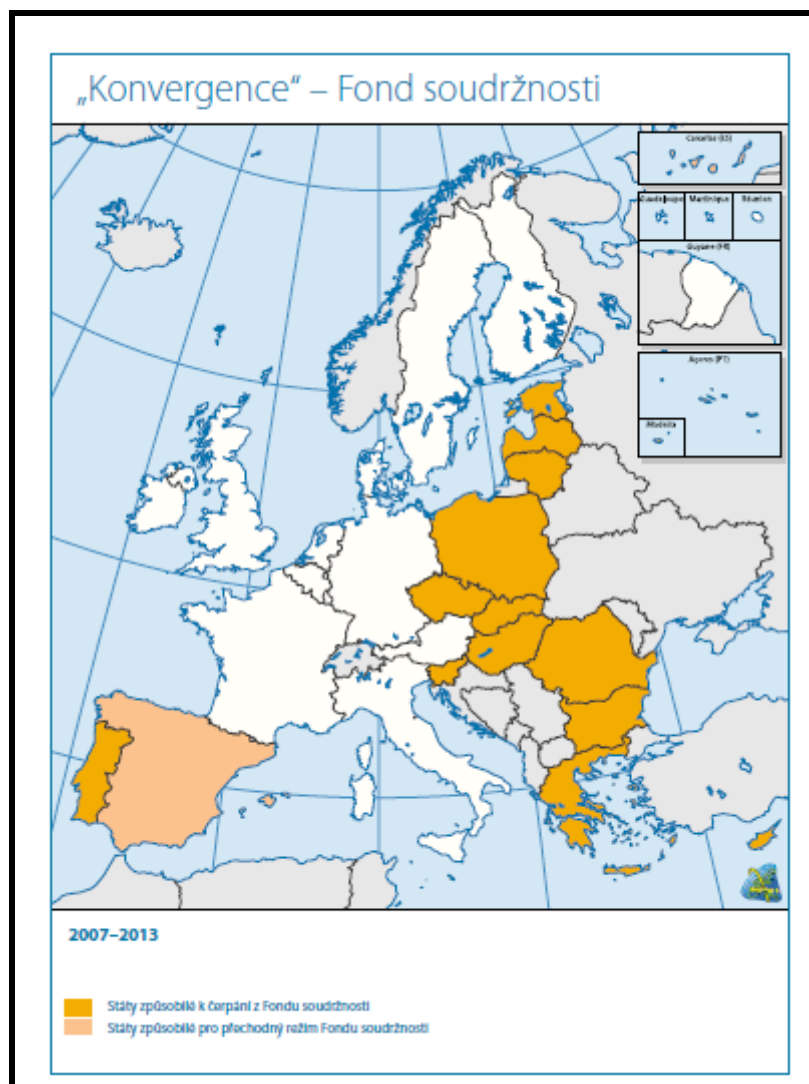
- [1a] **Způsobilé regiony při čerpání z ERDF a ESF v rámci cíle Konvergence**
- [1b] **Způsobilé regiony při čerpání z FS v rámci cíle Konvergence**
- [2] **Způsobilé regiony cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost**
- [3] **Orientační rozdělení položek podle jednotlivých členských států v letech 2007 – 2013 (v mil. EUR)**
- [4] **Struktura osob v produktivním věku podle odvětvové sekce ve vybraných zemí EU ve 2. čtvrtletí 2011 (v %)**
- [5] **Přehled operačních programů ČR podle cílů politiky HSS EU 2007 – 2013**
- [6] **Finanční alokace operačních programů v ČR pro období 2007 – 2013**
- [7] **Finanční plán OP LZZ podle jednotlivých prioritních os
(v mil. EUR, běžné ceny)**
- [8] **Implementační struktura OP LZZ**
- [9] **Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v PPS ve Zlínském kraji (rok 2010)**
- [10] **Míra nezaměstnanosti podle obcí ve Zlínském kraji (k 31. 12. 2010)**
- [11] **Vývoj míry nezaměstnanosti ve Zlínském kraji a ČR (2008 – 2011)**
- [12] **Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci podle krajů (1. pololetí 2011)**

Způsobilé regiony při čerpání z ERDF a ESF v rámci cíle Konvergence

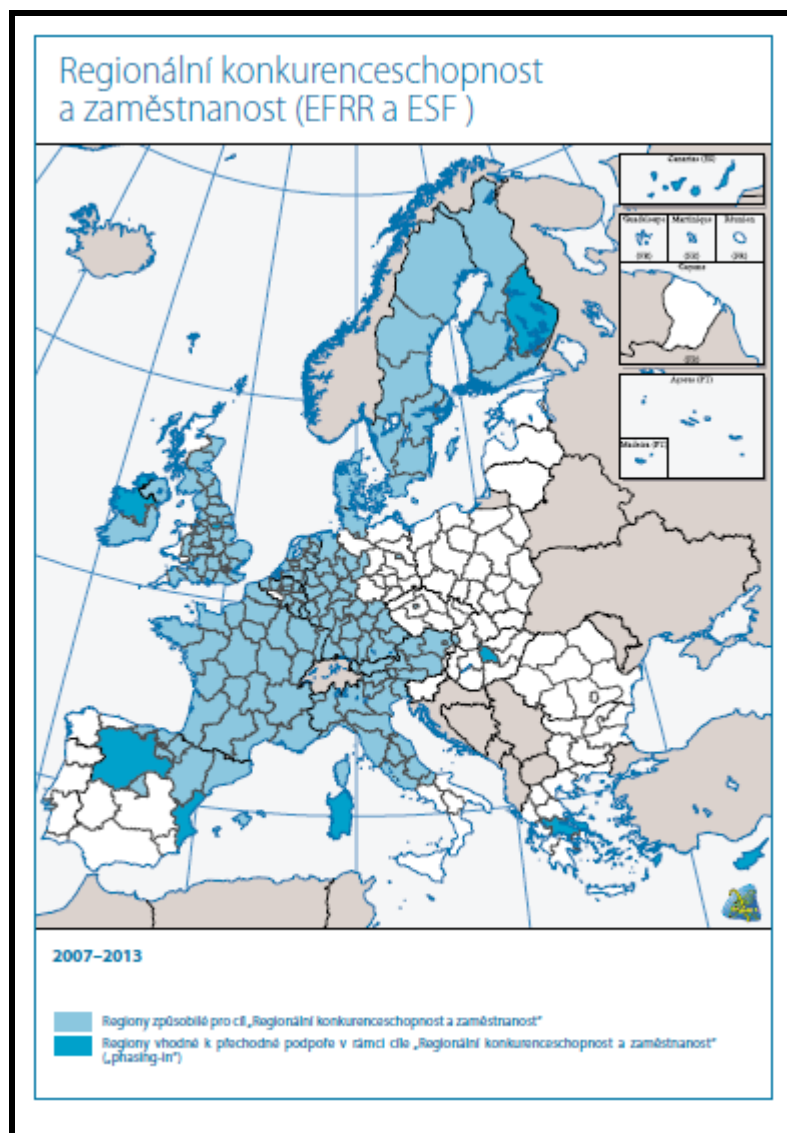
Zdroj: EVROPSKÁ KOMISE. *Politika soudržnosti 2007 – 2013. Poznámky a úřední texty*, 2007, s. 15

Způsobilé regiony při čerpání z FS v rámci cíle Konvergence

Zdroj: EVROPSKÁ KOMISE. *Politika soudržnosti 2007 – 201. Poznámky a úřední testy*, 2007, s. 17

Způsobilé regiony cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Zdroj: EVROPSKÁ KOMISE. *Politika soudržnosti 2007 – 2013. Poznámky a úřední texty*, 2007, s. 19

Příloha č. 3

**Orientační rozdělení položek podle jednotlivých členských států v letech 2007 – 2013
(v mil. EUR)**

	Konvergence			Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost		Evropská územní spolupráce	Celkem
	Fond soudržnosti	Konvergence	Phasing-out	Phasing-in	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost		
Belgie			638		1 425	194	2 258
Bulharsko	2 283	4 391				179	6 853
Česká republika	8 819	17 064			419	389	26 692
Dánsko					510	103	613
Německo		11 864	4 215		9 409	851	26 340
Estonsko	1 152	2 252				52	3 456
Irsko				458	293	151	901
Řecko	3 697	9 420	6 458	635		210	20 420
Španělsko	3 543	21 054	1 583	4 955	3 522	559	35 217
Francie		3 191			10 257	872	14 319
Itálie		21 211	430	972	5 353	846	28 812
Kypr	213			399		28	640
Lotyšsko	1 540	2 991				90	4 620
Litva	2 305	4 470				109	6 885
Lucembursko					50	15	65
Maďarsko	8 642	14 248		2 031		386	25 307
Malta	284	556				15	855
Nizozemsko					1 660	247	1 907
Rakousko			177		1 027	257	1 461
Polsko	22 176	44 377				731	67 284
Portugalsko	3 060	17 133	280	448	490	99	21 511
Rumunsko	6 552	12 661				455	19 668
Slovinsko	1 412	2 689				104	4 205
Slovensko	3 899	7 013			449	227	11 588
Finsko				545	1 051	120	1 716
Švédsko					1 626	265	1 891
Spojené království		2 738	174	965	6 014	722	10 613
Meziregionální spolupráce/ sítě						445	445
Technická pomoc							868
Celkem	69 578	199 322	13 955	11 409	43 556	8 723	347 410

Zdroj: EVROPSKÁ KOMISE. *Politika soudržnosti 2007 – 2013. Poznámky a úřední texty*, 2007, s. 25

Struktura osob v produktivním věku podle odvětvové sekce ve vybraných zemích EU ve 2. čtvrtletí 2011 (v %)

	v %												
Sekce odvětví ekonomické činnosti (CZ-NACE)	EU 27	CZ	DK	DE	GR	ES	FR	IT	NL	AT	PL	RO	SK
Zemědělství, lesnictví a rybářství	4,6	3,0	2,5	1,5	11,6	4,0	2,8	3,5	2,4	4,9	12,4	25,7	3,1
Těžba a dobývání	0,4	1,0	0,2	0,3	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1	0,3	1,5	1,0	0,5
Zpracovatelský průmysl	15,8	26,5	13,0	19,9	10,1	12,8	13,4	18,6	9,1	15,7	19,0	18,9	24,0
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla	0,8	1,2	0,7	1,0	0,6	0,5	0,7	0,6	0,4	0,8	1,1	1,3	1,2
Zásob. vodou; činnosti souvis. s odpady	0,8	1,1	0,6	0,5	0,7	0,7	0,8	0,9	0,4	0,4	1,0	1,0	1,1
Stavebnictví	7,5	8,9	5,7	6,7	6,4	7,9	7,3	8,3	5,3	9,0	8,2	7,8	10,5
Velkoobchod a maloob.; opr. mot. vozidel	14,0	12,2	14,8	13,4	18,7	16,0	12,6	14,2	13,2	15,2	14,9	13,6	12,9
Doprava a skladování	5,1	6,6	4,4	4,9	5,0	4,8	5,1	4,7	4,6	4,9	5,7	5,0	6,6
Ubytování, stravování a pohostinství	4,6	3,9	3,4	4,2	7,3	7,8	3,8	5,6	4,3	6,0	2,3	2,1	4,4
Informační a komunikační činnosti	2,9	3,0	4,0	3,1	1,9	2,8	2,9	2,5	3,5	2,5	1,9	1,4	2,4
Peněžnictví a pojišťovnictví	3,0	2,6	3,2	3,3	2,7	2,5	3,4	2,7	2,7	3,8	2,4	1,7	2,3
Činnosti v oblasti nemovitostí	0,8	0,8	0,9	0,6	0,1	0,5	1,2	0,6	0,7	1,0	1,1	0,2	0,4
Profesní, vědecké a technické činnosti	5,0	4,0	5,2	5,0	5,2	4,5	5,4	6,1	5,7	5,1	3,1	1,9	3,3
Administrativní a podpůrné činnosti	4,0	2,3	3,0	5,3	2,0	5,0	3,6	3,9	3,5	3,6	2,7	1,8	2,6
Veřejná správa a obrana; pov. soc. zabezp.	7,2	6,6	5,6	7,1	8,9	7,9	9,8	6,2	6,5	6,8	6,6	5,2	8,4
Vzdělávání	7,4	5,9	8,5	6,2	7,6	6,6	6,7	7,0	6,9	6,2	7,7	4,4	7,1
Zdravotní a sociální péče	10,4	6,6	19,2	12,2	5,8	7,7	13,2	7,3	16,6	9,3	5,6	4,5	6,5
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1,6	1,7	2,4	1,3	1,2	1,7	1,4	1,2	1,9	1,7	1,2	0,8	1,1
Ostatní činnosti	2,4	1,7	2,3	2,7	2,1	2,1	2,9	3,2	1,8	2,5	1,4	1,4	1,2

Zdroj: Český statistický úřad [online], 2012

Přehled operačních programů ČR podle cílů politiky HSS EU 2007 - 2013

Cíl KONVERGENCE	
Tematické OP	Regionální OP
OP Doprava OP Životní prostředí OP Podnikání a inovace OP Výzkum, vývoj a inovace OP Lidské zdroje a zaměstnanost OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost Integrovaný OP OP Technická pomoc	ROP NUTS II Střední Čechy ROP NUTS II Jihozápad ROP NUTS II Severozápad ROP NUTS II Jihovýchod ROP NUTS II Severovýchod ROP NUTS II Moravskoslezsko ROP NUTS II Střední Morava
Cíl REGIONÁLNÍ KONKURENCESCHOPNOST A ZAMĚSTNANOST	
OP Praha Konkurenceschopnost OP Praha Adaptabilita	
Cíl EVROPSKÁ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE	
OP Přeshraniční spolupráce	OP Mezuregionální a nadnárodní spolupráce
OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sazko OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko	OP Mezuregionální spolupráce OP Nadnárodní spolupráce
Síťový program ESPON II Síťový program INTERACT II	

Zdroj: Culturenet.cz [online], 2011; vlastní zpracování

Finanční alokace operačních programů v ČR pro období 2007 – 2013

Operační program	ŘO z celkové částky (%)	Příspěvek EU (%)
Tematické operační programy	79,80	21,23
OP Doprava	MD - 21,64	5,77
OP Životní prostředí	MŽP - 18,42	4,92
OP Podnikání a inovace	MPO - 11,39	3,04
OP Výzkum, vývoj a inovace	MŠMT - 7,76	2,07
OP Lidské zdroje a zaměstnanost	MPSV - 6,88	1,84
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost	MŠMT - 6,85	1,83
Integrovaný OP	MMR - 5,93	1,58
OP Technická pomoc	MMR - 0,93	0,24
Regionální operační programy	18,74	4,66
ROP Střední Čechy	2,09	0,56
ROP Jihozápad	2,31	0,62
ROP Severozápad	2,79	0,75
ROP Jihovýchod	2,64	0,71
ROP Severovýchod	2,46	0,66
ROP Moravskoslezsko	2,68	0,72
ROP Střední Morava	2,46	0,65
Operační programy pro Prahu	1,29	0,34
OP Praha Konkurenceschopnost	0,88	0,23
OP Praha Adaptabilita	0,41	0,11
Operační programy přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce	1,46	0,39
OP Přeshraniční spolupráce	1,32	0,35
OP Meziregionální a Nadnárodní spolupráce	0,14%	0,037

Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2011d; vlastní zpracování

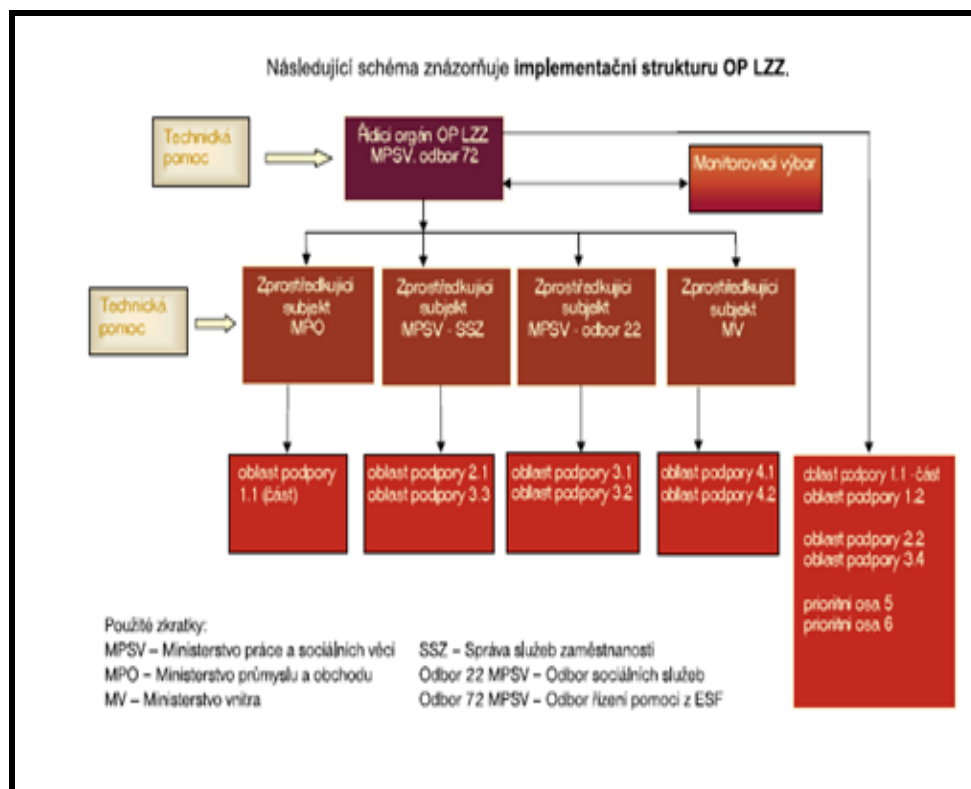
Příloha č. 7

Finanční plán OP LZZ podle jednotlivých prioritních os (v mil. EUR, běžné ceny)

Číslo prioritní osy	Název prioritní osy	Fond/míra spolufinancování vztahována k	Příspěvek Společenství	Národní zdroje	Indikativní rozdělení národních zdrojů		Celkové zdroje	Míra spolufinancování	Pro informaci	
					Národní veřejné zdroje	Národní soukromé zdroje			EIB	jiné zdroje
			a	b=(c+d)	c	d	d=a+b	e=a/d		
4.1	Adaptabilita	ESF/veřejné/cíl Konv	525 435 274	92 723 872	92 723 872	0	618 159 146	85,0%		
4.2a	Aktivní politika trhu práce	ESF/veřejné/cíl Konv	597 909 105	105 513 372	105 513 372	0	703 422 477	85,0%		
4.2b	Aktivní politika trhu práce	ESF/veřejné/cíl RKaZ	7 867 225	1 388 334	1 388 334	0	9 255 559	85,0%		
4.3	Sociální integrace a rovné příležitosti	ESF/veřejné/cíl Konv	398 606 070	70 342 248	70 342 248	0	468 948 318	85,0%		
4.4a	Veřejná správa a veřejné služby	ESF/veřejné/cíl Konv	181 184 577	31 973 749	31 973 749	0	213 158 326	85,0%		
4.4b	Veřejná správa a veřejné služby	ESF/veřejné/cíl RKaZ	13 937 275	2 459 520	2 459 520	0	16 396 795	85,0%		
4.5a	Mezinárodní spolupráce	ESF/veřejné/cíl Konv	36 236 915	1 907 207	1 907 207	0	38 144 122	95,0%		
4.5b	Mezinárodní spolupráce	ESF/veřejné/cíl RKaZ	2 787 455	146 709	146 709	0	2 934 164	95,0%		
4.6a	Technická pomoc	ESF/veřejné/cíl Konv	72 473 831	12 789 500	12 789 500	0	85 263 331	85,0%		
4.6b	Technická pomoc	ESF/veřejné/cíl RKaZ	983 678	173 591	173 591	0	1 157 269	85,0%		
Celkem			1 837 421 405	319 418 102	319 418 102	0	2 156 839 507	85,2%	0,0	0,0
Z toho: Cíl Konvergence			1 811 845 772	315 249 948	315 249 948	0	2 127 095 720	85,2%	0,0	0,0
Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost			25 575 633	4 168 154	4 168 154	0	29 743 787	86,0%	0,0	0,0

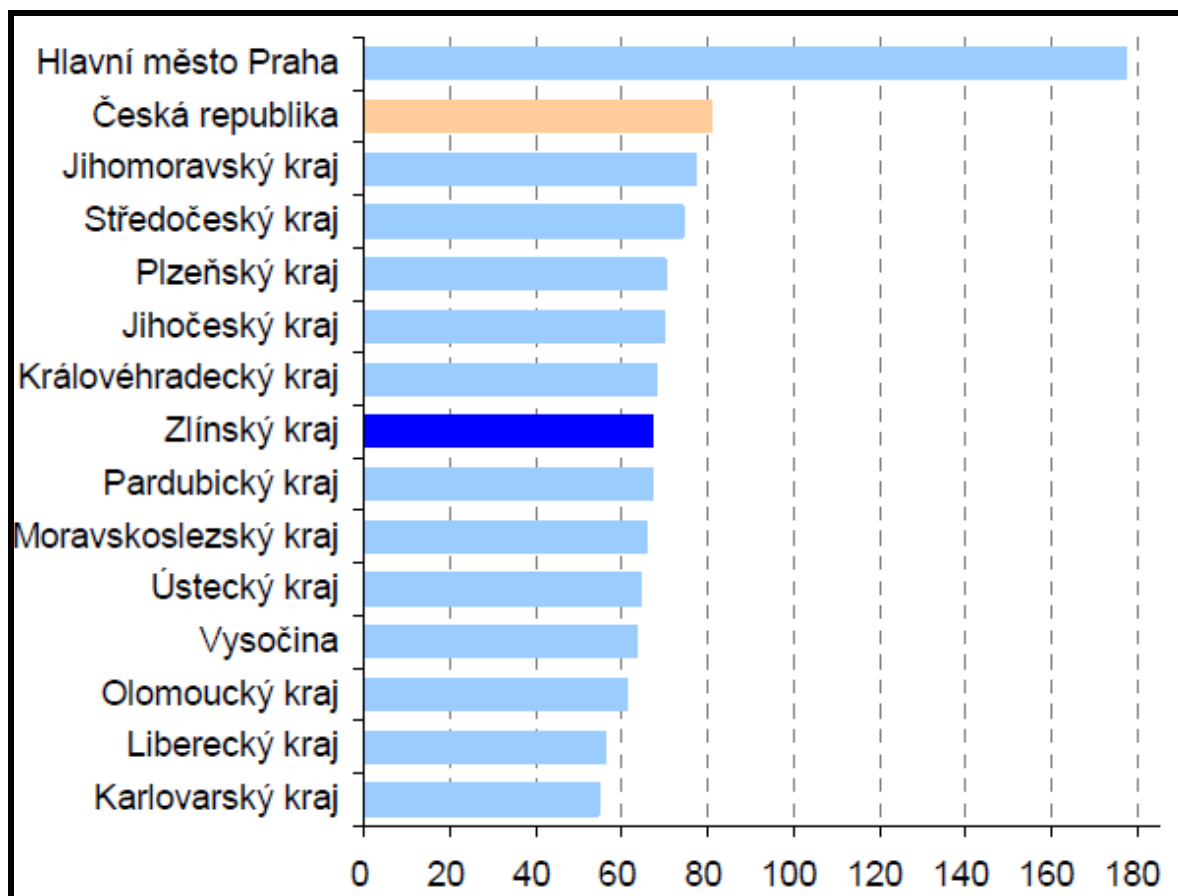
Zdroj: Fondy Evropské unie [online], 2011 d

Implementační struktura OP LZZ

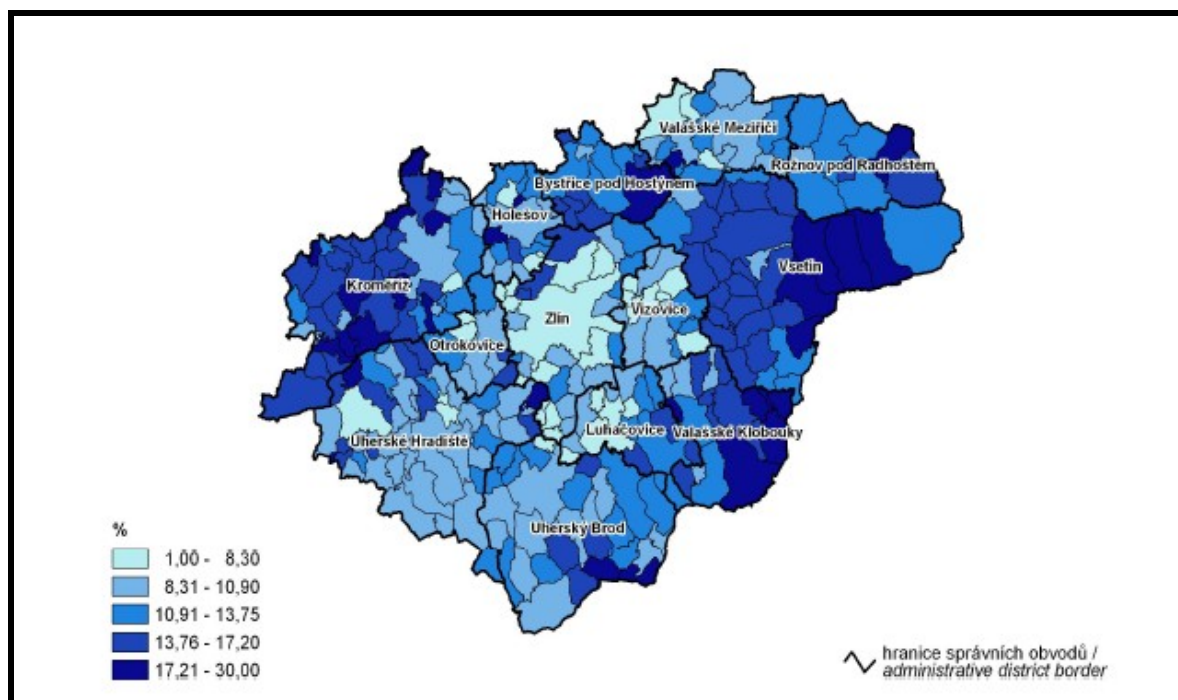
Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí [online], 2007a

5.1.1 Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele v PPS ve Zlínském kraji (rok 2010)

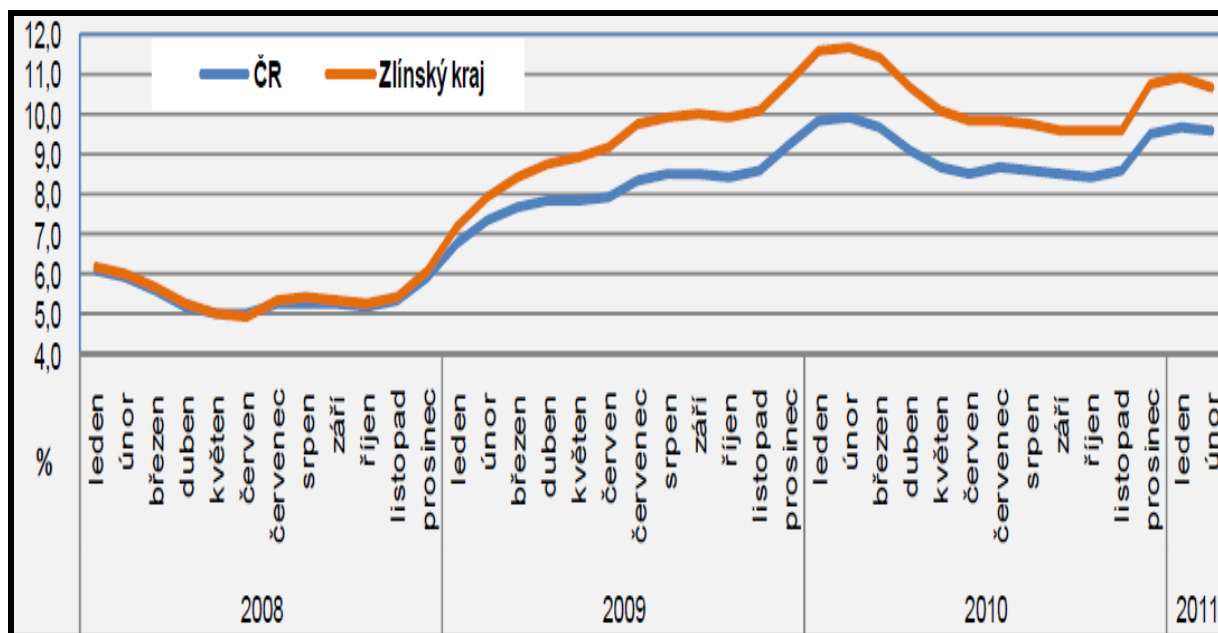
Zdroj: Český statistický úřad [online], 2011a

Míra nezaměstnanosti podle obcí ve Zlínském kraji (k 31. 12. 2010)

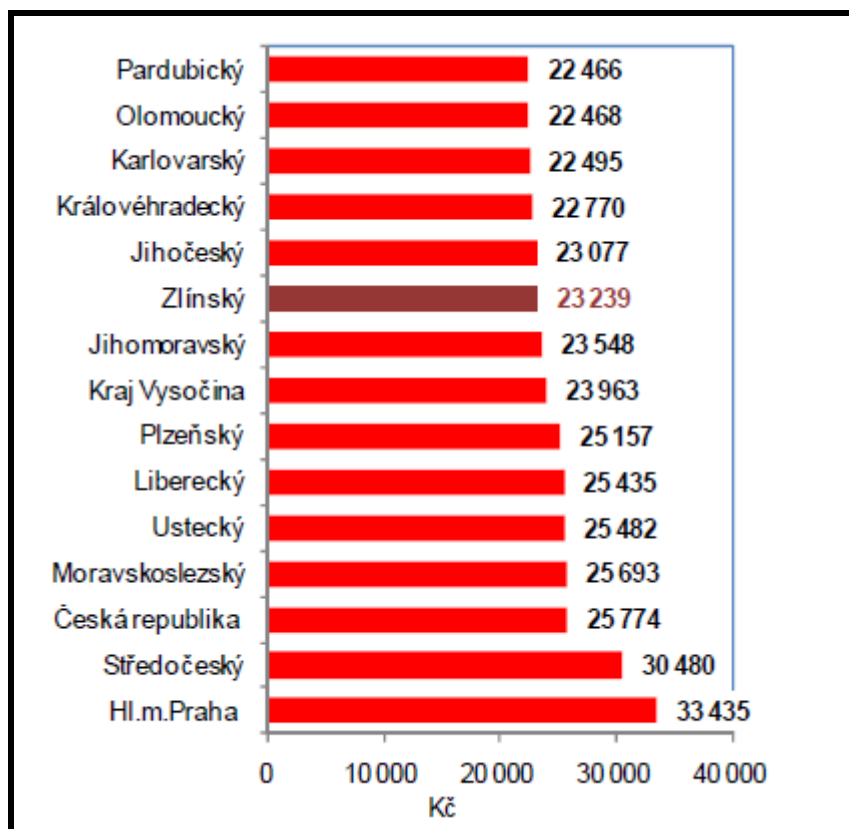
Zdroj: Český statistický úřad [online], 2011a

Vývoj míry nezaměstnanosti ve Zlínském kraji a ČR (2008 – 2011)

Zdroj: Český statistický úřad [online], 2011b

Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslových podnicích se 100 a více zaměstnanci podle krajů (1. pololetí 2011)

Zdroj: Český statistický úřad [online], 2011b